

Liber de consolatione philosophie

Anicij Manlii Torquati Beuerini Boecii
Ordinarium Patricium viri excelsus de
consolatione philosophie liber primus

Metrum primum heroicum elegiacum.

Quoniam qui quondam studio florere peregrini
Flebilis: heu meos cogor inire modos
ales quos continet. **I**n primo conquerit se miseris subiectum. **I**n secundo ponit remedia consolatoria. **I**n tertio determinat de vera felicitate in quo sit sita et quomodo ad eam perveniat. **I**n quarto movet quasdam questiones ipsi philosophie. **I**n quinto determinat de casu et providentia divina. **P**rimus liber incipit hinc. **C**armina. **S**ecundus liber incipit ibi. **P**ost hec paulisper. **T**ertius ibi. **J**am cantum illa finierat. **Q**uartus ibi. **N**ec cum philosophia. **Q**uintus ibi. **D**ixerat omnino
nisque cursu. **Q**uid et de quo agat in quolibet libro prebit loco suo. **P**rimus liber dividitur in viginti partes. quia huius primi libri sunt septem metra et sex parte que partes prebitur. que autem sit materia et intentio cuiuslibet partis similiter prebitur. **N**otandum autem quod primum metrum huius primi libri vocatur elegiacum. **E**st autem metrum elegiacum quod constat ex uno versu hexametro. id est sex pedum. et alio pentametro. id est quinque pedum. **E**t dicitur elegiacum ab eleyson quod est misereri. elegia enim est miseria. **M**etrum autem elegiacum inventum fuit per descriptam miseria. quoniam eo hodie aliqui utuntur ad alia describenda. **I**n Horatio. **V**ersibus impariter iunctis querimonia primum. **P**ost etiam inclusa est voti sententia compos. **Q**uis autem fuerit adinventor illius metri elegiaci dubitatur. unde Horatio. **Q**uis tamen exiguos elegos emisit auctor. **G**rammatici certant et adhuc sub iudice lis est. **E**t dividitur hoc primum metrum in quatuor partes. **P**rimo Boetius deplangit statum sue miserie ex parte permutationis studii. **S**ecundo ex parte defectus corporalis. **T**ertio ex parte prolongationis vite miserabilis. **Q**uarto apostrophatur contra suos amicos. **S**ecunda ibi gloria felicitatis. **T**ertia pars ibi mors hominum felix. **Q**uarta ibi quid me felicem. **P**rimo facit quod dictum est. **S**ecundo appropinquat dictum suum ibi. ecce mihi lacere. **D**icit primo. **E**go boecius qui quondam tempore prosperitatis studio meo florere peregrini. id est composui. carmina supple delectabilia et iocunda. nunc tempore adversitatis flebilis. id est dignus ut desceam. vel flebilis. id est tristis. cogor inire. id est inchoare. meos modos. id est tristitia metra de mea miseria. **N**otandum sicut dictum fuit prius boecius utitur in hoc libro tam prosa quam metro. metro quia talis modus scribendi magis fuit convenientis sue materie. sicut enim portio curativa que amara est delectabilis sumitur si fuerit aliqua dulcedine permixta. sic rationes philosophie in prosa edite libentius a boecio suscipiuntur si fuerint iocunditate metri dulcorate. **E**t ideo boecius nunc utitur metro. nunc prosa quia alternatis utitur delectabilis est. **U**nde auctor poetrie. **Q**uod sapit insipidum visiosa frequentia reddit. **I**tem non quod boecius potius incipit librum suum a metro quam a prosa. quia modus scribendi metricus magis fuit usitatus apud antiquos quam prosaicus. vel ideo quia metrum est delectabilis prosa. ut ergo magis alluciat auditores ad suum librum. ideo in principio libri sui utitur metro. **I**tem non circa litteram que carmina uno modo dicuntur scripta metrica certis pedibus mensurata. **A**lio modo dicuntur quecumque decem vel septem etiam prosaica que sunt de re delectabili. **B**oecius autem florere studio composuit ut plurimum carmina prosaica de re delectabili. **E**didit enim quedam carmina philosophica. quedam logicalia: quedam theologalia. sicut patet respicienti eius diversos libros. **T**empore autem adversitatis cogebatur boecius ad proponendum carmina metra tristitia. **I**tem non studium est vehemens applicatio animi ad aliquid agendum cum bona voluntate. **D**ico cum bona voluntate. quia in malivolam animam non introibit sapientia. hec Salomon. **E**t perfectio discipuli in tribus consistit ex boecio de disciplina scholarum. **I**n attentione. docilitate et benivolentia. homini enim nolenti. sciam et ut oportet studium impossibile est possessio boni. **E**ustratius primo ethicorum. **I**tem non quod duplex est studium florens et aridum. **A**d studium florens tria exiguntur. **P**rimo requiritur iuventus quia iuvenes perspicaciores sunt senibus. senes autem magis sunt immemores. **S**ecundo requiritur habitus necessarios quia natura per se non est sufficiens ad speculandum. sed oportet necessaria existere. ex quarto **E**thi. **T**ertio requiritur animi tranquillitas que contingit per sedationem passionum quia anima in quiete et residentia fit prudens. vij. phys. **U**bi enim passiones dominantur ibi intellectus obscuratur. **I**deo Boecius in fine huius

Metrum primum.

Ius hmi hortado nos ad fugā passionū dic. **S**audia pelle. pelle timorē. **S**pemq; fugato. nec toi
lor adst. **N**ubila mens ē vinctaq; frenis **H**ec vbi regnat. **S**tudiū at aridū ē ad qd pcurrūt op
posite cōditioes scz senectus. necessariorū defectus. z ai pturbatio. **N**ō q; versus de miseria dicū
tur mesti modi. **D**icunt enī modi a modulando qz pedibus modulant. z dicuntur mesti rōne ma
terie qz sunt de tristi materia scz aduersitate. **N**ō q; i p̄mis duobus versibus notat architectis. i.
cōtrapositio. dicit enī in p̄mo versu quondā pegi. cui cōtrariat in sc̄do versu. cogor inire. i. in
choare. **I**tē dicit in p̄mo versu. florente studio cui cōtrariat in sc̄do flebilis. **I**tē dicit in p̄mo
versu carmia supple iocūda. cui cōtrariat in sc̄do mestos modos. **I**tē nōndū q; **B**oecius rō/
nabilit deplangit statū suū ex pte p̄mutatiōis studiū phici. qd versū fuit in studiū poeticū q nunc
cogebat vri. p̄posuit enī boecius dolorē suū metricē p̄scribere z enī philosophicē p̄solari. nā studiū
philosophicū est studiū veritatis. qz sc̄do metaphysice vocari phiaz sciam veritatis recte se hz.
studiū aut poeticū est studiū fallitatis. nā ex p̄mio metaphysice fm̄ puerbiū **M**entiunt multa
poete. **I**tē p̄ studiū phicū adquiret b̄tudo ex. x. **E**thi **P**er studiū aut poeticū fallitatis certu
tudo. ex sc̄do metaphysice.

Ecce mihi lacere dicant scribenda camene
Et veris elegi fletibus ora rigant

stratio huius ad sensuz. **N**ā camene. i. muse poetice. lacere. i. lacerantes mētes hoīm; ille dicant
mihi dicta scribenda supple carmia metrica. z elegi. i. versus miserie quos muse mihi dicant. illi
rigant. i. humedat ora. i. faciē meā veris fletibus. **N**ōndū q; fz poetas nouē fingunt fuisse mu
se in mōte elicone in fōntē caballinū. de quo fonte loquit **P**ersius in p̄ncipio libri sui dices. fō
te caballino zc. **Q**ue muse fingunt poetis ministrasse sciaz p̄ponēdi carmia metrica. **E**t iste mu
se poetice vocabant camene qsi canētes amene eo q; multū delectāt hoies rōe metri. **N**ō q; il
le muse poetice dicunt lacē actiue. qz lacerāt. i. distrahūt mētes hoiz sb̄iciētes ipas diuersis pas
sioib; nūc passioi amoris. nūc doloris sic p̄z p̄ **Q**uid. d̄ amoē dātē z p̄ alios poetas. **U**t dicunt
lacē passiue rōne poematū suoz q; poemata dicunt lacera qz n̄ st firmitate rōis stabilita. **U**bi
nōndū q; qdā carmia dicunt itēg qdā lacera. **I**ntēg st carmia phica nlla falsitate p̄mixta. s̄ firmi
tate rōnū stabilita z aim firmat. **L**acera sūt carmia poetica q nō instruunt hoīem nec p̄solant s̄
lacerant. i. distrahūt mētes hoīm. nūc reducēdo hoī ad memoriā voluptates. nūc dolorē nūc ali
as passiones. **I**tē nōndū versus elegi p̄ncipalr̄ inuēti fuerūt p̄t̄ miseriā describēdā. z qz hos
versus muse dictabant **B**oecio p̄ quos **B**oecius magis suā miseriā reduxit ad mēoriā qz p̄ eos
p̄solaret iō elegi erāt causa ipi **B**oecio veri fletus. **I**tē nōndū duplex ē fletus. adulatorius z ve
rus. adulatorius qui est fictus qualis ē fletus amasie. **S**i enī dixerit amasius ad amasiā **N**ō dili
gis me: ipa incipit flere. qre: vt p̄ fletū firmitus ipm possit tenere. cū aut nūmos nō poterit extor
quere ab ipō dic. **M**ade gartio te nō noui vere. **A**lius ē fletus verus q; ex vero cordis dolore z ex
vera pietate p̄cedit. z ad talē fletū **B**oeci; puocat; fuit p̄ musas dictātes sibi carmia. **N**ōndū
q; hec dictio elegi pōt exponi duplicit. vno mō q; teneat nomiatue. z tunc est sensus. elegi
i. versus miserie rigāt ora mea fletibus. alio mō q; teneat genitiue z tūc est sensus. camene rigāt
veris fletibus ora elegi. i. miseri hoīs. qz eleg; a. um. i. miser ra. rum. fm̄ **U**guitionem.

Has saltē nullus potuit p̄vincere terror
Ne nostrū comites p̄sequerentur iter

reliquerūt me in exilio p̄pter timorē impialē. tū has musas nullus terror impialis potuit vincē
qn̄ comites seqrent nr̄z iter vsq; in exiliū. dictātes nobis carmia. **N**ōndū licet bona exteriora
possint auferri ab hoīe p̄ violentiā sicut p̄ furtū: p̄ rapinā: p̄ incendiū. tū scia non pōt auferri ab
hoīe. nō enī scia violentiā auferit. nec vetustate cōsumit nec tristitia minuit. vñ **S**eneca. ix. epla
ad **Lucill.** recitat. q; cū **S**tilbon capta patria amissis liberis amissa vxore sua z alijs bonis solus
ab incendio exierat. **R**equisit; fuit a demetrio. nūquid oia pdidisset r̄ndet. **N**ihil pdidi s̄ oia bona
mea mecū sunt. iusticia: virtus: z prudentia. z s̄ innuit boecius dices. **M**usas se non reliquisse.
Un̄ etiā **Alanus** de plāctū nature de scia dicit. **S**up̄ oēs possessiōem generosa emanat possessio q;
sparsa colligit. erogata reuertit: publicata suscipit icremētū. p̄ quā nobilis thesaurus secretis pe
netralibus nascit. effectus eterne delectatiōis adquiret. **H**ec est sol per quē mens dielcit a tene
bris cordis oculus deliciosa ai paradisus. hec immōzlem ex mortali facit. z caducū hoīem in d̄n
a iij

Libri. i. de consolatiōe philosophie.

causice mutatiōis auctoritate puerit. **N**ō circa hāc dictionē saltim q̄ tres dictiones pferri p̄t p̄ tūm que deberent pferri p̄ tem. vñ pferimus saltim p̄ saltē. tūm p̄ tempus. extemplo pro extemplo. qd̄ est cōtra **V**guitiōez q̄ dīc̄ **T**im tria dextoz. extemplo timpora saltim.

Dic boecius deplāgit statū suū ex p̄te defectus cor/poralis. Et p̄mo p̄ponit eū in generali. sc̄do in speciali sc̄da ibi. venit ei. **D**ic p̄mo. q̄ndā solabant me gl̄a felici. i. p̄sp̄e iuuetutis. z gl̄a viridis iuuetute. i. delectabilis iuuetutis. s̄ nūc fata. i. euentus. mesti senis. i. tristis senectutis solant. i. solant mea. i. meā p̄te. q̄si diceret p̄us solabar dulci iuuetute nūc aut̄ soloz tristi senectute s̄m illā s̄miam sic exponit l̄ra.

Gloria felicitatis iuuetute. i. p̄sp̄e iuuetutis viridis. i. delectabilis iuuetutis q̄ndā supple solabat me nūc fata. i. euentus mesti senis. i. tristis senectutis solant mea. i. meā p̄tem. **N**ōndū q̄ cōmunit̄ illa l̄ra alit̄ exponit. referēdo eā ad musas poeticas sic. Camene que quondā tpe iuuetutis erant gl̄a felicitatis z viridis iuuetutis. qd̄ d̄z pro t̄to qz iuuenes olim solebāt informari in arte poetica in qua p̄ficiētes gl̄abant ī vsu metroz z rhythmoz. nūc at̄ camene solant mea fata in quā mesti senis. **N**ōndū q̄ felix iuuetutis est que bonis exterioribus est adornata. de quibus bonis loquitur **Ar.** circa p̄ncipiū li. de bō fortuna dīcēs. Sine reb̄ exterioribus quoz fortuna est d̄na nō cōtingit eē felice. **S**z viridis. i. delectabilis iuuetutis est illa q̄ est bonis nature decorata. s̄. fortunidine. pulcritudine. z agilitate. **U**n̄ **Ar.** in **Eth.** Nō oīo felix est q̄ specie turpis. aut solitarius. aut carens ple. **N**ō q̄ boecius rep̄ntat i se statū miserie cū dīc̄. fata mesti senis se solari cūz mīme hoīem solant s̄ magis p̄turbāt. **E**tia cū dicit musas poeticas se solari similit̄ rep̄ntat statū miserie. qz muse poetice nō cedent alicui in solatiuz s̄ potius in alimetū doloris. **I**te de significatiōibus fati ponit v̄guitio duos versiculos dīcēs. **C**ōstellatio mors p̄ce r̄nsa d̄ozuz. **E**uentus reruz signantur nomine fati.

Dic boecius declarat in sp̄ali defectū corporalis dicens. hū dico q̄ fata meste senectutis nūc solant me. enī p̄ qz senectus inopina. i. inopinata p̄ apocopaz. p̄perata. i. festinata venit in malis. i. cū suis malis z incōmodis. z dolor supple que patior. iussit inesse. i. iduxit mibi suā etatez **P**er qd̄ inuit̄ q̄ nō solū etas inducit dolorē s̄ ecōnerio dolor inducit z causat etatē z senū.

Et tūc boecius ponit duo siḡ sue senectutis dīcēs **C**ani supple capilli intempestiui. i. an̄ debitū temp̄. s̄ndunt i vertice. i. i capite meo. **A**liud signuz senectutis ibi. q̄ cutis mea laxa. i. soluta tremit corpe. z effeto. i. carne p̄sumptaz euacuata. **N**ō q̄ hoīem senē multa mala z icōmoda circūueniūt. nā pellis eius p̄trahit. cor eius p̄cutit. pulmo eius debilitat. lūbi eius idurant. d̄rsuz icuruaat. membra tremūt. vñ poeta dicit. **O**ptam̄ senū dū venerit est male ventū. **D**oc est gibbosuz surdū cecūqz morosuz. p̄pter hoc dīc̄. boecius q̄ senectus venit mibi cū suis malis. **N**ōndū circa illā p̄te. z dolor etate. q̄ triplex est cā senectutis. s̄. etas. infirmitas. z aduersitas. **S**enectus que iducit̄ p̄ etate. natural̄ est. que aut̄ iducit̄ p̄ infirmitate v̄l aduersitate accidental̄ est qual̄ senectus fuit i boecio q̄ senuerat p̄pter multitudinē doloris z tristicie. **N**ōndū q̄ canicies boecij fuit intempestiua. **V**guitio dīc̄. **I**ntempestiua ē qd̄ est i cōgruū. icōueniēs. iutile v̄l sine tpe. vñ intempestiua d̄z illud qd̄ nō h̄z idoneū tps v̄l quod nō est sueniēs p̄ tpe. z qz boecius iuuenis erat etate. z cū senuerat ex aduersitate iā canicies eius fuit intempestiua. **N**ō q̄ i iuuenibus cutis ē d̄sa p̄pter m̄ltitudinē sāguinis ex quo sāguine generatur caro. s̄ qz sāguis diminiuit i s̄mbus: diminiuit etiā caro i eis iō cutis senū est laxa. **N**otan̄ dū circa hoc vocabulū effeto q̄ ip̄m tractū est a mulieribus pregnātibus. que cū pepererit dicuntur effete. i. fetu euacuate. **U**n̄ dīc̄. v̄guitio q̄ fetus est nat̄ mulieris adhuc in vtero ex̄ns. z d̄z a foueo eo q̄ ibi foueat. **I**n fetus a. um. i. plen̄ a. ū. **I**n effetus. i. debilis q̄si sine fortitudine virū v̄l viribus euacuatus. **I**nde fetosus fetosa sum. i. plenus fetu. vñ i ps̄. **Q**ues eoz fetose. i. plene fetu z senes p̄nt dīci effeti q̄si ex̄ fetū positi. qz senectus nō ē apta ad generādū fetum.

Dic boecius deplāgit statū suū ex p̄te duratiōnis vite miserabilis. **E**t p̄mo p̄mittit que mors hoī nū sit felix z q̄ nō. z dīc̄ sic. **I**lla mors hoīm ē felix q̄ nec inserit. i. nō immittit se dulcib̄ ānis. i. tēporibus p̄speris cum delectat hoīem viuere. s̄ illi/ter illa mors est felix que sepe vocata venit mestis supple annis. i. tristibus annis quia in annis

Venit ei properata malis inopina senectus

Et dolor etatem iussit inesse suam

Intempestiui funduntur vertice cani

Et tremit effeto corpore laxa cutis

Dors hoīm felix q̄ se nec dulcibus ānis

Inserit. z mestis sepe vocata venit

Heu heu q̄surda miseros auertit̄ aure

Deu heu q̄surda miseros auertit̄ aure

Metrum primum.

Et flentes oculos claudere seua negat
Dū leuib' malefida bōis fortūa faueret
Pene caput tristis merferat hora meuz
Nūc qz fallacez mutauit nubila vultum
Protrahit ingratas impia vita moras

sue vite dicens. Dū fortuna malefida. i. pfida mihi faueret. i. arrideret. leuibus. i. trāsitorius bonis tristis hora supple mortis pene merferat. i. oppresserat meū caput. q̄si dicat. tempe p̄sp̄ritatis semper accelerauit mors opprimere me. nūc aut qz fortuna nubila. i. aduersa mutauit fallacē vultum impia. i. misera vita. ptrahit. i. plongat. moras supple viuēdi. ingratas. i. odiosas mihi. quia p̄pter miserā tēdebat ip̄m boeciū viuere. **Mōndū** qz licz fz vulgares z fm apparētiā hec snia de morte felici z crudeli videat vera. tñ fm rei veritatē ē fallā. qz mors etiā tpe p̄sp̄ritatis potest esse bona. Nā fm. **Sen.** optimū est mori cū delectat viuere z tpe aduersitatis pot mors esse mala. qz aduersitas sepe iducit de sp̄ritatōez. **Boecius** aut rēp̄sentādo statū miseri hoīs hanc sniaz ponit tā q̄s verā. **Mōndū** qz mors vel cōpat ad vitā p̄ntē vel futurā. **Primo** mō illa mors d̄r felix que fugit tpe p̄sp̄ritatis z accelerat tpe aduersitatis. **Si** aut cōpat mors ad vitā futurā tūc ipsa pot dici bona z mala tpe p̄sp̄ritatis z etiā aduersitatis. qz si mors ducit ad glām d̄r bona si ad penā d̄r mala. **Mōndū** fz **Remigiū** sup **Donatū**. heu aliquādo est monosyllabū. aliquādo dissyllabū sicut metri necessitas req̄rit. **Un** in p̄posito est dissyllabū dicēdo. heu qz surda miseros auertit aure. **Mōndū** qz hoc s̄bū auertoz quādoqz est passiū p̄struētū cū abltio mediante p̄positiōe. vt dicēdo auertoz a te. z ē idē qd remoueo. aliq̄n ē s̄bū deponēs p̄struētū cū accio. vt dicēdo auertoz te z tūc idē est qd sperno te. z sic accipit i p̄posito. cū mors auertit. i. spernit miseros **Un** vers^o. **In** vi passiuī notat auertoz remoueri. **Si** sit deponēs auertoz spernere signat. **Mo** tandū **Boecius** appellat fortunā malefidā qz ē deceptiua. **Un** **Sen.** Neminē aduersa fortuna cōminuit nisi quē se cū da deccipit. **Et** alibi **Sen.** fortuna nemini fidē seruat: nulli semel obesse cōtenta est. que niriū fouit hūc stultū facit. **Mō** fortune bona dicunt leuia qz trāsitoria. **Nō** ei p̄durāt circa hoīem fm **Sen.** **Illud** nō est tuū quod fortuna fecit esse tuū. **Donū** enī qd dare potuit: potuit z auferre. **Mōndū** qz **Boecius** appellat fortunā nubilā. i. obscurā siue cecā **Depinge** bat enī antiq̄t us fortuna ceca. qz ex impuīso accedit z recedit vel qz cecū reddit hoīem. extollēdo eū in p̄spe ris z de p̄mēdo in aduersis. **Mōndū** qz **Boecius** dic fortunā olim circa se mutat se fallacē vultū. qz fortuna oliz depingebat duplici facie. anteriori alba. posteriori aut parte nigra. p̄ albā designabat p̄sp̄ritas. p̄ nigrā aduersitas. mutauit ergo fortuna circa **Boeciū** fallacē vultū p̄sp̄ritatis: postea ostendit ei vultuz aduersitatis.

Quid me felicem totiens iactastis amici
Qui cecidit: stabili non erat ille gradu

nō erat stabilis. quod p̄tz ex hoc quia ego cecidi z iste q̄ cecidit de p̄sp̄ritate in aduersitatē nō erat in stabili gradu p̄sp̄ritatis. **Mōndū** duplex ē felicitas. politica q̄ p̄sistit in bonis exterioribus. z talis nō ē stabilis sicuti nec bona exteriora. **Alia** est felicitas speculatiua que p̄sistit in actu sapiētie scz in speculatiōe substantiaz sepatarū. z talis felicitas ē stabilis z imutabilis cū sit bonū optimū pulcerrimū delectabilissimū. **Ex** primo **Ethicozū**.

Prosa prima. primi libri.

Nec dū me cū tacitus ip̄e reputarē. q̄ri
moniaqz lachrymabilē stili officio desi
gnarē. astitisse mihi supra verticē vi
sa ē mulier. reuerēdi admodū vultus
oculis ardecibus z vltra p̄munē hoīm valentiā p̄spi

aduersitatis miseri p̄sueuerūt vocatē mortē. **Tūc** oñt que mors hoīm sit crudel' dicēs. **Deu** qz surda aure. i. reclusa aure. seua mors. i. crudel'. auertit. i. spernit miseros hoīs. z negat. i. n̄ vult claudere flentes oculos corū. q̄si dicat. crudelis mors est q̄ nō p̄mittit miseros mori. z dic claudere flentes oculos. p̄ hoc inuens q̄ in morte oculi hoīm claudunt. **Et** tūc **boecius** deplāgit plongationez

Hic boecius deplangit statū miserie sue apostrophādo cōtra amicos dicēs. **O** amici mei. qd ē. prop̄t quid iactastis. i. iactādo dixistis me totiens felicē. frustra ei hoc dixistis qz felicitas mea

Hic incipit p̄sa p̄ma huius p̄mi in qua boecius itroducit p̄hiam suā p̄ suā miserā p̄solantē. **Ubi** nō qz boecius dolēs: z ip̄a p̄hia ip̄m cōsolās nō sūt aliud nisi aimus dolēs ex oppressiōe sensualitatis z rō p̄solans ex vigore sapiētie. **Et** diuidit **Primo** oñt boecius quō p̄hia sibi apparuit. scdo quid circa ip̄m egēt scda ibi. **Que** vbi poeticas musas **Primo** describit apparitionē p̄hie
a iij

quo ad tēpus z ad locū z describit eius dispositionē quo ad vultū. quo ad aspectū q̄ ad colorē z vigorez z quo ad etatē. **S**ecūdo describit phiāz quātū ad hīcū exteriorē. **T**ertio quo ad ornamēta z insignia que manib⁹ gestabat. scda ibi. vestes erāt. tertia ibi. z dextra q̄dem. **D**ic̄ p̄mo dū ego **B**oecius hec que sup̄ i me/ tro dixi tacitus mecū reputarē. i. cogitarē. z q̄rimoniā lachrymabilē. i.

puocātē ad lachrymas. designarē. i. describerē officio stili. visa est mihi mulier astitisse sup̄ verticē. i. sup̄ caput. admodū. i. valde reuerēdi vultus oculis ardētibus. z p̄spicacibus. i. claris vltra cōmunē valētīā hoīm. i. vlt̄ hoies. que apparuit in colore viuīdo. i. delectabili z apparuit mihi tā q̄s inexhausti. i. icōsumpti vigoris q̄uis ip̄a foret ita plena enī. i. duratiōis vt nullo mō crederē esse n̄re etatis. statura eius ambigue. i. dubie discretiōis. i. cognitiōis. qz nunc. i. aliq̄n cohibebat. i. extēdebat sese ad cōmunē mēsurā hoīm. i. lōgitudinē. nūc. i. aliq̄n videbat. pulsare. i. attingē celū cacumie sūmi verticis. i. altitudine capitis. que cū caput altius extulisset ip̄m etiā celū sua lōgitudine penetrabat. **M**ōndū qz **B**oecius describit phiā sibi apparuisse sub sp̄e mulieris qz phiā apud grecos z sapia apud latinos est generis femini. **E**ll̄ iō quia sic mulier infantē lacte nutrit. sic phiā minus p̄fectos nutrit facilibus doctrinis. **U**el iō qz **B**oecius erat eger mulier aut̄ magis ē cōpassiua z magis habil̄ ad solād̄ egrū q̄s vir. **N**ā h̄z **S**alomonē vbi nō est. mulier ibi in gemiscit eger. **M**ōndū stare est erecto mō se h̄re. z qz phiā erigit hoīem ad delectatiōes itellectuales. faciēs cadē sensuales. iō ip̄a describit̄ sterisse. **E**t dic̄ sterisse sup̄ verticē qz phiā ē i aīa intellectiua que nō h̄z organū in h̄tice. nā aīe intellectiue nullius organi corporalis est actus. **U**t d̄z iō stare sup̄ h̄tice. qz de sup̄o cardine elapsa venit vt dic̄ **B**oecius tertia p̄sa huius p̄mi.

Mōndū phiā d̄z reuerēdi vultus qz suos possessores reuerēdos facit. **N**ā fm̄ **T**ullū sola sapientia est que meret̄ hōres. **I**te fm̄ **T**ull̄. reuerētia ē decens ac matura gratuitas que h̄etur per phiāz. ergo d̄z reuerēdi vultus. **M**ōndū illud qd̄ est ardens est penetratiū. z qz p̄ rōem z intellectū q̄ sūt oculi phiē penetramus intima rez z quiditates earū. **I**ō phiā d̄z apparuisse ardenti bus oculis. **E**t qz p̄ phiā speculamur ea que vulgares z cōmunes nō speculant̄. iō d̄z habuisse oculos p̄spicaces vltra cōem hoīm valentiā. **M**ōnd̄ color viuīdus est color naturalis pulcher z delectabilis qz mirabiles affert delectatiōes iō describit̄ apparuisse viuīdo colore. **I**tem phiā apparuit̄ inexhausti vigoris. quia phiā cū sit p̄petua exhauriri nō pōt. **E**ll̄ iō est̄ inexhausti vigoris qz quātūcūqz hō cognoscat de phiā adhuc restant plura cognoscenda. **Q**d̄ p̄z ex diuersitate opi nionū in phiā q̄rū vna destruit̄ aliā. **I**tem qz phiā est̄ etna z p̄cesserat ip̄m boeciū. iō dic̄ eā non fuisse sue etatis. **M**ōndū tres sūt partes phiē essentielles ex. vii. metaphyf. naturalis mathematica z diuina. **S**cdm̄ naturalē phiā d̄z phiā se cohibē ad cōem mēsurā hoīm. inq̄tū ē d̄at de naturalibus q̄ cōiter via sensus cognoscunt̄. inq̄ que natura hoīs est̄ summū ad qd̄ puenit̄. **D**icitur aut̄ phiā pulsare celū quo ad mathematicā. i. q̄ ad astronomiā inq̄tū tractat de motibus z figuris astroz. **D**̄ aut̄ penetrare celū quo ad mathematicā inq̄tū dirigit in cognitionē dei z s̄bstātiarū sepatāz. **E**t d̄z phiā frustrare intuitū hoīm respicientiū. qz p̄fectā cognitiōez s̄bstātiarū sepatāz in hac vita h̄re nō possumus. **N**ā sicut se h̄z oculus nocticoracis ad lumen solis. sic intellectus noster ad manifestissima in natura. ex secundo metaphy.

Hic boeci⁹ describit phiā quātū ad hīcū exteriorē. **P**rimo quātū ad materiā vestiū. scdo quātū ad picturā vestiū. tertio quātū ad violētīā vestibus illatā. z legant̄ p̄tes simul. **D**ic̄ primo. **V**estēs phiē erant p̄fecte tenuissimis. i. subtilissimis filis z erant ex subtili artificio z ex materia indissolubili q̄s vestes ip̄a texuerat p̄p̄ris manibus vt̄ p̄ sicut

cacibus. colore viuīdo atqz inexhausti vigoris. q̄uis ita enī plena foret. vt nullo modo n̄re crederē etatis statura discretiōis ambigue. **N**ā nūc quidē ad p̄mu nē sese hoīm mēsurā cohibebat. **N**unc vero pulsare celū summi verticis cacumine videbat. **Q**ue cū altius caput extulisset ip̄m etiā celū penetrabat. sese respicientiūqz hoīm frustrabatur intuitum

Vestēs erant tenuissimis filis. subtili artificio. indissolubili materia p̄fecte. quas vt̄ post eadē p̄dēte. cognoui. suis manibus ipsa texuerat. **Q**uarū speciē veluti fumosas imagines solz: caligo quedā neglecte vetustatis obduxerat. **H**arū in extremo margine. **P**. grecū. i. sup̄remo vero **L**. legebat̄ intextū. **A**tqz inter

Prosa prima.

vtrasq; litteras in scalarum modum gradus quidam insigniti videbant. quibus ab inferiore ad superius elementum esset ascensus. Eandem tamen vestem violenter quendam sciderat manus. et particulas quas quisque poterat abstulerat.

fumosas imagines. id est stantes in fumo. Tunc ostendit quid fuerit depictum in vestibus eius dicens. In extremo margine. id est in inferiori parte harum vestium legebat intertextum. **P.** id est practica in supremo supple margine. id est in superiori parte vestium erat intertextum. **T.** id est theozica. quod interpretatur speculativa. et inter vtrasque litteras intertextum. **A.** et **P.** erat quidam gradus insigniti. id est impressi ad modum scalarum quibus a gradibus ascendebatur ab inferiori littera ad superiorem. Tunc tangit violentiam vestibus illatam dicens. Eandem vestem absciderant. id est laceraverant manus quorundam hominum violentorum supple facientium violentiam et unusquisque abstulerat particulas a veste quas poterat auferre. **M.** ostendit quod per vestes philosophie intelliguntur partes essentialiales et artes liberales. Sic enim corpus vestibus ornat sic philosophia suis partibus decoratur. Per fila autem subtilissima intelliguntur precepta philosophicalia siue propositiones philosophicales. sicut enim unum filium in vestibus ordinat circa aliud. sic una propositio inter aliam. que propositiones dicuntur subtilissime quod per eas homo subtilia inuestigat. Dicuntur et hominum precepta subtili artificio ratione ornatus savorum et suarum que in eis inveniuntur et sunt ex materia indissolubili quod licet a quibusdam male exprimantur tamen in seipsis habent veritatem indissolubilem. **M.** ostendit per manus philosophie per quas suas vestes texerat intelliguntur philosophi qui precepta philosophicalia descripserunt. et dicuntur rationabiliter manus philosophie quia nisi fuissent instructi preceptis philosophicis ea exprime minime valuissent. **M.** ostendit quod vestes philosophie dicuntur fuisse obducta quidam caligine quod tunc Boetii artes ad tantam negligentiam devenerant quod pauci eas curabant. **B.** Boetius eas transtulit et exposuit siue commentatus est. Ut ideo vestes philosophie fuerunt fumose. quia ab antiquis obscure fuerit tradita philosophia. ab Empedocle poetice. a Platone enigmatice. ab Aristotele savorum obscuritate. **M.** ostendit quia due sunt partes principales philosophie. scilicet practica et theozica. ideo in veste philosophie erant due littere in texto. **S.** et **T.** **P.** autem erat in inferiori parte vestis. et **T.** in superiori parte quod innuit quod practica philosophia est inferior speculativa ordine dignitatis. Per gradus autem medios qui erant inter vtrasque litteras intelliguntur scientie eloquentie que sunt grammatica logica rhetorica. **M.** ostendit quod de ascensu fuisse per gradus a practica ad speculativam per hoc innuitur quod homo primo debet esse sufficienter instructus in practicis ut post ascendere valeat contemplativis. **M.** ostendit quod sit scindere vestes philosophie. Illi tamen dicuntur vestes scindere philosophie qui putant habentes unam sciam se esse perfectos philosophos sine alijs. Si autem aliquid sciant unam artem sine alia dummodo se cognoscant non esse perfectos philosophos: tales non scindunt vestes philosophie. Ut illi scindunt vestes philosophie qui per extortas expositiones trahunt veras propositiones ad suas falsas opiniones.

Et dextra quidem eius libellos. sceptrum vero sinistra gerebat.

manus philosophie gestabat libellos. sinistra vero gestabat. id est portabat sceptrum. id est virgam regalem. **M.** ostendit quod omnis cura et intentio viri sapientis versatur vel circa contemplationem sapientie que designatur per libellos. vel circa regimen reipublice quod designatur per sceptrum. Et quod contemplatio sapientie potior est quam regimen reipublice. ideo philosophia dicitur in dextra habere libellos. in sinistra vero sceptrum.

Que ubi poeticas musas vidit. nostro assistentes thoro fletibusque meis verba dictantes. promota paulisper. ac toruis inflammata luminibus. **P.** Quis inquit has scenicas meretriculas ad hunc egrum promisit accedere? Que dolores eius non modo nullis remedijs foverent. vix dulcibus insuper alerent venenis. **H.** De sunt enim que in fructuosis affectuum spinis vberem fructibus rationis segetem necant hominumque mentes assuefaciunt morbo non

ego cognovi eadem philosophia pendente. id est reuelate mihi in tertia parte huius primi quorum supple vestium spiritum. id est pulchritudinem quidam caligo. id est obscura ignorantia neglecte vetustatis. id est negligentie veterum obduxerat. id est offuscaverat veluti solis supple obducere caligo.

ego cognovi eadem philosophia pendente. id est reuelate mihi in tertia parte huius primi quorum supple vestium spiritum. id est pulchritudinem quidam caligo. id est obscura ignorantia neglecte vetustatis. id est negligentie veterum obduxerat. id est offuscaverat veluti solis supple obducere caligo.

H. **B.** Boetius describit philosophiaz quam tamen ad insignia et ornamenta que manibus gestabat dicens. Et dextra manus philosophie gestabat libellos. sinistra vero gestabat. id est portabat sceptrum. id est virgam regalem. **M.** ostendit quod omnis cura et intentio viri sapientis versatur vel circa contemplationem sapientie que designatur per libellos. vel circa regimen reipublice quod designatur per sceptrum. Et quod contemplatio sapientie potior est quam regimen reipublice. ideo philosophia dicitur in dextra habere libellos. in sinistra vero sceptrum.

M. ostendit quod de ascensu fuisse per gradus a practica ad speculativam per hoc innuitur quod homo primo debet esse sufficienter instructus in practicis ut post ascendere valeat contemplativis. **M.** ostendit quod sit scindere vestes philosophie. Illi tamen dicuntur vestes scindere philosophie qui putant habentes unam sciam se esse perfectos philosophos sine alijs. Si autem aliquid sciant unam artem sine alia dummodo se cognoscant non esse perfectos philosophos: tales non scindunt vestes philosophie. Ut illi scindunt vestes philosophie qui per extortas expositiones trahunt veras propositiones ad suas falsas opiniones.

cōmotaz inflāmata. i. incēsa toruis
lumibus. i. crudelibus vel terribili/
bus oculis inquit. quis pmisit has
meretriculas scenicas. i. vmbrosas
accedē ad hūc egrū. q̄ dolores eius
nō mō. i. nō tm̄ n̄ fouerēt. i. sanarēt
nullis remedijs. i. medicamētis. ve
rū p̄ sed. alerent supple dolores eius
dulcibus venenis. he sūt eniz muse
que infructuosis spinis affectuuz. i.
passionū. necāt. i. suffocāt. vberēz. i.
fertile segetē rōnis. fructibus. i. i fru
ctibus suis z mentes hoīm assuefa
ciūt morbo nō liberāt.

Tūc alloquit musas dicens. **O** muse si v̄re blandicie detraissent nob̄ quē
i. aliquē virū p̄phanū. i. illitteratū. vti p̄ tanq̄ solitū. i. similem vulgo. ego putarē id ferendum. i.
patiendū minus moleste. quippe in hoc nihil lederent n̄re ope. i. n̄re sedulitates sed vos allestis
nobis hūc hoīem enutritū studijs. i. scientijs eleaticis. i. aristotelicis atq̄ achademicis. i. platon/
cis. Tūc fugat eas dicens. **S**ed abite. i. recedite vos syrenes dulces vsq̄ in exitiū. i. in mortē
z relinq̄te eū curandū meis musis. i. doctrinis salutiferis. Tūc iste chorus. i. turba musarū. incre/
pitus. i. redargutus mestior. i. tristior existens vultū suū deiecit. i. inclinavit humi. i. terre z rubo/
re p̄fessus verecūdiā tristis excessit. i. exiuit. linē. i. domū in q̄ decubuit **Boecius.** **M**ōndū q̄ iō
muse poetice dicebant assistere thoro **Boecij** quia **Boecius** studuit metricē dolore suū p̄scribē

Utē phia d̄ paulisp̄ cōmotā p̄ qd̄ inuit q̄ ira immoderata nō debet cadē in virū sapientē qz
virtus p̄sistit in moderatiōe passionū. **U**n̄ licet irasci sit homi naturale. tm̄ irasci quādo oportet
z vt oportet z quātū oportet est hoīs virtuosi z sapientis. vñ **Seneca.** **Q**uid crudelius ira. **S**i
milit̄ in de virtutibus cardinalibus. **E**sto tardus ad irā. **I**tē interrogatio quādoq̄ fit cā ignoran/
tie alicuius. aliquādo vt ex respōsione facta aliquid p̄betur. quādoq̄ fit p̄pter increpationem faci
endā. z hoc vltimo mō phia interrogat dicens. **Q**uis has scenicas meretriculas zc. **M**ōndum
q̄ muse poetice dicunt meretricule. **S**icut enī meretrix allicit hoīem delectādo nihil vtilitatis s̄
bi p̄ferendo z cōmiscet se cuilibet nō ex amore sed spe lucrī. ita poete nō scribūt amore scie s̄ vt
aliquid laudis vl̄ p̄mij p̄sequātur. z delectant rōne metri: modicū vtilitatis p̄ferendo s̄ diuersas
passiones inducendo. **A**ppellat at̄ phia musas meretriculas scenicas. qz carmia poetica in scena
p̄suerūt p̄nūciari. **U**bi nota q̄ scena dicebat̄ locus vmbrosus in theatro vbi abscondēbant̄
p̄sone p̄nūciātes carmia tragica vel comica vñ scena interpretat̄ vmbraio vl̄ vmbra. **U**l̄ ideo
muse poetice dicunt̄ scenice. i. vmbrailes qz sūt vmbra scie: nō vera scia. cū obūbrent mētes ho
minū. **I**tē metrica descriptio doloris nō sanat dolore sed magis auget quia p̄sideratio materie ē
puocatiua tristicie. vnusquisq̄ aut̄ cū diligentia p̄siderat qd̄ scribē vult. **I**tē metrica descriptio d̄
esse dulce venenū. qz placet z nocet. rōne metri placet sed p̄pter recordationē doloris nocet.

Utē affectus est vehemens ai passio aim torquens z verū iudiciū rōnis impediens. **E**t sunt
q̄ttuor affectus ai. gaudiū dolor spes z timor q̄ dicunt̄ infructuose spine quia suffocāt segetē rōis
que est scia z virtus. **I**tē licet de oi errore dolendū sit. potius tm̄ de errore sapientis q̄ insipientis
nā error sapientis alios exemplo corrūpit. error aut̄ insipientis nō. qz ab insipiente nō trahitur
exemplū. p̄pter qd̄ dixit **Salustius** oia mala exempla a rebus bonis orta sunt. **E**rgo dicit phia
magis esse dolendū de errore **Boecij** q̄ alterius p̄phani. **U**tē fm̄ **U**guitiōnē p̄phanū idē est qd̄
templū in p̄phanus. i. sacrilegus q̄st̄ p̄cul a p̄phano. i. a tēplo. **P**rophanū etiā d̄ quicqd̄ nō ē sa/
crū. vñ om̄s laici z illitterati dicunt̄ p̄phani q̄st̄ p̄cul a p̄phano sapientie. **U**tē fm̄ **U**guitiōnē opa
ope est sedulitas in rebus agendis. opa aut̄ phie est intētio vel labor ad aliqd̄ phicū addiscen/
dū. **U**tē eleyis est ciuitas grecie in q̄ studuit **Arī.** vñ studia sua dicunt̄ eleatica. **A**chademia
aut̄ fuit ciuitas vl̄ villa in q̄ studuit **Plato.** vñ studia sua dicunt̄ achademica. vtriq̄ aut̄ studijs
boecius fuit enutritus. **U**tē phia musas appellat syrenes sicut enī syrenes dulcedine cant̄ at̄
trahūt naues p̄clitādo eas. sic muse delectatiōe metri alliciūt hoies vel mentes hoīm. z rōnē ali
quo affectu summergūt z obscurant. **U**tē q̄ vna phia p̄uentū musarū expulit: signat̄ q̄ vn̄ sa
piens sua virtute z sapientia infinitos errores stultorūz extinguit.

Hic boecius oit̄ quō obstupuit
de actū phie dicens. **A**t ego boeci⁹

At ego cuius acies lachrymis mersa caligarat. nec d̄

Metrū secundum.

noscere possem quenā esset hec mulier / tā impiose au-
toritatis: obstupui. visusq; i terrā defixo: quidnā dein-
ceps esset actura expectare tacitus cepi.

.i. miratus fui. et defixo. i. inclinato visu i terrā tacitus cepi expectare quā dñā deinceps. i. sequentē
esset actura circa me. **N**ōndū qz boecius voluit de amissione rerū tpalium eius acies. i. rō et itel-
lectus. caligarat. ita q nō potuit cognoscere phiam. **N**ō q licz boeci de actu phie obstupuit. tū-
citius expectavit qd deinceps facē vellz p hoc innuens se eē talem qui consolationem accipet
Qui enī refutāt alios audire nec audita rōe adq̄escūt tales sibiip̄is obstaculū solatiōis faciūt.
Tū illa propius accedens in extrema lectuli mei par-
te consedit. meūq; intuens vultū. luctu grauē. atq; in
humū merore deiectū. his versibus de nostre mentis
perturbatione conquesta est.

questa est his versibus sequentibus de perturbatione nre mentis. **N**ō q phia dē sedisse i extrema
pte lectuli. i. cordis boeci. Nam cū essz in tristitia et dolēt propt amissionem rerum temporalium
parum vl̄ nihil sapientie habebat et quia tota cura eius erat circa terrena amissa. **I**deo dē habu-
isse vultum merore deiectum in humis.

Metrū. ii. primi libri.

Heu q̄ precipiti mersa profundo
Mens hebetz. ppria luce relicta
Tedit in externas ire tenebras

Terrenis quotiens fletibus acta
Crescit in immensum noxia cura.

tis hoim. secūdo specialit̄ p̄uertit planctū suū sup boeciū ibi. hic quōdā. **P**rimo dicit Deu q̄. i. q̄.
tū mens hoim hebet. i. obscurat mersa precipiti pfundo. i. cura rerū tpaliū q̄ precipitat hoim. et tal-
mens relicta ppria luce. i. contemplatione tendit. i. laborat ire in tenebras externas. i. in ignorantia-
as exteriores. **H**oc aut̄ p̄tingit hoī quotiens supple mens acta. i. agitata frenis flatibus. i. p̄sp̄erā-
tibus vel euentibus cura. i. sollicitudo rerū tpaliū noxia. i. nociua crescit i immensū. i. sup̄ modū.
Nō q in nobis est duplex virtus. rōnalis et sensualis. sensus aut̄ sp̄ aduersatur rōni quia caro
p̄cupiscit aduersus sp̄m et sp̄s aduersus carnē. cū aut̄ sensualitas vincit rōnem tūc homo est i ma-
lo statu regiminis et efficit bestialis. **U**n̄ Albertus sup̄ tertio de aīa dicit. Turpe est nobis abij-
cere regimē superioris et induere regimē inferioris virtutis qd nobis cōmune est cū bestiis. **I**ō
scribit̄ iij. **E**thicozū in antiqua translatione. valde conandū et laborandū est nobis vt virtus no-
stra p̄cupiscibilis subiecta sit rōi. **Q**uēadmodū enī pueri puerse viuūt si nō a suis pedagogis fu-
erint coacti ad recte viuendū. sic appetitus sensualis ducit nos ad insolentiā nisi regula rōnis fu-
erit coartatus. plures aut̄ hoies sequuntur sensualitatē q̄ rōnē: insudantes bonis exterioribz et de-
lectationibus sensualibus p̄ que impediunt in speculatione et cognitione summi boni. **I**ō phia hoc
deplangens dicit in metro. **D**eu q̄ precipiti. **I**te cū aīa ingerit se curis rez tpaliū pfunde p̄ci-
pitat et hebet. qz a cognitione rez sui creatoris destituit. et destituta cadit in tenebras externas. i.
in ignorantias exteriores. **U**bi nota q duplex est ignorantia qdam naturalis que est in inue-
nibus et decrepitis. et vocatur ignorantia interna. quia ex naturali defectu p̄tingit. **A**lia est igno-
rantia que causatur ex negligentia hois qn̄ sollicitatur circa exteriora et talis dē externa quia est
extra naturā. de qua dē q̄ oēs hoies naturalr̄ scire desiderant. **P**rima ignorantia cū sit natural̄
nō est viciosa. quia turpes a natura nemo increpat neq; bonos laudat. **S**ecūda ē viciosa cū sit
p̄ hois negligentia de quo loquit̄ boecius scdo huius p̄ia. v. **C**eteris animatibus sese ignorat̄ na-
tura est: hoibus vero vicio venit. **I**te dicit noxia cura. vñ **S**eneca in puerbijs. **M**agnā pte

cuius acies. i. visio mersa lachrymis
caligarat. i. obscurata fuerat vt nec
posset dinoscere. i. inuestigare quenā
.i. que esset hec mulier tā impiose
auctoritatis. i. potētie. ego obstupui

sequentē
rō et itel-
obstupuit. tū-
accipet
faciūt.

oñt quō phia sibi ap-
deplaxit dices
cordis mei
guatam
in hu-
tristitia con-

hic incipit metrū secundū huius p̄mi qd vo-
catur dactylicū a pede p̄domināte. **E**t dē tetra
metrū a numero pedū. a tetra qd est quattuor qz
quattuor pedes p̄tinet. et dē hycataleōticū p̄pter
syllabā abundantē post duos pedes i medio ver-
sus. ubi gr̄a. p̄mus pes est heu q̄. secūndus p̄cipi-
ti syllaba ti. huius nois p̄cipiti sup̄abundat. ter-
tius pes est mersa pro. q̄r̄ fundo. s̄l̄r est i alijs
In hoc ergo metro phia deplangit statū **B**oeci
tolendo de perturbatione sue metis. **E**t fac̄ duo
p̄mouniuersalit̄ phia deplangit perturbationē me-

hic quōdā. **P**rimo dicit Deu q̄. i. q̄.
hoim. et tal-
in ignorantia-
p̄sp̄erā-
insudantes bonis exterioribz et de-
cognitione summi boni. **I**ō phia hoc
deplangens dicit in metro. **D**eu q̄ precipiti. **I**te cū aīa ingerit se curis rez tpaliū pfunde p̄ci-
pitat et hebet. qz a cognitione rez sui creatoris destituit. et destituta cadit in tenebras externas. i.
in ignorantias exteriores. **U**bi nota q duplex est ignorantia qdam naturalis que est in inue-
nibus et decrepitis. et vocatur ignorantia interna. quia ex naturali defectu p̄tingit. **A**lia est igno-
rantia que causatur ex negligentia hois qn̄ sollicitatur circa exteriora et talis dē externa quia est
extra naturā. de qua dē q̄ oēs hoies naturalr̄ scire desiderant. **P**rima ignorantia cū sit natural̄
nō est viciosa. quia turpes a natura nemo increpat neq; bonos laudat. **S**ecūda ē viciosa cū sit
p̄ hois negligentia de quo loquit̄ boecius scdo huius p̄ia. v. **C**eteris animatibus sese ignorat̄ na-
tura est: hoibus vero vicio venit. **I**te dicit noxia cura. vñ **S**eneca in puerbijs. **M**agnā pte

Libri primi.

pturbationis sibi dedit, qui exterioribus se iniecit. **U**te rō z intellectus dicunt lux hoīs, qz illi lumināt hoīem ad cognitionem creature z creatoris, dicuntur autē ppria lux hoīs quia solū gen^o hoīm viuūt arte z rōe ex proemio metaph.

Dic phia spālīter pūertit se ad replāgendū Boeciū z pmo oñt quāta cōtēplatiōe Boecius qndā viguit, se cūdo oñt, quō dēstitutus a tali pteplatiōe solū de terre nis cogitabat ibi **N**ūc iacet effeto **P**rimo phia pmen/ dat Boeciū ab astronomia, scdo a naturali phia, tertio a metaphysica scda ibi . quinetiā causas, tertia ibi, quis voluat stabile. **P**rimo dic Boecius quondā liber, i. so lutus a cura rerū tpalū celo sibi apto p cognitionē suet tus fuit ire p rōem in ethereos meatus, i. in motus cor/ porū celestīū, z ipe cernebat, i. speculabat lūia, i. radios rosei solis, vīsebat, i. cū dēsiderio videbat, sidera i. stel lationes gelide, i. frigide lune, z ipe Boecius victor ignorātie hēbat oēm stellā pphēsam numer/ ris, i. certis cōputationib^o/ quecūqz stella erratica exercet, i. opatur, vagos, i. varios recur^o, nūc p/ grediēdo, nūc regrediēdo, stella inqz flexa, i. mota, p varios orbes, i. circlos **N**ō qz aio libera/ to a curis exteriorib^o pcessuz est phari, iō quedā artes dicunt liberales qz filij liberoz, i. nobiliū qui erāt liberati a curis tpalibus, talibus artibus vacabant iō dic phia qz Boecius qndā liber z

Nō qz dicit celo apto, licz homo planetas celi corporālī nō attingat tū speculatiōe pphēdit **V**oc pulcre tāgit. **T**ermegistus dicens **M**agnū miraculū est homo, z aīal hōrandū, hic aīa itel lectiua in naturā dei transit qst ipe deus sit, hic p naturā aīe dūs est pūctus, hic dmonuz genus nouit, terrā colit, elemētis cōmiscet, acumine mentis in maris pfunda dēscendit, celū qd vīdet altissimū aī sagacitate metit, intētionē aī eius nulla aeris caligo pfundit, nec terre dēnsitas ei^o o/ pationē impedit, nō aque pfūditas aspectū eius occūbit, **N**ō qz sol in ortu suo apparet roseus ppter vapores interpositos inf vīsum nrm z solē, nā albū vīsum p fumū apparet rubeū, **E**tā licet in meridie vapores sint interpositi, nō tū apparet tūc roseus eo qz illi vapores nō sunt grossi s̄ s̄briliati calore solis, **N**ō phia dicit lunā esse gelidā quod nō est intelligendū formalit, qā pme qlitates que sunt calidū frigidū humidū siccū nō hnt locū in corporibus celestibus cū nō recipi/ ant pegrinas impssiones sed dī luna gelida virtualit vel effectiue quia frigus z etiā humores efficit in inferioribus ppter qd noctes quibus luna p̄est sunt gelidiores z humidiores diebus, **N**ō qz planete dicuntur hēre vagos recursus, quia mouent duplici motu scz pmi mobilis ab o/ riente in occidentē z pprio motu ab occidentē in orientē, vel iō quia quādoqz apparent nobis sta tionarij, quādoqz retrogradi, qnqz p̄p̄nqui, qnqz aliquāliter remoti, **N**ō qz stella erratica dī fle xa, i. mota p varios orbes circuloz scz dferentis z epicycli, rōne quoz circuloz nūc dicunt pro gressiui, nūc retrogdi, nūc stationarij, vt dcm ē, z hz videri in theorica planetarū vel astronomia

Dic cōmēdat eū ex pte naturalis phie dicens, **Q**uinetiā p certo, **B**oeci^o solitus fuit rimari, i. inq̄rere cās, vñ, i. p/ ter q̄s causas sonora flāmia, i. sonoroſi venti, solicitēt, i. per turbēt, equora, i. planiciem, ponti, i. maris, q̄i dicēt boecius scīuit cās generatiōis ventozū qui cōmouent ipm mare, **N**ō qz ex libro metheozoz pz qz vēr^o generat ex vapore calido z sicco eleuato p calozē solis qui pueniēs ad locū nubīū frigiditate nu bis repcutit z repcussus fertur in latus z facit sonū impellendo aerē, z quia aqua faciliter est di uisibilis de facili cedit z reuerberat p ventos, **V**el aliter pōt intelligi, **A**ntiqui ei dixerūt qz iō vēti turbāt mare qā in ipō mari generant vēti q nō exeūt s̄ faciūt fluxū maris, licet hec opinio nō sit vera quia mare fluit z refluit tempoze determinato sicut bis in die naturali, ventī autē ge/ nerātur tempoze indeterminato.

Dic phia cōmēdat boeciū a metaphysica, z itera to a naturali phia dicens, boecius etiā solitus fuit ri mari, q̄s spūs, i. intelligentia voluat motu diurno sta bilē orbē firmamenti, vel etiā cur sidus solis vel ali/ ud hns ortūz occasum casuz in hespias vndas, i. i a/ quas maris occidentalis surgat, i. itez oriatur ab ortu rutilo, i. ab orientē splendido q̄si diceret, boecius

Dic quondam celo liber aperto
Suetus in ethereos ire meatus
Cernebat rosei lumina solis
Visebat gelide sidera lune
Et quecūqz vagos stella recursus
Exercet, varios flexa per orbes
Cōprensam numeris victor hēbat

Quinetiā causas vnde sonora
Flāmina solicitāt equora ponti

Quis voluat stabilem spūs orbem
Vel cur hesperias sidus in vndas
Casurum rutilo surgat ab ortu
Quis veris placitas tempet horas
Et terram roseis floribus ornet

Retrū secūdū.

Quis dedit vt pleno fertilis anno
Autumnus grauidis influat vuis
Rimari solitus atq; latentis
Nature varias reddere causas

solitus erat inq̄rere cur stelle q̄ i occidente vident̄ occi-
dere iterū resurgāt in oriente. etiā erat solit⁹ rimari q̄s
tempet placitas horas veris. i. t̄pis s̄nalis vt orn et ter-
rā roseis floribus. q̄s dedit. i. ordinauit vt autumnus fer-
tilis āno pleno. i. secūde influat. i. influētā faciat graui-
dis vuis. i. botris repletis. etiā erat solitus reddē. i. as-
signare varias cās latentis nature. i. rez naturalū. ¶ **N**ō

oē quod mouet̄ ab alio mouet̄. ex. viij. phicorū. ergo celū ab alio mouet̄. ¶ Mouetur aut̄ celū a du-
plici motore. p̄ cōmētatozē. xij. metaphysice ab vno p̄iūcto z appropriato qui vocat̄ intelligētia
a quo mouetur effectiue. ab alio motore separato qui est deus a quo mouet̄ in rōne finis. ¶ **I**te dī-
cit orbē celestē esse stabilē. licz enī moueat̄ z mutet locū fm ptes nō tñ scdm totū. z quātū ad B
dī esse stabilis. i. immobilis. ¶ **I**te cā q̄re stelle que occidūt itez oriant̄ nō est alia nisi motus cir-
cularis p̄mi mobilis q̄ secū rapit oēs stellas tā fixas q̄ erraticas. ¶ **I**te hesper⁹ est stella que de
vespe seq̄tur solē occidentē a q̄ stella mare occidentale dī hespericū mare eo q̄ sol z hesper⁹ ibi
se mergant nō q̄ ita sit s̄ q̄a vulgares sic opinātur. cū enī stelle occident̄ ppter interpositionē ma-
ris int̄ visuz z stellas: vident̄ stelle mergi in mare. ¶ **I**te tempus s̄nale dī placitū q̄a est pueni-
ens vite hoīs. Est enī tempus veris calidū z humidū in q̄bus p̄sistit vita. ex libro de mor. z vi.
Et iō illo tpe pducūtur flozes. nā materia flozū est humidū aqueū s̄tile bñ coctū a calido aereo
qz igif in vere dñatur calidū aereū z humidū aqueū s̄tile. qd̄ parua indiget digestionē. iō i ve-
re cuius calor t̄patus est flozes pducūtur. ¶ **I**te vitis multū abūdat de humido aqueo z grosso
cui⁹ signū est q̄a tpe putatōnis distillat ab eis q̄si humidū lachrymabile. t̄le aut̄ humidū grossuz
multū resistit digestionē iō vuc ad maturitatē tarde pueniūt. s. tpe autūni. ¶ **I**te Boecius consue-
uit reddē causas latentes rerum naturalium qd̄ fuit iudiciū felicitat̄. Nam fm Virgilium. fe-
lix que potuit reruz cognoscere causas.

Nunc iacet effeto lumine mentis
Et pressus grauibz colla catenis
Declinēq; gerens pondere vultū
Cogitur heu stolidā cernere terrā

¶ **D**ic oñt phia quō Boecius destitutus fuit p̄dcā spe-
culatiōe cū de terrenis cogitabat dicens. Nūc. i. tpe do-
loris. Boecius iacet. i. p̄stratus est. effeto. i. euacuato lu-
mie. i. speculatiōe mentis z ipe pressus colla. i. fm colla
gūdis catenis passionū que mentē gūant gerensq; de-
clinū vultū. i. inclinātū pondē amissionis rez t̄paliū heu
cogit̄ cernē stolidā terrā. i. bona terrena que hoīes stoli-

dos efficiūt. ¶ **N**ō catena est ferreū instrumētū q̄ aliquid i suā naturā detinet. Quattuor aut̄ ef-
fectus qui sūt. gaudiū. spes. timor. z dolor. similitudinariē dicūtur catene qz aim hoīs detinet z i
suā naturā z rōnē ad illicita trahūt. nā rō sp̄ d̄p̄cat ad optima ex p̄mo Ethic. Et p̄tēa Boecius
in fine huius p̄mi hortatur ad fugā passionū ibi. tu quoq; si vis. ¶ **I**te nō nō est estimādū q̄ Bo-
ecius sic esset ita euacuatus luie mentis sicut l̄ra sonat: q̄a alias fuisset iufficiens p̄ p̄positiōe hu-
ius libri. sed phia loquit̄ hoc p̄passiue. Ille enī est lumie mentis stultus qui inclināt se ad terre-
na diligendo ip̄a. z nō eleuādo intellectū suū ad speculabilia q̄lis nō fuit Boecius. ¶ **U**n dīc Au-
gust. Tales sunt hoīes q̄lia sunt ea q̄ diligūt. quia dilectio transmutat diligentē in similitudinē
rei quā diligit. Dec Marquardas.

Mulier requirit siquid sensus in Boecio adhuc maneat.

Prosa secunda. p̄mi libri.

Sed medicine inquit tempus est potius q̄
querere. **B.** Tū vero totis in me intēta lu-
mibus. **P.** Tu ne ille es ait. qui nostro q̄n-
dā lacte nutritus. nostris educatus alimētis in virilis

¶ **D**ic incipit secūda pla huius p̄-
mi in q̄ phia inuestigat morbū Bo-
ecij ex q̄busdā signis. scdo p̄solatur
ip̄m ne d̄sp̄et. scda ibi. cūq; me nō.
¶ **P**rimo dīc phia **O** Boeci. ego pos-
sem multa p̄queri de perturbatione
mētis tue. sed nūc potius medicine
t̄ps ē q̄ querere. s̄o pro sed. tum. i.
tūc mulier illa intēta me totis lumi-
bus. i. oculis ait. es tu ne ille q̄ q̄n-

Libri primi. prosa secunda

Dā tpe iuuetutis nutritus nro lacte .i. facilibus documētis. in etate autē pfecta educatus. i. nutritus nris ali mētis. i. doctrinis difficilioribus. tu euaseras. i. pueneras. in robur. i. in fortitudiez viril ai. atq p certo nos ptuleram? tibi arma tlia. i. documēta q nisi pōr abiecisses p obliuionē ipa tuerent te inuidā firmitate. **Diē**

phīa Agnoscis ne me? quid taces? siluisti ne pudore. i. verecūdia. an stupore. i. mentis alienatiōe ego mallē. i. magis velle te siluisse pudore. s vt ego video stupor oppressit te. **Nō** q phīa i deplāgēdo Boeciū nō facit lōgā morā ne Boeci? despet sup infirmitate sua. q diē phīa magis cē tps medicine q̄ q̄rele **Ute** boni medici ē totis ocul' diligent respicē faciē infirmi eo q in facie magis apparent signa p̄noscitiōis infirmitatis. ideo phīa dī esse intyita Boeciuz totis lumibus. **Ute** p arma phīe intelligūtur p̄cepta phīcalia que psuadent minime extolli i psperis nec dep̄mi i aduersis. hortat enī nos phīa ad magnanimitatē. Magnanim? aut est q p̄tra difformes insultus fortune vnanimi mētis p̄stāria militat. De his z similibus p̄ceptis phīcis Boeciuz oblitus fuit ppter dolorē. **Nō** taciturnitas q̄q̄ puenit ex pudore. quādoq̄ ex stupore. q̄q̄ ei manifestat alicui aliquid quod vellz celari: ipe efficit verecūdus. z oculi eius dep̄mūtur. facies ei? rubet z auertit. z lingua eius in loquēdo ligat. **Nō** q stupor vno mō est abūdās admiratio mētis. vt ibi. Papa stupor mūdi. alio mō ē mētis alienatio. z sic accipit in p̄posito z inducit taciturnitatē. ex quo enī motus lingue est fm p̄formitatē ad phantasiā. turbata phantasia sicut p̄tingit in alienatiōe mētis: p̄pediit lingua in loquēdo. ergo diē phīa. pudore an stupore siluisti. z qz taciturnitas pueniens ex pudore d̄terior ē q̄ que causat ex pudore. cuz ipa causat ex aliq̄ defectu interiori. iō diē phīa. mallē pudore siluisses. **Nō** fm **U**guitionē pudor ē corporis s pudicitia est mentis. Est aut pudor verecūdia ex aliq̄ casu inata: nō auferēs memoriā s impediens linguā **Stupor** at ē casus memoriā auferēs: z linguā impediēs. z peius est tacere stupore q̄ pudore qz melius est memoriā retinendo nō loqui q̄ loq̄ z memoria carē. **Nō** phīa diē Boeciū habuisse nutrimentū suo lacte. p nutrimentū lactis intelligit̄ triuū. i. grāmatica. logica. z rhetorica. quibus iuuenes sunt seriatim informādi tanq̄ facilibus documentis. sic puer lacte nutrimento molli z facilis digestionis nutrit. **Sed** p hoc q diē in virilis ai robur euaseras scz ad sciam mathemati/cā zc. qua tanq̄ p sciam magis subtile hō p̄fecte etatis efficit. **Nō** phīa ptulit Boecio arma n̄ corporalia sed spūalia sic sunt vtutes intellectuales q̄s enumerat **Ar.** vi. **E**thicoz z sūt illa. **I**ntellectus. sapientia. scia. ars. z prudentia. **E**t similit̄ vtutes cardiales que sunt q̄truoꝝ. **P**rudentia. iusticia fortitudo. temperātia. **E**t dicunt̄ cardinales qz quādā p̄ncipalitātē sibi v̄dicāt. i. materia circa quā hūt fieri. **I**lla enī arma abiecit Boeciuz quādo temporalibus adhesit. appetitui sensitiuo annuens. z ab attentione celestiu sequestratus. **E**t de istis armis diē ap̄lus. **A**bijcite q̄ opa tenebrarū z induimini arma lucis sic vt in die honeste ambulemus.

Uic phīa psolat Boeciū ne despet dicēs. **C**unq̄ phīa vidisset me nō mō. i. nō tātū tacitū. s̄ prozsus. i. tōlit̄ elingūē. qz pro z mutū ipa admouit. i. apposuit p̄ctori meo lenit̄ manū z inquit. i. dixit nihil piculi ē circa hūc hōiem ipe patit̄ lethargū. i. morbū obliuionis. morbū inq̄ cōmunē mentiū illusaz. i. deceptarū et ipe paulisp. i. modicū est oblitus sui sed facile sui recordabit̄. si quidē p certo cognouerit nos phīam ante. i. prius. quod vt ipe possit facē. tergamus lumia. i. oculos eius. caligātia nube. i. obscuritate rez mortaliū. i. temporalū. hec dixit phīa z veste sua p̄tracta. i. puoluta in rugā siccauit oculos meos fletibus vndantes. i. humectātes. **Nō** q tacitus est ille qui nō loquit̄

animi robur euaseras? **A**tqui talia contuleramus arma. que nisi prior abiecisses: inuidā te firmitate tuerentur. **A**gnoscis ne me? **Q**uid taces? **P**udore an stupore siluisti? mallem pudore: sed te vt video stupor oppressit.

Cunq̄ me nō modo tacitū s̄ elinguem prozsus mutū qz vidissz: admouit p̄ctori meo leniter manū. **P.** **E**t nihil inquit periculi est. lethargū patit̄ cōmunē illusarū mentiū morbū. **S**ui paulisper oblitus est: recordabit̄ facile sui si qdē nos añ cognouerit. **Q**z vt possit: paulisper lumina eius mortaliū rerū nube caligantia tergamus. **B.** **H**ec dixit. oculos qz meos fletibus vndantes contracta in rugā veste siccauit.

Nō q tacitus est ille qui nō loquit̄

Metrum tertium.

licet habeat partem lingue ad loquendum, sed clinguis vel mutus dicitur ille qui non solum non loquitur sed non habet partem lingue ad loquendum et talis fuit Boetius propter stuporem et mentis alienationem.

Non quod phisica inueniens se esse bonam medicam solatur Boetium dicens nihil periculi est in homine isto, quod secundum Senecam in libro de clementia ad Neronem mali medici est desipere ne curet eger. **N**on quod lethargia est infirmitas causata ex oppressione cerebri cum obliuione et ingit continuo somno, et sic lethargus est morbus inducens obliuionem et somnum. Inde lethargicus, et est homo qui patitur tale morbum. Et dicitur a lethos quod interpretatur obliuio, et lethus est fluvius infernalis. Boetius ergo patiebatur lethargum, id est morbum obliuionis, quod si precepta phisice in memoria habuisset nunquam de amissione rerum temporalium doluisset. Item dicitur lethargum esse morbum illusarum mentium, quia mens illusa est ubi ratio est ligata propter defectum phantasie: sicut in freneticis, vel propter defectum memorie sicut in lethargicis. **N**otandum homo componitur ex anima immortalis et corpore mortali. Sed quia Boetius oblitus fuit bonorum anime ideo dicitur fuisse sui oblitus non totaliter sed paulisper quod adhuc curam habuit de bonis terrenis que respiciunt corpus. Item homo per phisicam habet sui ipsius perfectam cognitionem, ad cognoscendum autem illud quod per phisicam cognoscitur, oportet primo phisicam cognoscere, ideo dicitur phisica sui recordabitur facile si nos prius cognouerit. **I**tem per vestes phisice in rugam preteritas intelliguntur precepta phisicalia in vniuerso volumine aggregata sicut in illo libro quibus ipsa phisica Boetium solatur. **N**on quod ad medicum infirmum curare volentem plures requirunt conditiones. Primo ut qualitates et conditiones respiciat et ut humores nocentes agnoscat. Secundo ad loquendum eum moueat. Tertio si per valida egritudine omutescat ut manum corpori infirmi adhibeat. Quarto ut eum verbis solatorum reficiat. Sic phisica videns dolens Boetium primo eum insperxit, et ad loquendum mouit, et tertio manum suam corpori apposuit, et quarto verbis solatorum refecit.

Metrum iij. primi libri.

Unc me discussa liquorum nocte tenebre
Luminibusque prior rediit vigor
Ut cum precipiti glomerantur sidera coram
Nimbosisque polus stetit imbribus
Sol latet ac nondum celum venientibus astris
Desuper in terram nox funditur
Hanc si thraicio boreas emissus ab antro
Verberet, et clausum reseret diem.
Emicat et subito vibratus lumine phebuis
Mirantes oculos radijs ferit.

Hic incipit tertium metrum huius primi libri cuius primus versus vocatur metrum dactylicum hexametrum, secundus dicitur metrum alexandricum ab iuatore, tetrametrum a numero pedum, dactylicum a pede predominantem, alexandricum quod nulla syllaba abundat nec deficit. In hoc metro Boetius declarat per quoddam simile quomodo remotis impedimentis mentis vigorem cognitionis recuperavit et est talis similitudo. Sicut coram flante nubes generantur et per interpositionem nubium sol et alia astra nobis occultantur, sic aduersitate eminentem hominem afficit diuersis passionibus obscurantibus intellectum. Et sic austru flante nubes dissoluntur et radij solares reuertuntur, sic aduersitate adueniente solatio phisica passionum sedantur et intellectus illuminatur. **D**icitur ergo in littera. Tunc cum phisica terret oculos meos tenebre liquerunt me discussa nocte, id est obscuritate, et post vigor cognitionis rediit luminibus meis, id est oculis, ut per sicut, sol latet, id est occultatur, cum, id est quando, sidera, id est stelle glomerantur, id est inuoluuntur precipiti coram, id est tali vento, et polus, id est celum, stetit, id est stare videtur, nimbosis imbribus, id est pluuijs nubilosis ac per etiam nox, id est obscuritas, funditur desuper, id est de nubibus in terram, nondum, id est non adhuc, astris, id est stellis venientibus, id est apparentibus in celo. Si boreas emissus, ab thraicio antro, id est thracie regionis verberet, id est depellat hanc noctem, id est obscuritatem et reseret clausum diem, tunc phebuis, id est sol, emicat, id est lucet, et vibratus, id est fortificatus lumine suo ferit, id est percutit oculos hominum mirantes subito lumine solis post tenebras. **N**on phisica trahit hominem ab obscuritate ignorantie ad lucem sapientie ex littera, de pomo Aristoteli, et etiam per metristam, Ars hominem format ne sinit esse malum. Et ergo cum phisica sicasset oculos Boetium fugatis tenebris ignorantie, rediit vigor intelligentie. **N**on quattuor sunt venti principales qui flant a quattuor partibus mundi scilicet ab oriente occidente septentrione et meridie quorum quilibet habet duos collaterales et sic sunt viginti, venti quibus his versibus continentur flant subsolanus vulturinus et eurus ab oriente, Atque die medio notus heret aphricus austru. Circius occasus zephyrusque fauonius afflant. Sed veniunt a quo boreas et corus arcto. Corus ergo est ventus qui flante generatur nubes et conglomerant sidera sic quod per nubes occultantur. **N**ota quod polus est stella que semper in eodem loco videtur, sed hic polus ponitur pro firmamento tanquam pars per toto per synecdochen. **N**on quod polus, id est celum dicitur stare quando est obduatum nimbosis imbribus non quod stet sed quia motus eius tunc nobis non apparet, motum enim celi non percipimus nisi

per motū alicuius stelle. cū autē celū est cooptū obscuris nubibus: nulla stellavideri pōt. **N**ota sūm Ugnitionē nimbus est nubiu densitas ex intēpestate orta. z sic dic Boecius hic in nimbofis imbribus. i. densis pluuijs. z est rō qz tenuis imber nō impedit aspectū astrozū. **N**ō qz boreas dē flare ab antro thraicio qz forte regio thracie ē cauernosa de cui⁹ cauernis exit ventus. genēa tus ex vaporibus siccis in terra. **N**ō postqz phia terfit oculos Boecij z eosdē a fletu lachry/ marū cōpescuit restitū⁹ fuit pristino vigori. **U**n oculi ipius Boecij: vt rō z intellectus: offulca ti erant tenebris ignorantie cū istis tpalibus adhefit. ppter amissionē rerū tpalū diuersis fuit sē lectus passionibus. **S**ed phia oculozū caliginē abiecit cū ipius intellectus illuminauit. tenebras ignorantie fugando z lumine spūali vt scia illuminando.

Cognoscit mulierē philosophiā esse. ac
Rogat cur dignetur visere exilium.

Hic incipit tertia p̄sa p̄mi libri i qua Boecius oñt quō phiam cog nouerit. **E**t diuidit quia primo oñt quō phiam cognouit z qualif de pñ tia eius admirari cepit z quō phia sibi rñt. secūdo pbat phia p̄secutio nē sapientū a vulgaribus nō eē no uā. scda ibi. nōne apud veteres. **D**icit p̄mo. **V**aud p nō aliter. nebulis tristicie mee dissolutis. i. fugat. p cō solationē phie qm̄ sicut nubes dis/ soluntur p flatū boree sic ego Boe/ cius hausi. i. resperi celū. i. sursum. z recepi mētē. i. vigore rōnis ad cog noscendā faciez medicantis. i. medi ci. **I**taqz p ergo. vbi. i. postqz ego de duxi. i. auerti oculos. qz pz defixi. i. stabilini intuitū i eā resperi nutrice meā phiam in cui⁹ laribus. i. scho/ lis fuerā obuersatus ab adolescētia. i. a inuētute mea. z inqz. i. dixi o ma gistra oim virtutū. quid. i. ppter qd tu venisti lapsa. i. pgressa supno car die. i. de celesti porta. i. has solitudi nes. i. loca deserta. nri exilij. i. nre re legationis an. i. nūquid ppter hoc venisti. vt exns rea. i. tanqz culpabilis mecū agiteris. i. manife steris fallis criminatiōibus. **I**lla phia inquit. i. dixit o alūne. i. p me nutrite an. i. vtz te desereres? qsi dicēt nō. nec partirer. i. diuiderē tecū cōmunicato labore. i. diuiso labore. sarcinā. i. pōd⁹ quā tu sustulisti ob inuidiā mei nōis. rōne sapientie. atqz p certe. nō erat fas. i. honestū phie relinquere iter inocentis icomitatū. i. sine comite. supple si ego te dereliquissem. ego vererer. i. timerē. meā cri minatiōem. i. meā dānationē z valde phozrescerem qsi aliquid nouū acciderit supple circa te. ei p quia nū. i. nūquid tu cēses. i. iudicas p̄mū ipam sapiam esse laceffitā. i. afflicta. piculis. i. pturba tiōibus. apud im p̄bos mozes. i. male mozigeratos hoies. qsi dicat hoc nō ē nouū. **N**ō phia dē medica. **S**icut enī medicus morbo fugato sanitatē inducit. sic phia ignorātia relegata vitā vtri/ usqz seculi p̄donat. nā hētur in libro de pomo **A**rl. **Q**ui phiam inuenit vitā in vtroqz seclō inuenit **E**t alibi. **Q**ui me inuenit vitā inueniet z hauriret salute a dño. **E**t iō dic Boecius faciem medi/ cātis. **N**ōndū qz Boecius nō solū deduxit oculos in phiam sed defixit in eā intuitū. p quod in nui⁹ qz quivult phari: oportet se totū tradē phie p̄tinuū studiū z laborē. **N**ā sic vna hyrūdo ad ueniēs nō facit verē: nec vna dies calida fac̄ estatē: sic nec vna speculatio phica fac̄ philosophū. **N**ō qz tps oportunū ad philosophandū est tēpus adolescentie quod inuens boecius cuius la ribus ab adolescētia fuerā obuersatus. **N**ā etas hois assimilā cere que si nimis est mollis vt du

Profa tertia primi libri.

Haud aliter tristicie nebulis dissolutis. hausi celū. z ad cognoscendā medicantis faciē men tē recepi. **I**taqz vbi in eam deduxi oculos intuitūqz defixi. respicio nutrice meā cuius ab adolescentia lari bus obuersatus fuerā phiam. **E**t qd inquā tu in has exilij nostri solitudines **O** oim magistra virtutū supe ro cardine delapsa venisti? **A**n vt tu quoqz mecū rea falsis criminatiōibus agiteris? **A**n inquit illa te alūne desererē. nec sarcinā quā mei nominis inuidia sustulis sti cōmunicato tecū labore partirer? **A**tqui phie fas nō erat incomitatū relinquere iter inocentis. **M**eā sez criminationē vererer. z qsi nouū aliquid accidēt phozrescerē. **N**ūc enī primū cēses apud im p̄bos mo res: laceffitam periculis esse sapientiam?

Prosa tertia.

ra nimis. formā sigilli nō recipit nec retinet. si autē est tempate mollis vel dura: figurā recipit et retinet. Sic similr etas nimis tenera sicut infātia: nō recipit doctrinā phicā. nec etas nimis dura sicut decrepitus. Sed etas tempata q̄lis est adolescentia que faciliter intelligit et itellecta memorie cōmendat. **N**ō p lares phie intelligunt diuerse seāte phozū sicut Aristotelis et Platonis q̄bus Boecius ab adolescentia fuit obuersatus. Et dicit Aguitio q̄ obuersari est idē q̄ puerari. **M**ōndū q̄ phia dī mgra oīm strutū. qz oēs strutes morales doz vt pz ex ethic. et dico morales ppter virtutes theologicales que sūt. fides. spes. et charitas. Et dī phia delapsa a supno cardine qz oīs sapia a dño deo est. Nā sicut scribit in plogo libri de regimie pncipiū. Deus est q̄ diuitias sue sapie ifluit aīab. i. studētib. t̄buit graz cognoscēdi. cum nihil ē difficilez sine q̄ nihil ē possibile possideri. **N**ō vt postea ptēbit q̄ Boecius false crimiabat de lris cōpositis et de impedimēto delatoris. et illud qd̄ faciebat sapia: dicebat facē arte magica. iō dī ad phiaz. **N**ūquid venisti vt tu mecū rea fallis crimiatiōib. agiteris? **N**ō phia tāgit tres rōnes ppter q̄s nō debuit derelinquē Boeciū. Prima qz nutritrix nō debet derelinquē suū alimū. Secūda q̄ patit ppter aliū nō debet vt deserat ab illo. Tertia qz nō debet phiam derelinquē innocentē. Boecius autē fuit alimū phie. ipse patiebat iūrias ppter phiam et fuit innocēs q̄ dī. **N**ō s̄z Aguitiōne lacesso. i. cū desiderio lacero vel vexo vel iniurijs affligo.

Nōne apud veteres quoqz ante nrī Platonis etatē magnū sepe certamē cū stulticie temēitate certauim? Eodē qz supstite pceptor eius Socrates iūste victoriā mortis me astante promeruit. Cuius hereditatem cū deinceps epicureū vulgus ac stoicū ceteriqz p sua quisqz parte. raptū ire molirent. meqz reclamātē renitentēqz velut in partē prede traherēt. vestē quā meis texuerā manibus disciderūt: arreptisqz particulis ab ea totam me sibi cessisse credentes abire. In quibus quoniam quedā nostri habitus vestigia videbantur meos eē familiares imprudētia rata: nōnullos eorū pphanē multitudinis errore peruertit.

ptē prede. me reclamātē. i. p̄tradicētē. qz pz. renitentē: ipi disciderūt vestē meā quā texuerā meis manibus et ablatiis p̄niculis abierūt credētes me totā sibi cessisse. Et qz in istis apparuerūt qdā vestigia nrī hitus. i. prudentie. imprudentia vulgarū rata. i. opinata ipos meos esse familiares. i. meos discipulos rōne sapie puerit nōnullos eorū. i. aliq̄s errore. i. p̄secutione pphane multitudine. i. indocti vulgi. sic vulgares solēt puertere doctos. **N**ō q̄ añ tempus Platonis mlti sapientes p̄secuti fuerūt a vulgaribus. et tpe Platonis Socrates magister eius interijt ppter suā sapientia. nā ipse cognouit sua sapia esse vniū dēū. alios at̄ colentes plures deos redarguit. qd̄ p̄cipies dux Atheniensū noie Anetus coegit ipm bibere venenū in nomie vnus dei et nihil sibi nocuit. postea coegit ipm bibē venenū in noie plurū doz et interijt. **N**ō mortuo Socrate discipuli sui qui sciam Socratis tanqz hereditariā sibi vendicabāt: inceperūt dissentire in q̄ magister eorum Socrates posuisset summū bonū. Quidā enī suorū discipulorū dīcti epicuri dicebāt ipz posuisse summū bonū in voluptatibus. Alij sicut stoici dicebāt q̄ in virtutibus. et quilibet eorū p defensione sue opinionis rapuerūt auctoritates phie ipas extorte exponēdo. ppter quod phia dicit illud reclamasse. et sic male exponēdo sciderūt vestes phie et particulas abstulerūt. et quāuis nō essent veri phi qz tñ videbant esse. multi eorū a vulgaribus occisi sunt.

O si nec Anaxagore fugaz. nec Socratis venenum nec Zenonis tormēta quoniam sūt peregrina nouisti

Dic phia pbat p̄secutiōem sapientū a vulgaribus nō esse nouā. Et hoc p̄ pbat exēplis antiq̄s. 2° magis modernis. 3° oñt qd̄ sit faciēdū p̄ insultus vulgarium. scda ibi. q̄ si nec. t̄tia ibi qui siq̄ s̄. **P**rimo dīc. bñ dixi q̄ p̄secutio sapientū a vulgaribus et a malis nō est noua. nonne apud veteres at̄e etatē nrī Platonis nos phia sepe certauimus magnū certamē cū temeritate stulticie. i. cū stultis et temerarijs hoibus. eodēqz Platone viuēte mgr̄ ei? Socrates iūste pmeruit victoriā mortis me sibi astate. cui? Socratis hereditatē. i. sciētia hēditarie relicta. suis discipulis cū epicureū vulgus et stoicū et ceteri. molirent. i. laboraret ire raptū. i. rapē vnūq̄sqz p sua pte. et cū ipi traherēt me phiam in

Dic phia pbat p̄secutionē sapientū exēplis magis modernis dī. **O** Boeci si nō nouisti fugā Anaxagore. nec venenū Socratis. nec tormēta

mēta zenonis. qm̄ ista sunt pegrina
.i. extranea z aliena quomō tu potu
isti scire canios. i. psecutōnem canij
ac senecas ac soranos. i. seq̄ces so/
ranij quozū memoria nō est puetu/
sta. i. valde antiq̄. nec incelebris. i. n̄
sine gl̄a. quos viros nihil aliud de
traxit in cladē. i. in mortē. nisi q̄ in
stituti. i. informati n̄ris moribus. ip̄i
videbāt dissimillimi studijs impro/
boz. Itaq̄ nihil est. i. nō est cā q̄ tu
admirere. i. debeas admirari si in b̄
salo vite. i. amaritudine nos sapien
tes agitemur. i. veremur. pcellis. i.
aduersitatibus malozū circūstantibus. q̄bus scz nobis sapientib⁹ maxie ppositū est. i. intentio dis
plicē pessimis. quoz maloz si sit numerosus exercitus. tñ est spernend⁹ qz nullo duce supple rō/
nis regif. sed tñ rapif errore lymphante. i. p̄cipitate eos ad modū lymphē temere. i. p̄sumptuose
ac passim. i. vbiq̄. **Nō** q̄ Anaxagoras stulticia hoim solē pro deo colentiū rephendit dicēs so
lē nō esse deū sed lampadē ardente ppter qd̄ reus iudicatus est z in fugā cōpulsus q̄ dicit phia
Anaxagore fugā. **Nō** dic̄ Socratis venenū de quo dictū est sup̄: quo veneno interijt. Similr
zeno multa tormēta rōne sue sapie sustinuit. **Nō** q̄ Canius. Seneca. Soran⁹. fuerūt nobiles
Rōni ex moribus phie instructi ppter quod interierunt. **Uñ** canij dicebant imitatores a m̄ro
suo Canio. Similr soranij dicuntur a Sorano q̄ fuit poeta. z eius seq̄ces ab eo nominant. **Nō**
de Seneca dic̄ Boecius in de discipl. scholar. q̄ Nero familiarē suū p̄ceptorēq̄ Senecā ad eli
gende mortis arbitriū coegit. **Nō** q̄ sapientes dissimiles sūt studijs improboz qz dic̄ Seneca
in li. de amicicia. dispaes mores dispaia sequunt̄ studia. quoz dissimilitudo dissoluit amiciciam
nec vnq̄ in pbi p̄bis: nec pbi improbis amici eē possunt. nō ob aliā cām nisi qz tāta est int̄ ipos
distantia quāta esse pōt studioz malozūq̄ moz distantia. **Nō** q̄ ppositū sapiētū est displicere
pessimis qz dicit Seneca in de remedijs fortuitoz. Malis displicē laudabile est. z alibi virt⁹ sese
diligit aspnatq̄ malū. Et poeta. Opto placere bonis p̄anis odiosus haberi. **Nō** q̄ dic̄ exer
citiū malozū esse innumerofuz. qz fm̄ Salomonē. Stultoz infinitus ē numerus z pueri difficul
ter corrigunt. **Nō** q̄ mali nō reguntur duce rōnis quia rō d̄p̄cat ad optima. mali at̄ opantur
pessima. Ducunt enī errore sensualitatis: vitā bestialē psequētes. de quib⁹ d̄ in libro Ethicozū.
Quidā sunt hoies vitā pecudū eligētes similes sardanapalo. Et q̄ dic̄ phia q̄ tales sunt timēdi
quia exquo nō regunt per rōnē tūc eozū fatuitas facilliter dissipatur.

Dic phia ont̄ qd̄ sit faciendū cō
tra insule⁹ maloz dicēs Si exerci
tus maloz icubuerit. i. insiterit. stru
ens. i. faciens aciē. i. bellū p̄tra nos
sapientes. q̄dez p̄ certo n̄ra dux. i.
rō p̄hit. i. colligit. copias. i. scias z
virtutes copiosas. in arcē. i. in altū
tudinē speculatiōis celestij. vero p̄
sed. illi mali occupant̄ circa diripi
endas. i. auferendas inutiles sarci
nulas. i. diuitias corporales que sarcinā z pond⁹ corpōris sūt inutiles. aiām summergētes. ac nos
sapientes in p̄templatione celestij p̄stituti irridem⁹ malos: rapientes queq̄ vilissima rez. nos se
curi existentes totius furiosi tumult⁹. i. p̄tra furiosuz tumultū maloz qz. i. z. nos sumus muniti. eo
vallo. i. munimine q̄ nō sit fas aspirare. i. accedere stulticie grassanti. i. impugnāti nos. **Nō**ndū
Boecius hic n̄ram rōem appellat ducē. **Uñ** rō diffiniē sic. Est hitus dirigens oēm actiōem hu
manā in vltimū z optimū finē. **Ite** nota p̄ arcē ip̄e intelligit altitudinē speculatiōis celestij
z ad hanc ducit nos rō. Et hoc est vltimū bonū humane vite qd̄ nullus auferre pōt. **Nō** copie
in b̄ loco dicuntur appetitus sensitiui. z dicunt copie q̄si cupie qz cupiūt res aliquādo p̄tra rōez
z tales copias debz regere rō z debet se munire vallo humilitatis z paciētie. z tūc oēs impugna
tiones: aduersitates: z miserias: equanimit̄ sustinebit z tentatōnes. z d̄lectationes noxias quas

at canios. at senecas. at soranos. quozū nec puetusta
nec incelebris memoria est. scire potuisti? Quos nihil
aliud in cladem detraxit. nisi q̄ nostris moribus insti
tuti: studijs improbozū dissimillimi videbant̄. Itaq̄
nihil est q̄ admirere. si in hoc vite salo circūflātibus
agitemur pcellis. quibus hoc maxime proposituz est
pessimis displicere. Quozū quidē tametsi numerosus
exercitus: spernend⁹ tñ est. qm̄ nullo duce regif. s̄ er
rore tantū temere ac passim lymphante raptatur.

rore tantū temere ac passim lymphante raptatur.
p̄plicē pessimis. quoz maloz si sit numerosus exercitus. tñ est spernend⁹ qz nullo duce supple rō/
nis regif. sed tñ rapif errore lymphante. i. p̄cipitate eos ad modū lymphē temere. i. p̄sumptuose
ac passim. i. vbiq̄. **Nō** q̄ Anaxagoras stulticia hoim solē pro deo colentiū rephendit dicēs so
lē nō esse deū sed lampadē ardente ppter qd̄ reus iudicatus est z in fugā cōpulsus q̄ dicit phia
Anaxagore fugā. **Nō** dic̄ Socratis venenū de quo dictū est sup̄: quo veneno interijt. Similr
zeno multa tormēta rōne sue sapie sustinuit. **Nō** q̄ Canius. Seneca. Soran⁹. fuerūt nobiles
Rōni ex moribus phie instructi ppter quod interierunt. **Uñ** canij dicebant imitatores a m̄ro
suo Canio. Similr soranij dicuntur a Sorano q̄ fuit poeta. z eius seq̄ces ab eo nominant. **Nō**
de Seneca dic̄ Boecius in de discipl. scholar. q̄ Nero familiarē suū p̄ceptorēq̄ Senecā ad eli
gende mortis arbitriū coegit. **Nō** q̄ sapientes dissimiles sūt studijs improboz qz dic̄ Seneca
in li. de amicicia. dispaes mores dispaia sequunt̄ studia. quoz dissimilitudo dissoluit amiciciam
nec vnq̄ in pbi p̄bis: nec pbi improbis amici eē possunt. nō ob aliā cām nisi qz tāta est int̄ ipos
distantia quāta esse pōt studioz malozūq̄ moz distantia. **Nō** q̄ ppositū sapiētū est displicere
pessimis qz dicit Seneca in de remedijs fortuitoz. Malis displicē laudabile est. z alibi virt⁹ sese
diligit aspnatq̄ malū. Et poeta. Opto placere bonis p̄anis odiosus haberi. **Nō** q̄ dic̄ exer
citiū malozū esse innumerofuz. qz fm̄ Salomonē. Stultoz infinitus ē numerus z pueri difficul
ter corrigunt. **Nō** q̄ mali nō reguntur duce rōnis quia rō d̄p̄cat ad optima. mali at̄ opantur
pessima. Ducunt enī errore sensualitatis: vitā bestialē psequētes. de quib⁹ d̄ in libro Ethicozū.
Quidā sunt hoies vitā pecudū eligētes similes sardanapalo. Et q̄ dic̄ phia q̄ tales sunt timēdi
quia exquo nō regunt per rōnē tūc eozū fatuitas facilliter dissipatur.

Qui siquādo contra nos aciē struens valentior incu
buerit nostra quidē dux copias sitas in arcē cōtrahit.
Illi vero circa diripiendas inutiles sarcinulas occu
patur. At nos desuper irridemus vilissima rerū que
qz rapientes securi totius furiosi tumultus. eoq̄ val
lo muniti quo grassanti stulticie aspirare fas nō sit.

aiām summergētes. ac nos
sapientes in p̄templatione celestij p̄stituti irridem⁹ malos: rapientes queq̄ vilissima rez. nos se
curi existentes totius furiosi tumult⁹. i. p̄tra furiosuz tumultū maloz qz. i. z. nos sumus muniti. eo
vallo. i. munimine q̄ nō sit fas aspirare. i. accedere stulticie grassanti. i. impugnāti nos. **Nō**ndū
Boecius hic n̄ram rōem appellat ducē. **Uñ** rō diffiniē sic. Est hitus dirigens oēm actiōem hu
manā in vltimū z optimū finē. **Ite** nota p̄ arcē ip̄e intelligit altitudinē speculatiōis celestij
z ad hanc ducit nos rō. Et hoc est vltimū bonū humane vite qd̄ nullus auferre pōt. **Nō** copie
in b̄ loco dicuntur appetitus sensitiui. z dicunt copie q̄si cupie qz cupiūt res aliquādo p̄tra rōez
z tales copias debz regere rō z debet se munire vallo humilitatis z paciētie. z tūc oēs impugna
tiones: aduersitates: z miserias: equanimit̄ sustinebit z tentatōnes. z d̄lectationes noxias quas

Metz quartū.

suggerit diabolus et caro impellit et mundus commouet non timebit. hec Marquardus. **I**te nota ille merito est deridendus qui maiori et meliori bono dimisso: eligit et occupat circa bona viliora. Et sapientes eligunt bona aie que sunt maxie bona. primo **E**thi. Et vulgares eligunt bona temporalia que dicuntur vilissima res quia impediunt hominem in cognitione summi boni. **N**ondum quod arx arcis est altum edificium in quo hostes pugnant. huius autem accipit per contemplationem celestium et spe futurorum bonorum. nam per hec duo sapientes omnem aduersitatem malorum superant. et circa contemplationem diuinorum tota intentio sapientis versat. **U**n Boecius in tractatu de summo bono dicit. **P**hs maxie delectat in primo principio et in contemplatione summe bonitatis. et hec sola est recta delectatio. Nec enim est vita philosophorum sine qua nemo viuit vita recta. **N**o de hoc nomine vallum dicit **G**recista. Est vallus palus circa castrum patet. **N**e pro palorum sed mutua sit tibi vallum. **N**o aspirare secundum **V**iguitione est anhelare: conari: vel ducere. **I**te secundum eum grassorum grassaris per g. i. inuadere. crudeliter punire.

Metz iij. primi libri

Quisquis composito serenus euo
Fatū sub pedibus egit superbū

Fortunāq; tuens vtrāq; rectus

Inuidum potuit tenere vultum

Non illum rabies mineq; ponti

Versum funditus exagitatis estum

Nec ruptis quotiens vagus caminis

Torquet fumificos veseuus ignes

Aut cellas soliti ferire turre

Ardentes via fulminis mouebit

Impetus maris faciens ebullitionem non nocebit illi homini qui non extollit in prosperis nec deprimatur in aduersis. Nec tali homini nocebit ignis veseui motus. quatenus ille motus torquet. i. emittit ignes fumificos ruptis caminis suis. quasi dicat. nec tali homini nocebit vagus veseuus suis ignibus. nec illum hominem mouebit via ardentis fulminis soliti. i. consueti ferire cellas turre. **N**o phia tria tangit que non nocent homini qui constans est in vtraque fortuna. **P**rimū est rabies maris per quam designatur luxuriosus. **S**icut enim mare sole et motu suo icalescit et fetet. sic luxuriosus cupiditatis sua inardescit et pacta libidie fetet. de quibus sic dicit scriptura. **P**erierunt iumenta in stercore suo. **T**ales luxuriosi non nocent homini constanti in vtraque fortuna. **S**ecundum quod tangit est ignis veseui motus per quem designant avari et inuidi. **S**icut enim ignis veseui motus se ardet. ita avari ardent in cupiditatis bonorum exteriorum. et sicut ignis eructans quandoque consumit loca vicina: sic inuidi quandoque nocent verbis si non possunt factis. et tales inuidi non nocent homini constanti. **T**ertium quod tangit est ictus fulminis per quem intelliguntur superbi. sic enim fulmen generat in alto sic superbi alte se extollunt. et mirabile videtur de superbis quod cum alijs hominibus hitare nolunt et tamen ad celum volare non possunt. tales superbi non nocent homini constanti. **A**lij per rabiem maris intelligunt inuidos. per ignem iratos. per fulmen superbos ut dictum est. **A**lij per mare quod est sonorosus intelligunt auaritia. per ignem penam corporis. per fulmen regem ablationem. **N**o veseuus est mons italie intrinsecus ardens. qui quandoque ruptis cauernis emittit ignem: qui loca vicina consumit. **N**o circa hoc quod dicit serenus euo **S**eneca dicit. **T**alis est animus sapientis qualis est mundus superluminatus. talis autem mundus se est serenus. et sic animus sapientis in vtraque fortuna se est serenus vnde **A**ri. in **E**thi. dicit **S**apientis bene scit ferre fortunas quia se habet sicut tetragonum sine vituperio.

Quid tantum miseri seuos tyrannos

Mirantur sine viribus furentes?

Nec speres aliquid: nec extimescas

Exarmaueris impotentis iram

Dic incipit quartum metrum huius primi quod vocat metrum fallentium ab inventore. et constat ex spondeo dactylo et tribus trocheis. unde potest dici metrum trochaicum a pede predominantem. **I**n hoc metro phia ostendit quomodo debet se habere ut persecutiones improborum non prevalerent contra ipsum. et hoc primo declarat quod busdam similibus. secundo exclamat contra timores tyrannos scilicet ibi. quod tantum miseri. **D**ic primo. **Q**uicumque homo serenus. i. clarus virtute proposito euo. i. ordinata vita. egit. i. calcavit sub pedibus superbū fatū. i. euentum rerum temporalium. et quicumque tuens. i. respiciens vtramque fortunam. i. prosperam et aduersam rectus. i. non flexus. potuit tenere vultum. i. animi invidiam ita quod non vincatur prosperitate se extollendo. nec aduersitate deprimendo: illum hominem non mouebit. i. turbabit rabies potius. i. inundatio maris exagitatis. i. mouentis funditus. i. a fundo estum versum. i. ebullitionem versam. quia in ebullitione maris aqua vertitur per fluxum et refluxum quasi dicat.

Dic phia exclamat contra timentes tyrannos dicens. **Q**uid. i. quare miseri homines mirantur timendo se uos tyrannos furentes sine viribus. quasi dicit. tyranni sunt impotentes quia non prevalerent nisi in quantum homo se subicit eis. **E**t addit. non speres aliquid de bonis temporalibus. nec timeas eos de aduersitatibus. tunc tu exarmaueris iram impotentis tyranni. sed quicumque homo

trepidus pauet timore maloz tpaliū, vel optat bō tpalia, talis nō est stabilis z sui iuris, i. pprie libertatis ipe abiecit clypeū securitatis, z mor^o a loco stabilitatis: ipe nēdit, i. cōponit catenā affectionuz qua valeat trahi ad tristitiā z dolozē mēt. **Nō** potestas frena ad nihil se extendit nisi ad largien dū bona tpalia vel ad auferendū ea, z iō nullus sbiacer frene potestati nisi q̄ sperat talia bō vel timet eoz ablatiōem, q̄ aut nec timet nec sperat, ipe est oino sup̄ vel extra frenā prātem z p̄ p̄ns terrena prās sibi nec pficē nec obesse pōt. **Prop̄** quod phia exclamat p̄tra illos tanq̄z miseros qui spe bonoz tpaliū vel timore ablatiōis eozū sbiiciūt se terrenis prātibus dicēs. **Quid** tātū mi feri. **Nō** circa illud. **Ac** quisquis trepidus. **Seneca** dic̄ in libro de virtutibus cardinalibus. **Magnanimitas** si insit aīo tuo cū magna fiducia viues intrepidus z alacer, magni aī est nō va cillare sed p̄stare z finē vite intrepide expectare: si magnanimus es nūq̄z iudicabis tibi cōtume liā inferri ab inimico, sed dicēs nihil mihi nocuit sed aīm nocendi habuit. **Nō** tyrānus quidaz dicebat quidā rex fortis, z dicebat a tyro, i. fortitudine, s̄ illud nomē est iā app̄riatū p̄ncipātis bus pessimis, z dicūtur a tyro, i. ab angustia quā inferūt suis subditis. **Nō** clypeus sumit hic p̄ rōne hoīs, qz sicut clypeus defendit nos ne ledamur a telis z a similibus, ita rō hominis tuctur eūz prouidet sibi ne offendatur.

Ac quisquis trepidus pauet vel optat
Qz non sit stabilis suiqz iuris
Abiecit clypeum, locoqz motus
Nēdit qua valeat trahi catenam

**In exilio recordatio benefacti sui z accu-
satoz suoz, delationis, z criminationis.**

Hic incipit p̄sa q̄rta in qua phia p̄mo inq̄rit **Boeciū** sup̄ attentioem p̄dictoz, z hortat ip̄m ad sui morbi reuelationē, secūdo **Boeciū** reuelat morbū suū, ibi, tū ego. **Pr̄o** dic̄ **Boeci** nūquid sentis, i. intelligi, ea q̄ relicta sunt atqz illabunt, i. im/ p̄mūtur aīo tuo. **Et** sbiungit grecū quod in latino valz, **Es** ne asinus ad lyrā? **Quid** fles, **Quid** manas, i. fluis lachrymis. **Et** sbiungit grecū quod tātū valz, **Cōfiteri** mihi ne abscondas. **Si** expectas o/ perā, i. diligētā medicantis oportet vt detegas, i. manifestes vulnus tuū. **Nō** q̄ puerbiū erat apud grecos. **Cū** aliquis audiuit verba alicui^o: z nō aduertit nec curauit intelledū verboz illi di cebat. **Es** ne asinus ad lyrā, facis ei sicut asinus positus circa lyrā, audit sonū lyre sed nō p̄cipit melodiā nec p̄portionē sonoz intelligit, nec delectat in ea. **Sic** aliq̄s audiens verba z nō curās itelledū eoz d̄ esse asinus ad lyrā. **Nō** si q̄s voluerit sanari: oportz eū morbū vel vulnus suū detegere z manifestare, vñ **Seneca** tertia epla dic̄. **Nemo** p̄ se sat, valet vt emergat sed oportz vt manū porrigat z alius ip̄m extrahat, tunc enim morbi ad san itatem inclinant cum ex abdito erumpunt z vim suam proferunt.

Prosa quarta primi libri.

Sentis ne inquit atqz aīo illabuntur tuo? **Ex** pers es ne lyre? alias **Es** ne asinus ad lyrā **Quid** fles? q̄d lachrymis manas **Cōfiteri** mihi z ne occultes mala tua **Si** operam medicantis expectas: oportet vt vulnus detegas tuum.

Hic **Boeciū** reuelat morbus z dolozē suū z p̄mo oñt se esse p̄turba tū ex his que iniuriōse agebant̄ cir ca ip̄m, secūdo ex his que generalit̄ vidit in alijs ibi, videre aut̄ videoz **Pr̄mo** oñt se p̄turbatū ex sui exiliū relegatiōe, secūdo ex meritoz suoz frustratiōe, tertio ex iūsta sui p̄dem natiōe, q̄rto ex fame sue lesione, ses cūda, ibi, q̄tiens ego, tertia ibi, q̄b^o aut̄, q̄rta ibi ac vero sic. **Adhuc** di uidit, p̄mo fac̄ q̄d dictū est, secūdo respōdet obiectiōi ibi, atqz tu, **Dic̄**

B. Tū ego collecto in vires aīo. **An** ne adhuc eget āmonitione, nec per se satis eminet fortune in nos set uientis asperitas? **Nihil** ne te ipsa loci facies mouet. **Beccine** est bibliotheca quā certissimā tibi sedē nr̄is in laribus ipsa delegeras, in qua mecū sepe residēs de humanarū diuinarūqz rerū scientia diserebas **Talis** habitus talisqz vultus erat cū tecū nature secreta ris marer, cū mihi siderū vias radio describeres, cū mo

Prosa quarta.

res nostros totiusq̄ vite rationem ad celestis ordis exemplar formares? **H**ecce premia referimus: tibi obsequentes.

ne. i. declaratiōe? **N**ūquid facies. i. dispositio huius loci. s. carceris mouet te. heccine. i. nūquid hec ē bibliotheca. i. locus studij quē habui in patria quā tu phia delegeras. i. elegisti tibi certissimā sedē in nr̄is laribus in q̄ bibliotheca tu mecū sedens disserebas. i. disputabas de scia reruz dīnarū z hūanarū. nūquid erat mihi tūc talis hitus vilis z talis vultus tristis cū ego rimarer. i. uestigare tecū secreta nature. cū describeres mihi vias siderū. i. cursus stellaz radio. i. virga geometrali cū tu formares. i. formare docuisti mores nr̄os. i. mores hoīm. z rōem. i. dispositionez totius vite ad exemplar. i. similitudinē celestis ordinis. sūt ne ista p̄mia que referimus. i. reportam⁹ tibi obsequētes. i. seruientes? **M**ō q̄ bibliotheca est locus vbi reponūtur libri. z dī a biblo. i. iunco in quo antiq̄ scribebāt libros. talē bibliothecā habuit Boecius Rome marmoreis lapidib⁹ politā in q̄ studuit de rebus dīnis z hūanis. **M**ō Boecius dīc sibi phiam elegisse certissimā sedē i bi bliotheca. s̄ dicit pro tanto qz licz Boecius esset diuersis officijs z negotijs occupatus tū nulli eoz tā certis temporibus: tā certa intētiōe vacabat sic studio in libris phicis quos in certo lo co repositos habuit. **M**ō phia tractat de rebus dīnis z hūanis. vñ Gen̄ xxxi. ep̄. **N**ō pōt stus p̄fecta esse nec eq̄lis tenor vite sine phia p̄ quā diuina z hūana cognoscunt q̄ si te occupas. inci pis esse deozū socius. Et alibi dī. **D** lucilli scio neminē bñ viuere posse z tolerabiliter sine studio phie qz sine studio phie anim⁹ eger est. **M**ō Boecius studuit i naturali phia p̄pter hoc dīc. Cū tecū nature secreta rimarer. **S**tuduit etiā in phia morali. q̄ dīc cū mores nostros. **S**tuduit etiā in astrologia. p̄pter hoc dīc Cū mihi siderū vias radio describeres. **U**bi nō radius est virga ge ometralis qua geometri describūt figuras in puluere supposito. **M**ō q̄ vita hūana z mores ho minū debent formari ad similitudinē celestis ordinis. Sic enī spere inferiores planetarū obedūt unte spere supiori z regunt̄ motu firmamēti: sic virtus nr̄a sensibilis debet obedire virtuti rōnali z regi ab ip̄a. turpe enī est abijcere regimē supioris z induere regimē inferioris/ quod nobis cō mune est cū bestijs sic dīc Albertus sup tertio de aīa. **M**ō ex quo Boecius rōne sue sapie i mi seriā fuit positus iō dīc ad phiam. sūt ne hec p̄mia que nos referimus obsequentes tibi.

Atqui tu hanc sententiā platonis ore sanxisti. beatas fore respublicas. si eas vel studiosi sapientie regerent vel earū rectores studere sapientie p̄tigisset. **T**u eius dē viri ore. hāc sapiētib⁹ capessende reipublice neces sariā cām eē monuisti. ne im p̄bis flagiciosissq̄ ciuib⁹ vrbūū relicta gubernacula: pestē bonis ac perniciē fer rent. **H**āc igit̄ auctoritatē secutus. quod a te inter se creta oia didicerā transferre in actū publice adminis trationis optauī. **T**u mihi z qui te sapientium men tibus inseruit deus p̄sciū: nullū me ad magistratū nisi cōmune bonozū oīm studiū detulisse. **I**nde cū impro bis graues inexorabilesq̄ discordie. **E**t qd̄ conscien tie libertas habet: pro tuendo iure: sp̄reta potentiorū semper offensio.

tibus sapientū estis mihi conscij. i. testes nullū studiū me detulisse ad magistratū nisi cōmune stu diū oīm bonozū. q̄si diceret. nihil mouit me ad magistratū gerēdū nisi cōis vtilitas. **I**nde. i. p̄pter hoc mihi erant graues. i. difficiles. q̄. i. z inexorabiles. i. inexplicabiles discordie cū im p̄bis z sp̄

p̄mo sic. **T**ū. i. tūc ego Boecius col lecto aīo in vires. i. resumptis viri b⁹ ai dīxi. an ne satis eminent. i. appa ret aspitas fortune seuiētis cōtra nos? **N**ūquid adhuc eoz admiratio

Hic Boecius respondet obiecti oni. posset enī phia sibi obijcē dicē/ do q̄le p̄miū debuisti reportare cū tu nō studuisti p̄pter p̄mune bonū sed p̄pter vanā glam z p̄pter p̄p̄riā vti litatē. cui obiectiōi r̄ndet Boecius dicēs **D** phia tu sanxisti. i. p̄firmas ti hāc sniam ore Platonis beatas esse respublicas si eas sapientes re gerent vel si rectores eaz p̄tigisset studē sapie. z cōfirmasti ore eiusdē Platonis necessariū eē reipublice q̄ a sapientibus regeret: ne guber nacula. i. regimina p̄missa im p̄bis. q̄. i. z flagiciosiss ciuib⁹ vrbūū ifer rent pestē. ac. i. etiā p̄niciē. i. damnū bonis hoīb⁹. **I**git̄ ego secut⁹ hāc auctoritatē. i. sententiā qd̄ ego didi ceraz a te phia int̄ secreta oia. ego optauī. i. curauī trāferre. i. adducere in actū. i. in opus publice adminis trationis. i. cōmunis vtilitatis. tu phia z deus q̄ inseruit. i. infudit te menti

prosa quarta

dis redditibus eos Romam mitteret. et inhabitatores illius tre dicebant puinciales. Isti puincia les aliqui moliebant occultis rapinis. i. exactionibus suorum prefectorum. aliqui publicis vectigalibus. i. tributis que indebito modo et iniusto exigebant ab eis. de qua boecius voluit. **N**o vectigal proprie dicitur tributum quod datur de vectura. **N**o secundum Uguitium. Provincia est regio subingata Romanis et tributaria facta. **I**nde prouincialis. i. tributarius.

Cum acerbe famis tempore: grauis atque inexplicabilis indicta coemptio profligatura inopia Campaniam puincia videret: certamen aduersus prefectum pretorij communiis commodi ratione suscepti. rege cognoscente contendi. et ne coemptio exigeret enici.

mi ego certavi: rege cognoscente: et enici ne exigeret illa coemptio. **N**o quod coemptio est institutio super aliquam portione danda de re emenda vel vendenda. et vocatur vulgari vngelt. et talis fuit instituta super Campaniam prouinciam destruendam quam boecius remouit.

Paulinum consularem viro cuius opes palatini canes iam spe atque ambitione deuorassent: ab ipsis hiantium faucibus traxi. **N**e Albinum consularem virum proiudicate accusationis pena corripere: odijs me Cypriani delatoris opposui. **S**atis ne in me magnas videor exacerbasse discordias?

sic isti habent ad diripiendas facultates pauperum rationum. **T**unc ponit septimum beneficium. dicens **E**go interposui me odijs Cypriani delatoris. i. accusatoris ne pena proiudicate accusationis corripere. i. puniret Albinum virum consularem. **N**o quod Cyprianus qui fuit de familia regis: iniuste accusauit virum Albinum consularem qui prius iudicatus fuit ad penam quam accusatus. et ne ista pena cui adiudicatus fuerat: ipsum Albinum corripere: boecius se opponens odijs Cypriani accusatoris: albinum saluauit.

No ex istis beneficijs enumeratis apparet quod boecius non gessit magistratum pro utilitate propria sed pro communi. si enim propria utilitate intendisset: utique odijs offensam potentium cuitasset: quod non fecit. **E**t prius dixit. nunquam me a iure ad iniuriam quicquam detraxit. **E**t quod similiter apparet ipsum non quisiisse proprium modum. tales enim frequent de iure desleantur. **E**t subdit. **N**unquam videor in me. i. in me exacerbasse. i. irritasse. vel exacerbasse. i. cumulasse satis magnas discordias opponendo me potentibus? qui dicit imo.

Sed esse apud ceteros tutior debui: qui mihi amore iusticie nihil apud aulicos quo magis essem tutior reseruauit.

curitate apud aulicos. i. familiares regis aula inhabitantes: opponendo me eis amore iusticie. **N**o quod vna causa perturbationis boecij fuit frustratio suorum meritorum. quod amicitia et gratia istorum frustrabat circa ipsum quibus multa beneficia impendit. et propter quos multa beneficia impendit. et propter quos multa odia et indignationes incidit.

Quibus autem deferentibus percussi sumus? **Q**uorum **B**asilium olim regio ministerio depulsus: in delatione nostri stri nominis alieni eris necessitate percussus est. **O**pilionem vero atque **G**audentium cum ob innumeras multiplices fraudes ire in exilium regia censura decreuisset. **C**unquam illi parere nolentes: sacrarum sese edium defensione tuer

Hic ponit quantum beneficium dicens **C**um tempore magne famis esset indicta. i. instituta quavis coemptio. i. angaria que coemptio erat profligatura. i. punitura Campaniam prouinciam inopia. i. paupertate. ego boecius suscepi certamen contra prefectum pretorij qui indixerat istam coemptionem. et ratione communi boni

dic ponit sextum beneficium. d. **E**go traxi. i. liberaui Paulinum virum consularem cuius opes iam deuorassent spe et ambitione. i. cupiditate canes palatini. i. familiares regis siles canibus: illum traxi a faucibus hiantium. i. appetentium opes Paulini. **N**o quod familiares regis qui presidebant palatio vocabantur canes palatini. **S**icut enim canes habent ora hiantia ad cupidas escas

Tunc ponit septimum beneficium. dicens **E**go traxi. i. liberaui Paulinum virum consularem cuius opes iam deuorassent spe et ambitione. i. cupiditate canes palatini. i. familiares regis siles canibus: illum traxi a faucibus hiantium. i. appetentium opes Paulini. **N**o quod familiares regis qui presidebant palatio vocabantur canes palatini. **S**icut enim canes habent ora hiantia ad cupidas escas

Hic tangit frustrationem suorum beneficiorum. d. **S**ed ego debui esse tutior apud ceteros. i. Romanos quibus impendi ista beneficia. et tamen non sum tutus ut prope videbitur. sed ego non meruerim se

Hic tangit frustrationem suorum beneficiorum. d. **S**ed ego debui esse tutior apud ceteros. i. Romanos quibus impendi ista beneficia. et tamen non sum tutus ut prope videbitur. sed ego non meruerim se

Hic tangit frustrationem suorum beneficiorum. d. **S**ed ego debui esse tutior apud ceteros. i. Romanos quibus impendi ista beneficia. et tamen non sum tutus ut prope videbitur. sed ego non meruerim se

Hic Boecius tangit suam perturbationem ex iniusta sui condemnatione. et primo facit h. 2. expurgat se de quibusdam sibi obiectis. scda ibi. **Q**uare uti primo ostendit iniustam sui condemnationem ex accusatione personarum vilium. 2. ex falsitate criminis sibi impositi. 3. ex seueritate iudicij et pueritate. scda ibi **A**t cuius criminis. scia ibi **C**um vng. b. iij.

Libri primi

Prio die Nos sumus pculsi. i. pculsi
aulicis deferentibus. i. accusantibus nos
quod unus erat **Basilio** qui propter malitiam
sua depulsum fuerat a misterio
regis. ille impulsus pecunia susceptus
est in delationem. i. accusationem nostri
nois. Alii duo accusatores nostri fue-
runt **Opilio** et **Sauderius**. quos cum
Rex Theodericus propter innumerabiles
fraudes ipsorum ordinasset ire in ex-
ilium: et ipsi nolent parere. i. obedire
sibi tuerentur. i. defenderent se intrando ec-
clesias. cum illud esset apertum. i. reuela-
tum regi edixit. i. precepit rex ut nisi infra statutum terminum decederent: ab urbe **Ravenna** deberent re-
pelli. et primo signari in frontibus cauterio sic solent signari malefactores. Et die **Boecii**. quod videtur
posse astrui. i. conformari vel comparari huic severitati quod eodem die ipsis accusantibus nos: suscepta fuit
eorum accusatio. Quid igitur ophiam est dicendum. meruerunt ne hoc artes nostre? qui dicet non. Nunquid
isti iustificati sunt propter nostram accusationem? qui dicet non. Nunquid nihil puduit fortunam de tali accusa-
tione? qui dicet Immo debuit pudere fortunam. nisi non puduit fortunam innocentiam accusati: tamen vilitas
accusantium debuit esse pudor ipsi fortune. **N**o hoc vocabulum pculus. dicit **Uguetius**. Per cellos. i.
pculi in preterito. et pculsum in supino est idem quod pcutere vel potius tres facere. s. pcutere pertinet ad corpus. et
pcellere ad animam. **N**o circa hoc vocabulum deferentibus. quod defero tria significat. primo idem est quod depor-
tatio. inde delator. i. deportator. 2o idem est quod honoratio. inde delator. i. honoris exhibitor. 3o idem est accu-
satio. inde delator. i. accusator qui detegit id quod latebat. et hoc ultimum modo capit hic. vnde dicitur. Accusat
defert. dat honorem. fert quodvorsum. **N**o ad testes idoneos septem requiruntur conditiones que his vili-
tatis continentur. **E**tas. peditio. sexus. discretio. fama. **E**t fortuna. fides. in testibus illa requiritur. **P**rio re-
quitur etas quod pueri non possunt esse testes. **S**ecundo requitur peditio libera. id est serui non possunt prohibere testimonium
Tertio requitur sexus masculinus. id est mulieres non possunt esse testes. **Q**uarto requitur discretio. id est
riosi et stulti non possunt testari. **Q**uinto requitur fama. id est persone infames non possunt testificari. **S**exto re-
quitur fortuna. propter quod pauperes non possunt testificari. **S**eptimo requitur fides. propter quod infideles non possunt prohi-
bere testimonium **I**n illas conditiones due sunt viliores. s. paupertas. et infamia **B**oecius ergo volens ostendere
sua pdemnationem iniustam ex vilitate testium accusantium propter quam repellendi erant a testimonio.
Dicit in vno fuisse defectum fortune. s. in **Basilio**. s. in alijs duobus. s. in **Opilione** et **Sauderentio** die
fuisse vitium infamie. **N**o quod nihil videtur seuerius et nequius quam personas viles et damnandas admittere
in testimonium sine innocentes quod dicit **Seneca** in de remed. for. **N**o potest habere vllam auctoritatem sententia vbi
qui damnandus est male de te loquitur

rent: compertumque id regi foret: edixit ut ni intra prescri-
ptum diem **Ravenna** urbe decederent: notas insigniti-
frontibus pellerent. **Q**uid huic severitati posse astrui
videtur? **A**tqui eo die deferentibus eisdem nois nostri
delatio suscepta est. **Q**uid igitur? **N**ostre ne artes ita me-
ruerunt? **A**n illos accusatores iustos fecit premissa dam-
natio? **I**ta ne nihil fortunam puduit? si minus accusa-
te innocentie: at accusantium vilitas.

At cuius criminis arguimur. sumam queris? **S**enatum di-
cimus saluum esse voluisse. **N**odum desideras? **D**elatore
ne documenta deferret quibus senatum maiestatis reum fa-
ceret: impedisse criminamur. **Q**uid igitur o magistra censes?
Inficiabimur crimen: ne tibi pudori simus? **A**t
volui. nec unquam velle desistam. fatebimur. **S**ed impe-
diendi delatoris opera cessabit. **A**n optasse illius or-
dinis salutem nefas vocabo? **I**lle quidem suis de me del-
cretis vti hoc nefas esse effecerat. **S**ed sibi se menti-
ens imprudentia: rerum merita non potest immutare. **N**ec
mihi socratico decreto fas esse arbitror. vel occuluisse
veritatem vel processisse mendacium. **V**lex id quo quo modo

prosa quarta

lit: tuo sapientiumque iudicio estimandum relinquo. **Cuius**
rei seriem atque veritatem: ne latere posteros queat:
stilo etiam memorie que mandavi

le. s. opa. i. diligentia impediendi delatoris ista cessabit. i. cessare debet. qz non est verum quod impediunt
rimus delatorem scripsit. Nunquid est nefas optare salutem illius ordinis. s. senatus? qui dicit non est nefas. Iste
senatus qui sensit in mea damnatione effecerat hoc suis decretis. i. iudicibus ac si esset hoc nefas
saluare ipsum. Sed imprudentia sibi ipsi mentiens. i. in damnationem suam mentiens: non potest immutare me-
rita reus. ita quod illud quod prius fuit meritorium: postea fiet demeritorium. nec puto esse licitum sibi peccat
patri Socratis occuluisse. i. occulisse veritatem. vel processisse mendacium. s. quod illud sit: ego relinquo
tuo et sapientium iudicio. veritatem autem huius rei ne lateat posteros. i. successores: ego commendavi stilo. i.
scripto et memorie. **N**on accusatio Boecii fuit detestabilis quia facta per infames personas. fuit irra-
tionabilis quia de bono accusabat. s. de saluatione senatus quod erat bonum. Etiam accusatio eius fuit
iniusta quia falsa. accusabat enim impediuisse delatorem: quod falsum fuit. **N**on iste dicit esse reus lese maie-
statis qui regem vel alium principem aliquid malum machinat. **N**on inficior an. p. me. i. iugl. deponetale. i.
nego. **U**n. Uguil. Inficior an. p. me. i. non fateri factum quod verum est s. non veritatem uti mendacio. vel
est proprie inficari sibi cum re debita denegare cum a creditore deposcit. et etiam. i. pretendere vel denega-
re. **N**on dicit in tex. Nunquid optare salutem senatus nefas vocabo. duplex est salus. spiritualis que est anime.
temporalis que est corporis. Salutem spiritalem tenemur omnibus velle. etiam malis ratione charitatis: per quam etiam
mali diligendi sunt. s. non in eo quod mali. Salutem temporalem tenemur velle omnibus bonis. et precipue
amicis. Amicorum vero peccantium tenemur salutem velle quod diu sanabiles sunt ut recuperent salutem am-
sam. s. si propter magnitudinem malicie sint insanabiles: dissoluit amicitia. nec est optanda salus. Et quia
malicia senatus Romanorum erat sanabilis: quia forte senatus impulsus metu regio fuit sentire in dam-
natione boecii. id est optare sibi salutem non erat nefas. s. boecio turbato hoc videretur. **N**on veritas non
est occultanda sibi Socrate. nam qui tacet veritatem: aliis nescientibus mentitur. et qui mendacibus sentit
silititer facit. **N**on mendacium non est procedendum quia sibi in Eth. Mendacium per se prauum est et fu-
giendum. Et primo elencoz. Duo sunt opera sapientis. non mentiri de his de quibus nouit. et mentientes
posse manifestare.

Ma de propositis falso lris: quibus libertatem arguor spe-
rasse romanam. quid attinet dicere? Quare fraus apta pa-
tuisset: si nobis ipsorum professione delatorum. quod in omnibus
negociis maximas vires habet: uti licuisset. Nam que
sperari reliqua libertas potest: atque utinam possit vlla. Re-
spondissem Canij verbo. qui cum a Gaio cesare Germani-
nici filio: conscius contra se facte iurationis fuisse dice-
ret. Si ego inquit scissem: tu nescisses.

locutione ipsorum delatorum. i. accusatorum. quod scilicet uti examinatōe accusatorum: maximas vires habet in omnibus ne-
gociis. i. causis iudicialibus. nam que reliqua libertas sperari potest Romanis? quod nulla. quia omnes Roma relicta Con-
stantinopolim prexerunt. tamen enim rex Theodericus inualerat quod nullus potuit vel audebat se ipsum.
utinam possit vlla libertas sperari. utique ita prudenter egissem de negotio quod regi non innotuisset. et re-
spondissem verbo Canij. qui cum accusaret a Gaio cesare filio germanici quod esset reus iurationis facte
se: respondit Canius. si ego scissem. tu nescisses. quod si eum reus ita prudenter celassem negotium quod ad
tuam noticiam nunquam puenisset. **N**on quod in causis iudicialibus testium siue accusatorum examinatōe maximas
habet vires quia per eam deuenit ad rei veritatem. sic patet de Daniele qui examinando duos presbyteros false
accusantes Susanna ipsos de falsitate accusationis coram omni populo iudicavit. Silititer boecius si datus
fuisset sibi locus examinandi suos accusatores. utique ipsos mendaces reddidisset. **N**on Canius
fuit quodam Romanus prudens et sapiens. accidit ut quodam ex Romanis conspirarent et facerent iurationem
Gaio cesare. et cum cesar proponeret Canio quod esset reus illius iurationis facte. respondit Si ego scissem:
tu nescisses. Sic boecius respondisset regi Theoderico si sibi improperasset de lris propositis super resti-
tuta libertate ipsius romanis.

cas inficiabimur. i. negabimus cri-
men illud ne simus tibi pudori? pu-
dor enim est sapienti non posse reuella-
re obiectum crimen. atque. i. s. ego volui
saluare senatum. nec unquam desista vel

Die boecius excusat se de secundo cri-
mine sibi imposito. Imponebat enim
sibi quod scripsisset lras ad Imperatorem
Constantinopolitanum per liberatōe Ro-
manorum de manu regis Theoderici
Un dicit in lra Ma de propositis lris
falso: quia false hoc mihi imponit. quod
b. lris arguor spasse romanam liber-
tatem. quod attinet dicere cum non deest mi-
hi locus defensionis? quia lraz fraus
i. fraudulencia fuisset apta. i. manife-
sta si nob licuisset uti professione. i. al

Et ueda libertate ipsius romanis.

Libri primi

Uic boe. ex dictis infert quādam
amirationē. 2° inuehit 3° senatores
q̄ p̄senserūt in suā damnationē. ibi.
s̄ si fas fuerit. **D**ic p̄mo. **E**x q̄ a ma/
lis iuste accusatus sū qua i re. i. p̄p̄t
q̄d nō ita. i. non in tātū meror. i. cōsti
cia hebetavit. i. oppressit sensus no/
stros. vt ego querar. i. p̄querar im/
pios. i. malos molitos. i. machinan/
tes scelerata. i. neq̄ciosa p̄tra virtutē
. i. vtuosos hoies. s̄ ego admiroz ve
hement. i. fortiter effecisse. i. ad effe
ctū p̄duxisse. supple illa q̄ mali spera
uerūt. i. p̄ceperūt. nā velle deteriora. i. mala forsitan fuerit n̄ri defectus. i. ex n̄ro defectu: s̄ posse
supple p̄ficē malū 3° innocētā. i. hoies inocētes q̄ q̄sq̄ scelerat^o p̄cepit. i. cogitauit. deo hoc insp̄
ctante. supple hoc est s̄le mōstro. i. admirabile. vnde. i. p̄ tātū q̄daz tuoz familiarū. i. p̄hoz q̄sūt
haud iniuria. i. nō iniuste. s̄ q̄dem deus est vñ mala supple p̄ueniūt. nō p̄ s̄. vñ. i. a quo bō s̄ de^o
nō est. q. d. ex q̄ iniuste a malis accusatus sū. p̄p̄t hoc nō in tātū sū oppressus dolore q̄ p̄querar ma
los machinari mala bonis. s̄ amiroz q̄ illi q̄ mala p̄cipiūt 3° bonos p̄nt p̄ducē ad effectus. **N**am
velle malū ē forte ex n̄ro defectu. s̄ q̄ malus possit p̄ficē malū p̄tra bonos. deo hoc insp̄ciete: ē
s̄le mōstro. **U**n quidā p̄hs nō iniuste q̄sūt **S**i deus est vnde p̄ueniūt mala: etsi deus nō est:
vñ p̄ueniūt bona? **N**ō ex q̄rto h^o **D**uo requirunt ad aliquē effectū p̄ducendū. i. volūtas 2° po
testas **R**eq̄rit volūtas qz nlls aggredit qd nō vult. **R**eq̄rit ptās qz sine ptāte volūtas frustra
tur. qz at malū h̄nt volūtatē offendēdi bonos: nō est mirādū. s̄ qz h̄nt ptātem p̄ducēdi ad effectū
suā volūtatē: deo respiciente est s̄le mōstro. **N**ō s̄le mōstro est qd p̄tingit p̄ter intentionez
nature. **S**ic q̄ mōstra sūt p̄ter intentionez nature. sic videbat boccio qz mala p̄ter ordinē diuine
p̄uidētie p̄tingerēt. **N**ō videret rōnale. cū de^o sit sūmū bonū qz aliq̄ mō sit cā mala fieri. q̄ ma
la fieri in mūdo deo insp̄ciete videt s̄le mōstro. **N**ō qz de^o nō est cā effectiua mali cū sit sū
me bonus. s̄ sit cā mali p̄missiua qz p̄mittit fieri malū. 2° sic exponit aucēs p̄phetie dicentis. **E**go
dñs faciēs oīa hec: faciēs bonū. 2° creās malū. supple p̄missiue. **A**lit d̄ duplex ē maluz. i. pene 2°
malū culpe. **D**e^o est cā mali pene qd punit. s̄ nō est cā mali culpe. qz hic est q̄ p̄ccm non fecit.

Uic boe. inuehit p̄tra senatū q̄
p̄sensit in suā p̄demnationē: tāgēdo
suā beniuolētā quā habuit ad eos
et dic. **S**i fas fuerit. i. ponam^o fas
esse nefarios hoies q̄ oīm bonoz et
toti^o senat^o. i. p̄sulatus romane ciui
tatis petūt. i. desiderāt sanguinez. i.
mortē. nos etiā voluisse ire p̄ditū. i.
ad p̄dēdū q̄s viderāt p̄pugnare bo
nis hoibus. qz p̄ et. senatū. **S**z nū
. i. nunq̄d nos idez. i. p̄dere mereba
mur de p̄ibus. i. de senatorib^o. q. d.
Vere nō merui. nā q̄cqd vnq̄z feci
2° dixi: te ipsa teste ad salutē senat^o
p̄ueri. **S**z o p̄hia memisti vt opi
noz qm̄ me dictuz. i. volentem dicē
qd. i. aliqd. ve p̄ vel facturū. ip̄a sp̄
p̄sens supple ex̄ns dirigebas. i. rege
bas. q̄ nec s̄bis nec factis offēdi se/
natū. **M**emisti inq̄m p̄hia **V**erone
. i. apud veronā citatē cū rex **T**heo
deric^o auid^o ex̄ns cois exitū. i. tori
menti senatorū cū ip̄e crimē lese ma
iestatis delatū i **A**linū ip̄e rex mo

Qua in re nō ita sensus nostros meror hebetavit: vt
impios scelerata p̄tra virtutez querar molitos: s̄ que
sperauerint effecisse: vehemēter admiroz. **N**ā deteri/
ora velle: nostri fuit fortasse defectus. posse aut cōtra
inocentiā que sceleratus quisq̄ p̄ceperit/ insp̄ctāte
deo: mōstro s̄le est. **U**n haud iniuria tuoz quidam
familiarū quesuit. **S**i quidem deus inquit est: vnde
mala? **B**ona nō vnde: si non est?

Qua in re nō ita sensus nostros meror hebetavit: vt
impios scelerata p̄tra virtutez querar molitos: s̄ que
sperauerint effecisse: vehemēter admiroz. **N**ā deteri/
ora velle: nostri fuit fortasse defectus. posse aut cōtra
inocentiā que sceleratus quisq̄ p̄ceperit/ insp̄ctāte
deo: mōstro s̄le est. **U**n haud iniuria tuoz quidam
familiarū quesuit. **S**i quidem deus inquit est: vnde
mala? **B**ona nō vnde: si non est?

Sed si fas fuerit nefarios hoies q̄ bonozū oīm toti^o
q̄ senatus sanguinē petunt. nos etiā quos p̄pugnare
bonis senatūq̄ viderant/ perditū ire voluisse. **S**ed
num idem de patrib^o q̄q̄ merebamur? **M**eministi vt
opinor qm̄ me dictuz quid facturū ve: presens sp̄ ip̄a
dirigebas. **M**eministi inquā **V**erone cuz rex auidus
exitū p̄munis maiestatis crimen i **A**linū delatuz: ad
cundū senatus ordinez transferre moliret/ vniuersū
inocentiā senatus/ q̄nta mei periculi securitate defen
derim. **S**cis me hec 2° vera p̄ferre/ et in nulla vnquā
mei laude iactasse. **M**inuit enī quodā mō sese p̄bātis
p̄scientie secretū: quotiēs ostentando quis factū reci
pit fame precii. **S**ed innocentiā nostraz q̄s exceperit
euctus: vides. **P**ro vere virtutis premijs/ falsi scele
Cris penas subimus

prosa quarta

lir eſt. i. laboraret trāſſerre illud crimen ad totū ſenatū. q̄nta ſecuritate. i. tutela mei piculi defende-
rim. i. liberauerim innocentia vniuerſi ſenatus. i. toti⁹ p̄ſulatus. **P**rophia tu ſcis me p̄ferre. i. loq̄
vera ⁊ nūq̄ me iactaſſe i vlla mei laude. enī p̄ qz. minuit q̄dāmō ſecretū. i. bonitate p̄ſcie. p̄bātis
.i. laudātis ſe. q̄tiens q̄s oſtentādo. i. manifeſtādo factū: recipit p̄ciū fame. i. mercedem laudis ab
hoib⁹. ſ. tu p̄hia vides q̄s euentus exceperit. i. liberauerit n̄am innocentia nos ſubim⁹. i. ſuſtinem⁹
penas falſi ſcleris. i. falſe nobis impoſiti pro premijs vere ſtutis. **N**ō ſim **S**en̄ dolor dupli-
cat. cū ab eo a q̄ bonū merueras: malū venit. cū igit̄ boeci⁹ oēm beniuolentiā exhibuerit ſenato-
rib⁹: q̄n̄ius voluit de ſua offenſione. **N**ō in citate **V**erona cū **A**lbin⁹ eſſet accuſatus de graui
crimine ita vt diceret̄ reus leſe maiestatis: illud crimen rex **T**heoderic⁹ voluit tranſſerre ad to-
tū ſenatū ⁊ ip̄m damnare. ſ. boeci⁹ exponens ſe piculis defendit innocentia ſenat⁹. ſecurus de ſuo
piculo et ſenatū liberauit. **N**ō q̄ ſecretū p̄ſcie ē virtus q̄ minuit cū aliq̄s ſtuoſe opat̄: iactādo
ſe vt p̄ſequat̄ famā et laudē ppli. **Q**uī **S**en̄ Conſciaz potius q̄s famā attende. **A**t dic̄ **M**acrobi-
us **S**apiens glaz ſua in p̄ſcia ponit. ſtult⁹ at̄ in laude. **Q**uī dic̄ **I**ſid⁹ **Q**ui aliq̄d donū a deo lar-
gitū in laudē ſua p̄uertit: p̄culdubio ſtutē in viciū tranſire facit.

Et cuius vnq̄s facinoris manifeſta p̄feſſio ita iudices
habuit i ſeueritate p̄cordes: vt nō aliquos vel ip̄e hu-
mani error ingenij/ vel fortune p̄ditio cūctis mortali-
bus incerta ſūmitteret? **S**i inflāmare ſacras edes vo-
luiffe: ſi ſacerdotes impio iugulare gladio: ſi bonis o-
mnibus necem ſtruxiſſe diceremur: p̄ntem tñ ſentētia
p̄feſſum cōuictū ve puniſſet. **N**ūc quingentis fere paſ-
ſuū milibus p̄cul moti atq̄ indefenſi ob ſtudiū p̄pen-
ſius in ſenatū: morti p̄ſcriptioniq̄s damnamur. **M**eritos
de ſimili crimine neminē poſſe p̄uinci. cuius di-
gnitatem reatus: ip̄ſi etiam qui detulere viderunt.

⁊ p̄feſſū crimen. **S**ed nos p̄cul moti. i. abſentes q̄ngentis milib⁹ paſſuū a **R**oma. ⁊ indefenſi ob
p̄penſius. i. diligentius vel intenti⁹ ſtudiū in ſenatū. nos damnamur. i. adiudicamur morti. q̄ p̄
et. p̄ſcriptioni. **E**t tūc exclamat dicens **M**erito. q̄i d. p̄ tā honeſta re damnamur. **Q**uod ē in-
teriectio dolētis atq̄ admirātis. **Q**uid habes? **M**erito inq̄t doleo. neminē illoz poſſe vinci de ſili
crimine. qz nlls eoz tate ſtutis erat vt mecū ſtaret p̄ ſalute. ſ. ſenat⁹: qd̄ ip̄i hnt p̄ crimie. **U**el alit̄
Meritos. ſim quosdā codices **I**ronice loquit̄. i. negatiue. **M**eritos. i. felices q̄i nō meritos di-
xerim accuſatores meos neminē illoz poſſe p̄uinci de ſili crimie q̄ me accuſauerūt videlz q̄ ſena-
tū velim eſſe ſaluū ſi tñ ſ. crimē eſt dicendū. **U**el o dico hoies meritos. ⁊ qd̄ meritos? neminē. ſ.
illoz de ſili crimie poſſe p̄uinci. **U**el meritos. i. magni meriti illos n̄ros eſſe dico. i. neminē poſſe
p̄uinci de ſili crimie. **I**ronice. q. d. bñ cauerūt ſibi ne vnq̄s aliq̄s illoz vellet ſalutē ſenatus. et in
hoc nulli⁹ ſūt meriti. **C**uius reatus. i. criminis dignitatē. i. innocentia ip̄ſi etiā viderūt. i. cognouerūt
q̄ detulere. i. accuſauerūt me. **N**ō q̄ iudices q̄nq̄ mouent̄ ad miām duplici de cā. **P**riō mō p̄p̄
errore hūani ingenij qz humanū ingenij ſepe fallit̄ i iudicio. qz ignorat vtz aliq̄n iuſte de re ſen-
tiat vel nō. ⁊ timēs deū ne iniuſte iudicet: mouet̄ ad miāz: parcendo reo. **S**ecdo iudices mouent̄
ad miāz p̄p̄ euentū fortune q̄ incertus eſt hoibus. qd̄ enī iudex in alio damnat: ſibi facile p̄ for-
tunā euenit. ⁊ illud debet recordari. **S**ed nllā illaz cauſaz mouit iudices ad miſerandū boecio
ſ. adeo p̄cordit̄ ip̄m damnabāt ⁊ in ſua damnationē fuerūt intenti vt neq̄s. ignorantia: aut timor
hūane fragilitatis aliquē retheret. qd̄ ſolet fieri etiā i manifeſte reis. et abſens iudicatus eſt qd̄
etiā p̄ criminali p̄cō nō debet fieri. **N**ō q̄ nlls debet damnari etiā p̄ crimie q̄ntūcūq̄: enormi
niſi ſit p̄ns. p̄uictus. vel crimen i iudicio p̄feſſus. **B**oeci⁹ at̄ cū damnaret̄: nō erat p̄uict⁹. nec cri-
men p̄feſſus. ⁊ erat abſens: qz in ſtudio athenienſi. ſ. iniuſte erat damnat⁹. **N**ō q̄ boeci⁹ cū dam-
naret̄ diſtabat a loco iudicij q̄ngentis milib⁹ paſſuū. et cū mille paſſus faciūt vnū miliare. iō bñ

Hic boe. oñt ſe p̄turbatū ex iudi-
cū ſeueritate ⁊ inflexibilitate d. **C**u-
ius vnq̄s facinoris. i. p̄cēi manifeſta
p̄feſſio. i. cui⁹ vnq̄s hois p̄cēm mani-
feſtū habuit iudices ita p̄cordes in
ſeueritate. i. crudelitate. vt nō aliq̄s
eoz vel ip̄e error humani ingenij
ſūmitteret. i. flecteret ad miāz: vñ cō-
ditio fortune. i. euent⁹ fortuitus exi-
ſtens incerta cūctis mortalib⁹ ſup-
ple hoibus ſupple ſūmitteret aliq̄s
eoz. **S**i diceremur voluiſſe inflam-
mare. i. incēdē ſacras edes. i. eccias
etſi nos diceremur ſtruxiſſe. i. p̄cu-
raſſe necē. i. mortē bonis oib⁹. etſi
diceremur iugulaē. i. interimē ſacer-
dotes impio gladio. tñ p̄ ſ. ſinia id ē
iudiciū damnaret̄ me p̄ntē p̄uictus

Libri primi

distabat ad quingenta miliaria. **N**ō boe. damnat⁹ fuit p̄scriptioni. **U**guicio dicit p̄scriptio ē iudicialis s̄ntia lata p̄ aliquē cuius nomē p̄ scelē de scriptura tabule enee debebat. **C**ōsuetudo ei romana fuit q̄ noīa senatorū q̄z p̄silio vrbs romana regebat aureis l̄ris ī tabula enea scriberent vñ ⁊ p̄res p̄scripti dicebant. **E**t dicit p̄scriptus q̄i p̄cul a scriptura positus. ⁊ sic boeci⁹ erat p̄scri ptus. qz nomen suū deletū fuit de tabula enea. **H**ic nō ibi. morti et p̄scriptioni. plus dicit q̄z si simplr̄ morti dicit. **T**res enī sunt p̄scriptiones. s̄. Parua. media. maxia. Parua est vbi alicui ci ui publicant bona: s̄ ius ciuis nō auferit. **M**aior: vbi bō dimittunt: s̄ ius ciuis auferit. **M**axima vbi ⁊ bō publicant. ⁊ ius ciuile negabat. ⁊ ipse morti damnabat.

Uic boe. expurgat se de q̄busdā obiectis. remouēdo a se cupiditatez ⁊ ambituz. ⁊ falsoz deoz culturā. ⁊ oñt vñ s̄pta fuit rō obiectōis. sc̄da ibi **S**3 o nefas. **N**ō boecio obij/ cebat q̄ ipse vsus arte necromanti ea sacrificaret demonib⁹ p̄ dignita tibus adquirendis. **Q**uia p̄suetudo inuidoz est cū nō p̄nt alicui suā p̄/ bitatem auferre vel negare: nitunt̄ ip̄ am saltē aliq̄ vicio denigrare. et sic fama boeciū denigta fuit vicio sa crilegiū. et de hoc boeci⁹. excusat se dicens. **Q**uā. s̄. meā dignitatē. vti p̄ vt. offuscarent. i. denigrarent admi/ xione alicui⁹ sceleris. **E**t dicit fusca rent qz reatus suus p̄ se p̄sideratus pulcer etiā illis videbat q̄ eñ detu lerūt. **M**entiri sūt me polluisse con scientiā/ sacrilegio. i. demonuz obse quio. **D**ixerūt enī eū studē necromā tice. ob ambitū. i. p̄tē cupiditatē di

gnitatis adq̄rende. **D**ixerūt enī me intromisisse de hac arte ob auariciā: qz essez ambitiosus ⁊ eu pidus hōris ad quē alit̄ puenire nō possem nisi hoc mō. **A**tq̄ p̄ certe. tu insita. i. inserta nobis p̄/ lebas de sede. i. de loco cupiditatē oim rez mortaliū. et s̄b tuis oculis nō erat fas esse locū sacri/ legio. i. cultui demonū. qz p̄ et. tu instillabas. i. paulatī infundebas aurib⁹ ⁊ cogitationib⁹ meis il/ lud pythagoricū. **D**eō nō d̄ys. i. demonib⁹ seruiendū. nec pueniebat me captare. i. optare sine de/ siderare p̄sidia. i. auxilia vilissimoz sp̄num. i. demonū. quē tu p̄ponebas. i. locabas ī hāc excellētiā vt silem deo facēs. **D**eīn p̄bat p̄ quidā venerabiliū: se libez ab hoc crimie dicens. **P**reterea. i. p̄ter illud qd̄ tu mihi testioniū p̄stas. innocēs penetral. i. vxor domus mee. cetus. i. multitudo ho nestissimoz amicoz: et socer sc̄us. s̄. **H**ymmachus et reuerēdus ipso actu: defendūt me. eque sic alij amici ab oī suspitione h̄mōi crimis. s̄. necromātie. **N**ō q̄ sacrilegiū est sacre rei furtū. **Q**d̄ p̄tingit s̄bus modis. s̄. auferēdo nō sacru de sacro. vl̄ sacru de sacro. vl̄ sacru de nō sacro. **H**oc ip̄z videt̄ id qd̄ est auferre seipm ⁊ subtrahē deo. **U**el etiā sic legē possum⁹. **D**ixerūt me tractare exe crabilia. qz vt aiūt sine h̄mana cede ⁊ sanguine nepotū exerceri illa ars diabolica nō p̄t. nā ama/ re demones sanguinē dicunt. **I**ō q̄tiens necromātia noīat: cruoz admiscet. ⁊ colore sanguis faci lius puocant. **E**t hoc mō capit̄ sacrilegiū p̄ cultura demonū siue idolorū. inde sacrilegus. i. ido/ latra. ⁊ sic capit̄ in p̄posito. **N**ō q̄ ambitus media p̄ducta. ē cupiditas honoris. **S**3 ambit⁹ me dia correpta ē circuit⁹. ⁊ p̄mo mō accipit̄ h̄. **N**ō q̄ p̄hia repellit oēm cupiditatē bonoz exte/ riorū qd̄ scribit̄ in p̄mo li. de pl̄tis q̄ p̄hia tria inducit. s̄. mentis illustrationē. felicitatis appetitū ⁊ mollis affluētie p̄emptū. **N**ō p̄hia facit hōiem silem deo: nō silitudine omnimoda s̄ p̄cipa tina. s̄z rōne et intellectu. ita q̄ hō p̄cipat aliq̄d p̄ditionis diuine. ad imaginē enī et silitudinez dei p̄diti sum⁹. **I**mago q̄dem dei nobis est in intellectu ⁊ mentis rōnabilitate. **S**ilitudo ē ī mo rū p̄bitatez aie puritate. **E**t tali mō etiā intelligit̄ illud. **E**go dixi d̄ys estis. nō natura s̄ p̄ gr̄am rōne s̄z et intellectu. **I**rē **S**en. **D**oc mihi p̄hia p̄mittit q̄ me parē deo reddit. **E**t alibi dicit **U**ir speculatiu⁹ est q̄i deus ī h̄mano corpe hospitat⁹. **N**ō sacrilegiū non h̄z locū sub oculis p̄hie. qz

Quā vti alicui⁹ sceleris admixtione fuscarēt: ob am/ bitū dignitatis sacrilegio me p̄scientiā polluisse men/ titi sunt. **A**tqui et tu insita nobis: oēm rez mortaliuz cupidinem de n̄ri animi sede pellebas. ⁊ sub tuis ocu lis sacrilegio locū esse fas nō erat. **I**nstillabas enī au ribus cogitationib⁹ qz quotidie meis pythagoricuz il lud **E**nyoy henon id est deo nō d̄ys seruiendū. **N**ec pueniebat vilissimoz me spiritū p̄sidia captare: quē tu in hanc excellentiā p̄ponebas vt p̄similē deo face res. **P**reterea penetral innocens dom⁹: honestissimo rū cetus amicoz. **S**ocer etiā sanctus. ⁊ eque actu ip̄o reuerendus ab omni nos huius criminis suspitione defendunt.

phīa p se oīa agenda z faciēda ordinatissime disponit. z nō pmittit hōiem ad vana declinare. qz dicit **Tull.** in li. de fi. bo. z mal. **Phīa** a supstitione liberat. metu mortis nō p̄turbat. **Et** est supstio vana religio. s. idolorū cultura. **Nō** penetrat est secreta camera vel locus secretus interior in domo vel in templo vbi reponunt clinodia. vel aliq̄ talia. **Et** ponit h̄ p̄ vxore boeciū p̄ meta phorā. ponendo p̄tinens p̄ p̄tento. qz ip̄a p̄suevit morari in penetrati. **Nō** q̄ **Symmachus** fuit qdā nobilis roman⁹ z socer boeciū. cui⁹ filiā boeci⁹ duxerat noīe **Elpe.** q̄ symmachus nō fuit tm̄ scūs interi⁹ in affectu: s̄ etiā reuerendus in exteriori actu. **Nō** q̄ p̄tuositas alicui⁹ fm̄ boeciū ex p̄tuositate sibi subditi p̄pendit. ibi. **Preterea** penetrat. zc.

Sed o nefas. illi nō de te tanti criminis fidē capiūt:

atq; hoc ip̄o videbimur affines fuisse maleficio. q̄ tuis is imbuti disciplinis: tuis instituti morib⁹ sum⁹. **Ita**

nō est satis. nil mihi tuā p̄fuisse reuerentiā. nisi vltro

tu mea potius offensione lacereris.

o phīa. qz nihil imponit alicui nisi aliq̄ mō vi deat. atq; hoc ip̄o. i. p̄t hoc videbimur fuisse affines maleficio sacrilegij. s. necromatie. q̄a sum⁹ imbuti. i. instructi tuis disciplis. z sum⁹ instituti. i. informati tuis morib⁹. i. qz tuis disciplis repletus sum: necromaticū me asserūt. in q̄ apparet neq̄cia eoz. **Nā** nō sufficit eis q̄ me p̄t te non reuerent: qn̄ ip̄i te mecū criment. hoc ē dicē. **Nō** satis est eis qz nō solū iō qz sū sapiens nō parcūt: s̄ insup me lacerāt. **Et** h̄ est qd̄ dicit **Ita** nō est satis. dolendo loquit. tuā reuerentiā nihil mihi p̄fuisse nisi vltro. i. sponte vel sine culpa tu potius lacereris ab illis mea offensione. **Doc** dicit boeciū p̄ tanto qz iniuriati sunt sibi p̄t phīam. iō magis iniuriati sūt phīe q̄ sibi. z sic phīaz lacerauerūt in ip̄o. **Nō** qn̄ boe. vacabat studio fugiebat p̄fortia stultoz. z q̄rebat secreta loca p̄pter studiū. iō putabāt ip̄m loq̄ cū demonib⁹ z eis sacrificare. **Itē** qz boeciū fere oīa q̄ volebat facere: sua sapia faciebat. iō putabāt eū demonē h̄re familiarē sibi obsequentē. sic **Apuleius** opinatus est de **Socrate** q̄ h̄ret familiarē deū de q̄ fecit libz quē intitulauit **De deo socratis.** **Pos** set etiā h̄c l̄ra sic p̄tinuari **Ego** vellē p̄ te me excusare. s̄ o nefas nō p̄cedo s̄ crimē augeo zc.

At vero hic etiāz n̄ris malis cumulus accedit. q̄ existimatio plurimoz nō rez merita: s̄ fortune spectat

euentuz: eaq; tm̄ iudicat esse prouisa que felicitas cōmendauerit. **Quo** sit vt existimatio bona/ prima omniū deserat infelices. **Qui** nūc populi rumores. q̄dis

sone multiplicesq; sentētie: piget reminisci. **Hoc** tm̄ dixerim vltimā esse aduerse fortune sarcinā. q̄ dū bonis aliq̄d crimen affigit: que p̄ferunt meruisse credūtur.

Et ego quidez bonis oībus pulsus: dignitatib⁹ exutus. existimatione sedatus ob b̄ficiū supplicij tuli.

nūc sint rumores pl̄i. z q̄ multiplices. qz p̄ et. diffone. i. discordātes s̄nie sint de me. **Nā** qdāz dicūt me reū esse: qdā nō. hoc tm̄ dixerit. i. volui dixisse vltimā esse sarcinā. i. quissimū pond⁹ aduerse fortune. qz dū aliq̄d crimen affigit. i. falso imponit bonis: ip̄i credunt meruisse. supple illa q̄ ip̄i boni p̄ferūt. i. patiunt. z ego bonis oībus t̄palib⁹ pulsus qz i exiliū relegatus. z exutus dignitatibus. s. p̄sulatu qz damnatione p̄scriptus. z sedatus. i. maculatus existimatione ego q̄ p̄us virtute honestus reputabar: nūc scelere deformis reputor. et tuli. i. recepi supplicij. i. penā ob b̄ficiū

Nō q̄ vulgares nō iudicāt fm̄ merita rez vtz hō mereat aliq̄d vel nō. s̄ iudicāt fm̄ euentū fortune. vñ hōiem b̄ fortunatū iudicāt felicē. male fortunatū iudicāt miser. s̄ tale iudiciū falsū ē. **Un̄** dicit **Sen.** xlv. ep̄. **Nō** felicē h̄c estimes quē vulgus appellat felicē. ad quē pecunia p̄fluxit s̄ illū cui om̄e bonū in aīo est credūz extensū. **Itē** bona esigario deserit infelices. qz primū malū

Hic boe. ont vñ fuerit rō sup̄ta obiecti criminis qz ex ip̄a phīa cui de ditus erat. vñ dicit exclamando **Pa** tet q̄ me nō eē necromaticū dicūt vt dicitū est p̄ vitā: z p̄uersationē p̄ dicitoz. s̄ o nefas. illi capiunt fidē. i. credulitatē tāti criminis de te. i. p̄t te

Hic boe. ont aliā cām sui morbi z ont se esse p̄turbatuz ex fame sue lesione. **D.** **Sup̄** dca qd̄em mala me satis ḡuant z quoquo mō possem il la ferre. atq; hic cumul⁹. i. augmentatio accedit n̄ris malis q̄ existimatio. i. iudiciuz vel op̄io plurimoz. i. vulgariū nō spectat. i. nō respicit merita rez sicut hō mereat. s̄ spectat euentū fortune. i. iudicat hōiem fm̄ q̄ fortuna se h̄z circa ip̄m. et ea tm̄ iudicat vulgus eē p̄uisa a deo que p̄mendauerit. i. laudabiliora fecerit felicitas. i. p̄spa fortuna. q̄ fit. i. ex q̄ seq̄t vt existimatio b̄o deserat infelices. vñ me piget. i. tedet reminisci. q̄

Nā qdāz dicūt me reū esse: qdā nō. hoc tm̄ dixerit. i. volui dixisse vltimā esse sarcinā. i. quissimū pond⁹ aduerse fortune. qz dū aliq̄d crimen affigit. i. falso imponit bonis: ip̄i credunt meruisse. supple illa q̄ ip̄i boni p̄ferūt. i. patiunt. z ego bonis oībus t̄palib⁹ pulsus qz i exiliū relegatus. z exutus dignitatibus. s. p̄sulatu qz damnatione p̄scriptus. z sedatus. i. maculatus existimatione ego q̄ p̄us virtute honestus reputabar: nūc scelere deformis reputor. et tuli. i. recepi supplicij. i. penā ob b̄ficiū

Nō q̄ vulgares nō iudicāt fm̄ merita rez vtz hō mereat aliq̄d vel nō. s̄ iudicāt fm̄ euentū fortune. vñ hōiem b̄ fortunatū iudicāt felicē. male fortunatū iudicāt miser. s̄ tale iudiciū falsū ē. **Un̄** dicit **Sen.** xlv. ep̄. **Nō** felicē h̄c estimes quē vulgus appellat felicē. ad quē pecunia p̄fluxit s̄ illū cui om̄e bonū in aīo est credūz extensū. **Itē** bona esigario deserit infelices. qz primū malū

Metrum quintum

quod infelices incurrit est quod vulgus male de ipsis opinatur. credit enim vulgus ea quae miseri patiuntur
quod ex merito talia patient.

Hic boetius ostendit se esse perturbatum ex his
quae vidit in mundo generaliter. scilicet bonos
deprimi et malos extolli d. Ego vi
deor videre. id est cognoscere nefarias of
ficinas. id est malas societates scelerato
rum hominum: fluitantes gaudio quod per et le
ticia et quoniam perditissimum. id est pessimum
imminentem. id est insistentem novis fraudi
bus delationum. id est accusationum. et vi
deo bonos iacere prostratos. id est repres
sos terrore nostri discriminis. et etiam vi

deo quoniam flagiciosum. id est praesumendum hominem incitari ad audendum. id est ad presumendum facinus. id est peccatum im
punitate. id est sine pena. non per se. incitari premiis ad efficiendum. id est ad perpetrandum facinus. id est peccatum. at per se
ego video insontes. id est innocentes. non modo. id est non tantum prostratos securitate verum etiam defensione. Itaque
per se. libet. id est placet mihi exclamare ad deum celi quare talia permittat in mundo ut mali exultent: et boni
deprimantur. et cum omnia alia certo ordine regat: solos homines et ad eorum regem spernat. et hoc in versibus sequen
tibus dicit. **N**on quod boetius quod erat turbate mentis et in statu miserie. videbat quod mali in hoc mundo
essent potentes et viverent impuniti. boni autem impotentes et viverent irremunerati. hoc philosophia in quarto huius
ipsum consolando probat malos se esse impotentes. et bonos esse potentes. et malis nunquam desse sua sup
plicia. et bonis nunquam sua premia. **N**on quod officine dicuntur domus officialium ubi reponuntur ea quae ad
ipsum spectant. et ad eorum officia sic sunt cellariae granariae alia hominum. Sic autem accipiuntur officine per
aggregationem malorum. vel etiam iniquas mentes hominum vocat officinas. et dicuntur ab officio. id est nocere

Hic incipit quintum metrum
huius primi libri. quod dicitur pindaricum

ab inventore. anapesticum a pede praedominante. Est autem anapestus
pes perstrarius dactylo: stans ex primis duabus brevibus et
tertia longa syllaba. Et est metrum acatalecticum. id est sine defectu

In hoc autem metro boetius exclamatur per prudentiam divi
nam admirans quod omnia regantur a deo per actus humanos. licet
hoc falsum sit. tamen boetius sic videbat secundum statum turbatum. Et di
vidit. primo commendat divinam prudentiam ex gubernatione ce
lestium et terrestrium. 2° agit actus humanos non regi a deo. 3° ro
gat deum ut regat actus hominum. scilicet ibi. **D**ia certo. tria ibi
Quisquis rex. **P**rima dividit. primo commendat regimen divine
prudentie circa celestia. 2° magis circa terrestria. ibi **T**ua
vis variis. **P**rimo dicitur creator orbis stellife
ri. id est ferentis stellas. quod nixus. id est adiutus perpetuo solio. id est eter
ne sedi. versas. id est frequentis ortus celum rapido turbine. id est ve
loci motu. et cogis sidera pati legem. id est debitum ordinem ut ipsa
luna nunc. id est aliquando lucida pleno cornu sit in plenilunio. ob
via. id est opposita totis flammis. id est lumibus fratris. id est solis. ipsa lu
na condat. id est abscondat minores stellas quae in plenilunio non
videntur propter maius lumen. et tu cogis nunc. id est aliquando ut ipsa luna
extis pallida obscuro cornu. ipsa extis propior phebo. id est soli
perdat. id est amittat lumina. id est lucem. quod d. **T**u facis ut luna quanto
magis recedit a sole: tanto magis illuminat. et lumine suo ob
scurat minores stellas. et quanto magis appropinquat soli
tanto plus obscurat. et tu cogis ut hesperus. id est stella vesperi
na quae agit argentes. id est frigidus ortus. tunc noctis. id est in crepu
sculo quod est prima pars noctis sequendo solem. iste hesperus de
mane lucifer dicitur. pallens in ortu phebi: iterum mutet solitas
habenas. id est solitos cursus. nam cum de vespe sequitur solem: de mane praecedit ipsum. et tu stringis. id est coartas

Metrum anapesticum pindaricum

Stelliferi conditor orbis
Qui perpetuo nixus solio
Rapido celum turbine versas
Legemque pati sidera cogis
Et nunc pleno lucida cornu
Totis fratris obvia flammis.
Condat stellas luna minores
Nunc obscuro pallida cornu
Phebo propior lumina perdat
Et qui prime tempore noctis
Agit argentes hesperus ortus
Solitas iterum mutet habenas
Phebi pallens lucifer ortu
Tu frondiflua frigore brume
Stringis lucem brevioris mora
Tu cum feruida venerit estas
Agiles nocti dividis horas

libri primi

Tunc .i. die breuiore mora tpe brume .i. hyemis. frondiflue .i. facientis frondes fluere. et cuz feruida
 estas veniet. tuc tu diuidis .i. distinguis agiles .i. breues horas noctis. q. d. tu facis q. tpe hyema
 mali noctes sut plixiores dieb. in tpe estiuali ecouerso. **N**ondū q. de. d. cōditor stelliferi or
 bis qz ab ipso dependet celū z tota natura. ex. xij. metaph. Et d. residē in ppetuo solio. q. a. i. celo
 qd est ppetuū. nā celū est locus deoz z spūm. z oēs/barbari z greci: z q. cūq. putāt deos eē. eū
 locū qui surū est deo attribuūt: tanq. imortale imortali coaptātes. pmo celi z mūdi. Et d. vertē
 celū rapido turbine. **M**ot. enī firmamēti d. rapidus qz suo motu rapit secū alias speras. **N**ō
 verso las. ē vbiū frequentatū. z significat frequentē vtere. z in hoc innuit q. celū sp. mouet z nō ces
 sabit. qz dicit **C**ōmetator. **N**ō est timendū q. celū stet. Et rō. qz mouēs celū mouet sine fatigatio
 ne. z sine pena. xij. metaph. **I**te de. est nixus ppetuo solio. i. pūctus ppetuo celo. **U**n de. tri
 plicit ē in vniuerso. s. essentialit seu pntialit. sacralit seu mysterialit. z misericordialit. **E**ssentialit
 siue pntialit ē in sua vera claritate in q. ipm hō nunq. vidit sic dicit ppha **D**euz nemo vidit vnq.
 sic ipse est in ppetuo solio. **S**acralit seu mysterialit de. est in sacro eucharistie qd rata fide cre
 dim. **S**z misericordialit de. est vbiq. fm q. dicit scriptura **M**ia d. ni plena est tra. Et in puenit di
 cū pūne fm q. dicit scriptura **D**eus est vbiq. **N**ō fm **A**guitione solū ē sedes regalis ex so
 lidis lignis facta: dicta a soliditate. i. a firmitate. **N**ō q. de. cogit sidera pati legē. nō violenta
 nec coacta motione. qz nullū violentū ppetuū. s. cogit ea volūtaria ordinatōe obfuarē legē. i. de
 terminatū motū vt tpe eis statuto oriant z occidāt. **N**ō q. luna de se ē corpus opacū recipiēs
 lumē a sole z i. ea pte que ē versus solē illuminat. cū autē directe opposita sit soli sic in plenilunio.
 tuc lumē suo obscurat minores stellas. eo q. maius lumē offuscat minus. s. cū luna ē in ista pte
 celi in q. est sol sic ptingit in pūctione: tuc supior ps q. est versus solem ē illuminata. z inferior ps
 q. ē versus nos ē obscurata. z tuc nihil videm. de luna. s. cū incipit elongari a sole: tuc ps elō
 gata: incipit modicū apparē nobis. z tuc dicim. esse nouilunū. z q. to plus elongat tāto pl. appa
 ret nob illuminata. **N**ō boeci. dicit solē esse frēm lune. qz fm fabulas **J**upit. pūbens cū latona
 genuit ex ea duos gemellos. s. phebū qui d. sol. z dianā que d. luna. z sic fm fabulas sol ē frater
 lune. **N**ō stella q. de vespe sequit solē: z de mane pcedit/hz diuersa noīa. ptz p. vsum **L**ucifer
 auroza: ven. vesperus: hesperus idem. **Q**uō at sit possibile q. eadē stella de vespe sequat solē
 z de mane pcedat: **D**icūt aliq. q. hoc nō ptingit in vna z eadē pte anni s. in diuersis. **D**icūt enī
 q. in estate sequit solē. z in hyeme pcedat. **S**z hoc est p. oēs auctores dicentes hoc esse i. eodez
 tpe anni. **A**lij dicūt q. mercuri. z ven. sunt stelle silis coloris z q. ntitatis. qz vna q. nq. sequit so
 le: alia pcedit. z sic videt esse vna stella q. sequit z pcedit. s. hoc nō est. **A**guitio dicit q. ven. ē al
 tior sole. z loquit fm antiquos astrologos q. locauerūt venerē sup solē. **C**ū igit ptingit q. ven.
 z sol sil. veniūt ad occasū qz venus ē altior: diutius videt in sero q. sol. eadē rōne citi. videt in
 mane: q. uis eque cito discurrāt. **N**ā citi. videntē ascendētia remota q. p. p. p. z diuti. videntē
 descendētia remota q. p. p. p. lz eqli motu incedāt. **S**z moderni astrologi locāt venerē s. so
 le. **A**lij dicūt q. vna est stella q. vno tpe sequit solē: alio tpe pcedit. z dicūt fm **P**tolemeū q. illa
 stella hz epicyclū in cui. circūferentia deferē corpus ei. **E**st at epicyclus circū. paruus: cuius
 centrū ē in circūferentia orbis deferentis. **N**ūc autē est ita q. epicyclus veneris sp. est cū sole. ita
 q. si p. trahat linea a centro frē p. centrū epicycli veneris ad firmamentū: eadē linea trāsibit per
 centz solis: z nō multū distabit ab eo. **C**ū at ven. feratur in circuitu epicycli: aliq. erit i. eadez
 linea cū sole. aliq. pcedit. aliq. sequit. **I**te mora solis sup orizontē facit diez. cū dies sit latio.
 solis sup terrā. **M**ora at solis sub orizonte: facit noctez. et qz longiorē facit morā tpe estiuali
 sup orizontē z breuiore sub orizonte. iō dies estiuales longiores sut noctib. **I**n hyeme at sit ecō

Tua vis variū temperat annum

At quas boree spiritus aufert

Renehat mitis zephyrus frō des

Queqz arcturus semina vidit

Syrus altas vrat segetes

Nihil antiqua lege solutum

Linquit pprie stationis opus

Cuerso pp. qd dies hyemales breuiorez st noctib.
Dic boe. pmedat regimen d. ne puidētie magis cir
 ca f. estria. s. circa ptes anni d. **D**eus tua vis. i. virtus
 temperat. i. ordinat variū annū. i. diuersas ptes anni vt
 mitis zephyrus. i. vent. vernalis reuehat. i. reducat frō
 des quas aufert. i. destruit spūs. i. flatus boree. z tua vis
 temperat vt q. cūq. semina vidit arcturus illa stella altas
 .i. longas segetes vrat syrus. i. stella canicula tpe estiu
 li. Et subdit. nihil solutū. i. segregatuz antiq. i. c. na lege
 diuine puidētie linquit. i. derelinquit opus pprie statio
 nis. i. ad qd operandū est statutuz. **N**ō q. q. tuoz sunt

ptes anni. s. ver. hyems. autumnus. et estas. In vere flat ventus q̄ dī zephyrus q̄ est collateralis fauonij. et q̄ flatus ei⁹ est lenis. iō dī mitis et pducit viridia. In hyeme et maxie ī pncipio viget flatus boree q̄ est ventus collateralis aq̄lonis: cui⁹ flatus ē fortis et frigidus et destruit viridia et nudādo arbores. **N**ō arcturus ē stella circa maiore vrsam q̄ dī vidē semina. q̄ tpe sui ortus q̄ orit̄ cū sole: tūc seminat. sic in autūno. Itē de arcturo dicit **J**h. i. li. etym. Arcturus ē sidus p̄ can dā maioris vrsę positū. et orit̄ tpe autūnali. **S**ed dicit **U**egeci⁹ arcturū oriri post idus septēbris xvij. kal. octobris. **N**ō sirius est stella q̄ alio noie dī canicula. Et dī a siren qd̄ ē tractus ppter longū tractū caloris. et apparet cū sol est ī cācro. et dī vtere segetes. i. maturare. Itē dicit **J**h. Canicula ē stella. et dī sirius q̄ estiuus mēsb⁹ ī medio centro celi ē. et iūcta cū sole duplicat̄ calor ei⁹ et dissoluunt̄ corpora et euaporāt. a q̄ stella dicunt̄ dies caniculares in q̄bus moleste s̄ purgatōes

In ista pte boe. rāgit ad⁹ hoīm nō regi a puidencia dīna: s̄ derelictos regimī fortune d. **D**e de⁹ tu gubernās oīa certo fine. i. certo ordine ad finē. et respicis. i. spernis regē solos ad⁹ hoīm. q̄ o rector deus tu merito cohibē. i. coercearis. **C**ur lubrica. i. instabilis fortuna versat. i. s̄tit tātas vices. i. altnationes. q̄ ip̄a pmit insontes. i. inocētes noxia pena: debita sceleri. i. homī scelerato. et puerſi mores. i. hoīes puerſi ī morib⁹ resident in celso solio. i. ī alto loco. et ip̄i nocētes. i. mali calcāt sancta colla. i. colla scōz hoīm iusta vice. i. altnatione. q̄ scī potius deberēt calcare colla nocentū q̄ ecōuerso. et clara s̄tus. i. hō clare s̄tutis iacet p̄dita. i. abscondita obscuris tenebris. i. ab hoīb⁹ vicio obscuratis. et iustus hō tulit. i. sustulit crimē iniqui hoīs. et p̄iuria nil nocet ipsis iniquis. nec frans compta. i. ornata mēdacij colore. i. falsa apparētia nocet ipsis s̄ cū prauis libuit vti virib⁹. i. exercē vires. q̄s p̄uos metuūt inumeri ppli. i. vulgares tunc ipsi gaudent subdē. i. supplātāe s̄mos reges. i. bonos et sapiētes. q̄z ē alios regere et gubernare. **I**tē **D**eus oīa gubernat certo fine q̄z dicit **C**ōment. x. metaph. **D**e⁹ ē mensura oīm et regla et infallibilis vtz metz. **I**dē dicit p̄mo ce. et mū. **E**ntia diuina nos gubernāt et regūt: i nobis s̄nt q̄i finis. **I**tē illd̄ qd̄ est sapientissimū: regit certo fine. cū sapiētis ē regē. s̄ deus ē sapientissim⁹ eo q̄ sapia a deo p̄cessit. **U**n̄ scriptura **D**is sapia a deo est. **N**ō boecius vidit ī mūdo bonos deprimi: et malos exaltari: cū tñ poti⁹ fieret ecōuerso. **J**ō sibi videbat q̄ adus et opationes hoīm nō regerent̄ a deo. s̄ magis a fortuna q̄ hūc hūiliat et hūc exaltat. **I**deo ipse deo p̄querit

Dic boe. rogat vt deus regat adus hoīm et hoīes sic regit celū. **D**e q̄squis de⁹ es tu q̄ nectis. i. p̄ngis federa. i. cōcordias rez. respice miseras fras. i. hoīes in tris hitantes. nos enī hoīes nō sum⁹ vilis ps s̄ valde nobilis tanti tui opis. i. mūdi: nos q̄timur. i. p̄cutimur salo. i. mari et amaritudini fortune. **J**ō tu deus p̄pme. i. restringe rapidos fluctus. i. magnos impetus fortune. et eo fedē. i. regimie q̄ regis imensuz celū. tu firma. i. roborata stabiles fras. i. hoīes stabiles in fra. **N**ō boecius dicit hoīem nō esse vilē partē mūdi q̄z scribit̄ in plogo li. de pomo **A**ristotelis. **H**ō est dignissima creatura: s̄litudo oīm: ad imaginē dei fact⁹. et. ij. de aīa: qd̄amō aīa puenit cū oībus creaturis. **C**ōuenit enī cū angelis ī intelligēdo. cū brutis ī sentiēdo. cū plātis in vegetādo. cū lapidib⁹ in essendo. **N**ō boecius p̄pat fortunā salo. i. mari. **S**ic enī nauis vndis marinis iactat̄ nūc in altū. nūc in p̄fundū. sic hō p̄ fortunā nūc in p̄speritate leuat̄. nūc in aduersitate deijcit̄.

Omnia certo fine gubernans
Hominum solos respicis actus
Merito rector cohibere modo
Nam cur tantas lubrica versat
Fortuna vices? premit insontes
Debita sceleri noxia pena
At peruersi resident celso
Dores solio. sanctaq; calcant
In iusta vice colla nocentes
Latet obscuris condita virtus
Clara tenebris. iustus q; tulit
Crimen iniqui
Nil periuria. nil nocet ipsis
Fraus mendacij compta colore
Sed cum libuit viribus vti
Quos innumeri metuunt populi
Summos gaudent subdere reges
Ideo ipse deo p̄querit

Diam miseras respice terras
Quisquis rerum federa nectis
Operis tanti pars non vilis
Homines. quatimur fortune salo
Rapidos rector comprime fluct⁹
Et quo celum regis immensum
Firma stabiles federe terras
Cōuenit enī cū angelis ī in
Nō boecius p̄pat

Prosa quinta

Increpatio philosophie cur se exulem putet propter
longinquitatem urbis cum eius patria sit paradus.

Vic incipit qua
ta pla h^o pmi li. i.
q boeci^o ont quō
phia se habuit ad

Hec ubi prinuato dolore delatraui: illa vultu placido
nihilque meis questibus mora. **P.** Cum te inquit
mestum lachrymantemque vidissem: ilico miser exulemque cog
noui. Sed quod id longinquum esset exilium: nisi tua perdidisset
oratio nesciebam. Sed tu quod percul a patria: non quod de
pulsus es: sed aberrasti. At si te pulsū existimari maui
se potius ipse pepulisti. Nam id quod de te nunquam cuiquam
fas fuisset. Si enim cuius oriundus sis patrie remiscaris:
non uti atheniensium quodam multitudinis imperio regitur:
sed eius unus dominus est: et unus rex: unus et princeps qui regit
eam. qui frequentia civium: non depulsione letatur. Cu
ius agi frenis atque obtemperare iusticie: summa libertas
est. An ignoras illam tue civitatis antiquissimam legem: qua
sanctum est ei ius exulare non esse: quisquis in ea sedem suam
dare maluerit? Nam quod vallo eius ac munimine continetur:
nullus metus est ne exul esse mereatur. At quisquis inha
bitare eam velle desierit: pariter desinit etiam mereri.

si fuerit fas. i. licitum. cuius. i. hominis. Si enim remiscaris. i. recorderis cuius patrie. i. de qua patria sis oriundus. i. natus. non uti per se citas atheniensium quodam regit imperio. i. ex precepto multitudinis. i. multorum requietia. i. frequenter in habitatione civium. i. incolarum. et non depulsione. Cuius regis agi. i. duci frenis. i. preceptis. atque per et obtemperare. i. obedire iusticie summa est libertas. An per nunquam ignoras illam antiquissimam legem. i. statutum tue civitatis. i. recte rationis que sanctum est. i. firmatum est ius non esse. i. quod eam non pertinet exulare. i. exilium pati quisquis. i. quicumque maluerit. i. optauerit sedare. i. locare in ea civitate sedem. i. habitationem suam. Nam per quod qui continetur. i. comprehenditur vallo ac munimine eius. i. civitatis. nullus metus. i. timor est illi ut mereatur esse exul. at per si quisquis desierit. i. cessauerit velle in habitare ipsam civitatem: pariter desinit etiam mereri. i. meritum consequi. **N**on quod delatrare proprie est canum. in proposito aut delatrare est urgente dolore rationem loqui. Et sic boecius quod dixit ad hominem non regi a deo: rationem loquebatur. sed dicit se delatasse. **N**on est hominis sapientis moveri ex his que dicuntur ab insipiente rationem. sed magis debet insipientem instruere et consolari. sed philosophia non fuit mora ex questibus boecii sed magis ipsa consolabatur. **N**on philosophia cognovit boecium esse miserem et exulem. Miser est ille cuius animus sequitur mutationem rerum temporalium. ita quod extollit in prosperis et depmit in adversis. Exul in proposito est ille non qui mutat regionem: sed qui agit per rationem. **N**on quod per lachrymas potest cognosci quod ratio hominis sit turbata. sed quantum turbata sit non cognoscitur nisi sermone volentis. sed dicit philosophia lachrymis cognovisti te esse exulem. sed quantum esset exilium nesciebam nisi tua oratio mihi perdidisset. **N**on ille pulsus est a patria que oratio rationem amittit. sed ille aberrat que infra rationem amiserat. credebat enim omnia regi a deo. sed in hoc aberrabat quod ad hominem a deo regi non putabat. **N**on de patria hominis que est recta ratio loquitur. Seneca in de remota fortuna dicit. Patria est ubicumque homo bene est. illud autem quod bene in homine est: non in loco est. In homine inquam pretere est: si sapiens est non peregrinatus. si stultus: exulatus. **N**on a patria rationis nullus boecium expulit nisi ipse seipsum. quod boecius non alieno

suas querimoniā. et quod ex ea cognoverit. 2° philosophia quodam dicta boecii irrationabilia parvipendit. 3° sed brevitate recolligit ea que ipsum boecium perturbabat. quarto philosophia dat modum remediandi ipsum boecium. scilicet ibi. Itaque non tanta ibi. Et tu quod de tuis. contra ibi. Sed quam plurimum. Dicit per. Postquam ego boecium delatraui. i. rationem locutus sum. hec supple perdicta prinuato dolore. i. assidua turbatione. illa. i. philosophia placido vultu nihil mora est. i. irata meis questibus. i. de meis querimoniis inquit. i. dixit. Cum. i. quando ego vidissem te boecium mestum. i. triste. quod per et. lachrymantem. i. flentem. ilico. i. statim cognovi te miserum. quod per et. exulem. sed quod longinquum. i. remotum esset exilium ego nesciebam. i. ignorabam nisi tua oratio. i. sermo mihi perdidisset. i. revelasset. sed tu. i. boecius quod de per certo non es pulsus quod percul. i. valde remote a patria. i. a iudicio rationis. sed aberrasti. i. deviasisti. at per si te maui. i. magis vis estiare pulsus a patria potius supple tu ipse pepulisti te boecium. nam per quia. quod de per certo. id supple repellit te a patria nunquam

Prosa quinta lii.

impetu s̄ pprio defectu terminos ⁊ limites rōnis exiit. **N**ō ciuitas atheniensiu regēbat impērio multitudis. p̄mo enī eā regēbāt reges: postea succedente tpe p̄ncipes. tandem p̄ regimie eius singulis annis eligebant. xxxvii. sapientes. s̄ patria rōnis t̄m vno p̄ncipe regit. i. deo q̄ ē reglā recte rōnis. **N**ō hō dī oriūda p̄ria rōnis inq̄ntū aīa ei⁹ intellectū q̄ vtit rectā rōne a deo oriūda. **N**ō in tantū hō manet in patria rōnis in q̄ntū deo subijct⁹ ⁊ legi diuine. ⁊ q̄ dī in subiectione suoz delectat. iō letat in multitudine ciuū. ⁊ nō in expulsiōe eoz. **R**epellit at̄ aliq̄s a patria rationis deo rebellādo: et a rectā rōne recedendo. **N**ō q̄ obtemperat se deo est sūme liber. q̄ in q̄ntū aliq̄s agit s̄m rectā rōnem in tantū est liber. s̄ p̄ obtpare se deo hō maxie agit s̄m rōnem. s̄ talis maxie liber est. **U**n̄ **S**en. li. ep̄ dicit **Q**ueris que sit libertas. libertas vera est ulli rei preterq̄ deo seruire. eq̄nimit̄ p̄speraz aduersa ferre. ⁊ fortunā in equū ducē. **N**ō q̄ a citate rōnis nulls̄ exulat nisi p̄ affectionē r̄paliū. talis at̄ affectio est voluntaria ⁊ iō sola voluntate aliq̄s exulat a tali citate. ⁊ q̄ talis affectio nō p̄t hoīez occupare q̄dū est infra terminos recte rōnis. iō dīc̄ p̄hīa. **N**am q̄ vallo eius. ⁊c.

Dic̄ p̄hīa q̄dā dicta irōnabilia boeciū p̄cipit. d. **E**xq̄ aberrasti a patria rōnis. itaq̄ p̄ ergo. non tā. i. nō tantū facies. i. dispositio h⁹ loci. i. exiliū. q̄. i. q̄ntū tua facies. i. interiōr dispositio mētis tue mouet me. i. p̄turbat me p̄hīam. q̄ deiecta est ad uersitate fortune. **E**t q̄ superi⁹ cōt

questus fuit de carentia bibliothecae libroz: istā carentiā paruipendens p̄hīa dicit. nec ego p̄hīa req̄ro. i. inuestigo parietes bibliothecae comptos. i. ornatos eboze. i. ossib⁹ elephantū. ac p̄ etiā. vitro. i. gemis p̄ciosis. q̄. i. inq̄ntū supple ego req̄ro sedē. i. trāquillitatē tue mētis i qua mēte nō collocam. i. nō posui libros. s̄ illud qd̄ facit precū. i. p̄ciositatē libris. i. sentētias meoz libroz. **N**ō q̄ boeci⁹. s̄. p̄querendo de statu suo solū deplangit incōmoda corpalia: nō curās deiectionē animi sui. vñ p̄hīa s̄ hoc: solū deplangit sui animi deiectionē. ⁊ incōmoda corpalia paruipendit. **E**t q̄ sup̄ius. uij. p̄sa dixit boeci⁹. **N**ūquid nō mouet te facies h⁹ loci. iō p̄hīa s̄ sibi r̄ndens dicit. mltro plus moueor. p̄t̄ animi deiectionē q̄ p̄t̄ locū exiliū in q̄ exilis. **N**ō enī fortis aīo oī loco vtit̄ p̄ patria. vñ **Q**uid. in li. de fasti. **O**mne solū forti patria est vt piscibus equoz. **E**t q̄ etiā p̄questus fuit de bibliotheca r̄ndet p̄hīa q̄ ipsa poti⁹ deplangat s̄ntias libroz quas p̄ obliuionē perdidit q̄ carentiaz bibliothecae et libroz.

Dic̄ p̄hīa s̄ breuitate recolligit q̄ boeciū p̄turbauerūt. d. **E**t tu boeci dixisti vera de tuis meritis. i. factis in cōe bonū. i. p̄t̄ utilitatē oīm hoīm. s̄ dixisti pauca supple b̄nficia tibi euenisse p̄ multitudinem gestozū. i. factozū tuoz. et tu mēorasti. i. recitasti nota. i. manifesta cūctis hoīb⁹. de honestate sc̄z de saluatione senatus. vel falsitate. i. p̄pilatione falsaz l̄raz obiectoz. i. imputatoz tibi. q̄dē p̄ certo tu strictim putasti. i. existiaisti attingendū supple esse recte. i. rōnabilis de scelerib⁹. i. de vicijs. q̄ p̄ et fraudibus. i. deceptionib⁹ delatorū. i. accusantiū q̄ ea. i. oīa ista celebrent. i. memorent meli⁹. q̄ pro et. vberius. i. copiosius ore. i. sermone vulgi recognoscentis. i. memoratis oīa. etiā tu boeci increpuisti vehement. i. fortit̄ factū. i. opus iniusti senat⁹ supple totius. et tu etiā doluisti de n̄ra criminatione. i. vitupatione. ⁊ etiā tu fleuisti. i. defleuisti damna. i. crimina lese opinionis. i. maculate fame tue. **P**ostrēo. i. vltio dolor incāduit aduersus fortunā. i. s̄ fortunā. q̄ p̄ et sup

Itaq̄ non tā me loci huius q̄ tua facies mouet. **N**ec bibliothecae potius comptos eboze ac vitro parietes q̄ tue mentis sedes requiro. **I**n qua non libros s̄ id quod libris precū facit: libroz quondā meoz sententias collocaui

Et tu q̄dem de tuis in p̄mune bonū meritis vera q̄dem: s̄ pro multitudine gestozū tibi pauca dixisti. **D**e obiectozū tibi vlt̄ honestate vel falsitate/cunctis nota memorasti. **D**e sceleribus fraudibus q̄ delatozū recte tu q̄dem strictim attingendū putasti. eo q̄ ea melius vberiusq̄ recognoscētis oīa vulgi ore celebrent. **I**n crepuisti etiā vehement̄ iniusti factū senatus. **D**e nostra etiam criminatione doluisti. **L**ese quoq̄ opinionis damna fleuisti. **P**ostrēmo aduersus fortunā dolor incāduit p̄questusq̄ nō eque meritis premia pensari. **I**n extremo margine muse seuiantis vtiq̄ celū tras quoq̄ par regeret vota posuisti.

In extremo margine muse seuiantis vtiq̄ celū tras quoq̄ par regeret vota posuisti.

Retrū sextum

ple tu boeci questus es nō pensari. i. rebbui equa. i. digna p̄emia meritis. i. p̄ meritis. In extre-
mo. i. in fine sciēntis musc. i. furientis metri tu p̄oluisti. i. d̄disti vota. i. p̄ces q̄ ea pax supple di-
uine p̄udentie regēt fr̄as. i. hoīes fr̄enos vti p̄ sic regit celū. **Nō** q̄ ista oīa fuerūt cā p̄turba-
tionis matris boeci. z p̄tractant̄ ea in q̄rta p̄oia. z in fine metri **D** stelliferi.

Sed qm̄ plurim⁹ tibi affectuū tumultus incubuit di-
uersūq; te dolor/ira/meror q; distrahūt. vti nūc men-
tis es. nondū te validiora remedia p̄tingūt. Itaq; le-
uioribus paulisper vtemur. vt que ī tumorē p̄turba-
tionibus influentib⁹ induruerūt: ad acrioris vim mei-
dicam̄s recipiendā tactu blandiore mollescant.

medys vt ea q̄ induruerūt. i. indurauerūt in tumorē. i. inflaturā. p̄turbationib⁹. i. tristitij animi
influētib⁹. i. euēntib⁹ et vt illa mollescant. i. mollia fiant blandiore tactu. i. leuiori medicina ad
recipiendā vim acrioris. i. fortioris medicam̄s. **Nō** q̄ boeci⁹ fuit distract⁹ multitudinē affecti-
onū. i. ira/meror/z dolor. **Nā** ira trahit hoīem ad vīdīcā. dolor ad d̄spationē. meror ad totius
mentis aggrauationē. iō dicit p̄hia q̄ sua p̄turbatio iā nō possit sustinē fortiora remedia. s̄ velit
sibi adhibē leuia vt p̄ talia p̄patus z dispositus p̄sequēt possit p̄cipe remedia acriora.

Metz glyconicum choriambicum.

Un p̄hebi radijs graue

Cancri sidus inestuat

Tum qui larga negantibus

Sulcis semina credidit

Elusus cereris fide

Quernas pergat ad arbores

Nunq; purpureum nemus

Lecturus violas petas

Cum seuis aquilonibus

Stridens campus inhorruit

Nec queras auida manu

Vernos stringere palmites

Vuis si libeat frui

Autumno potius sua

Bacchus munera contulit

frustra q̄runē tpe d̄nali. vñ dīc̄ ī l̄ra. **S**i libeat frui vuis non q̄ras auida. i. cupida manu stringē
vernos palmites. i. d̄nales vites. qz bacchus de⁹ vini poti⁹ p̄tulit sua munera. i. vnas autumno
i. tpe autumnali. **Nō** q̄ sidus cācri d̄ graue qz sole ex̄te ī cācro: hoīes ḡuant̄ nimio calore.
q̄ tpe nō est seminandū. qz ad hoc q̄ semen p̄ualecat r̄q̄rit̄ humor q̄ calore solis feruido tpe re-
soluit̄ z euaporat. **Nō** fm̄ fabulas cū pluto rapuerat Proserpinā: m̄ eius ceres querēs ip̄am
in trīs z nō inueniens denegauit hoīb⁹ b̄nficiū frugū. z tūc hoīes p̄gebāt ad arbores quercūz
comedebāt glādes. z sic loquit̄ p̄hia in l̄ra. **Nō** strideo des. vel strido dis. est fortit̄ sonare v̄l
dentes p̄cutē vel frēndē. **D**

Dic p̄hia dat modū medēdi ip̄z
boeci⁹. d. **S**z qm̄ plurim⁹ tumul-
tus. i. valde magna multitudo affe-
ctū. i. passionū incubuit. i. institit ti-
bi. z dolor/ira/et meror. i. tristitia dis-
trahūt te diuersū. i. ad diuersa. iō si-
cut nūc mentis es nondū p̄tingunt
i. respiciūt te validiora remedia. i.
fortiora medicam̄a. Itaq; nos vte-
mur paulisp. i. modicū leuiorib⁹ re-

Dic incipit sextū metrū h⁹ p̄mi
qd̄ d̄ Metz glyconicū ab inuētoze
choriambicū a pede p̄dnante. **E**st aut̄ choriambus pes con-
stans ex prima et vltima longa z duabus medys breuib⁹
Unde p̄mus pes h⁹ metri est spondeus. sc̄ds choriambus.
tertius pirrhikus qui est pes constans ex duabus breui-
bus. z loco eius aliqui ponit iambus q̄ p̄stat ex prima bre-
ui z vltima longa. **I**n hoc ḡ metro p̄hia p̄bat dīctū su-
um p̄ exempla. dicit enī q̄ boecio p̄ nūc non p̄uenirent re-
media fortia. s̄ alio tpe. p̄bat ḡ q̄ oīa requirāt tps d̄tmi-
natū. z si fiat extra suū tps nō p̄sperant̄. **E**t hoc p̄bat tri-
bus exemplis. 2⁹ tangit tpa nō p̄misceri q̄ deus distingit.
ibi **S**ignat tpa. **P**rimū exemplū est de semie. qd̄ si semi-
nat̄ nō debito tpe nō p̄fert fructū. vt siqs semiatet ī iulio
vel ī augusto. vñ dicit sic in l̄ra **C**ū p̄ qn̄ graue sidus can-
cri illi⁹ signi inestuat. i. inardescit radijs p̄hebi. i. solis. tuz
i. in illo. tpe q̄ credidit. i. p̄misit larga. i. copiosa semia sul-
cis. i. cauernis fr̄e negantib⁹ supple sp̄em messis. talis clu-
sus. i. frustrat⁹ fide. i. b̄nficio cereris. i. deē frugū p̄gat. i. ac-
cedat ad arbores quernas. i. quercū z vescat fructib⁹ ea-
rū. **T**ūc ponit sc̄dm̄ exempluz de florib⁹ q̄s hō frustra
querit tpe hyemali: cū tps eoz sit in vere. vñ dicit in l̄ra.
Tu lectur⁹. i. collecturus violas tales flores nunq; petas
i. accedas purpureū nemus. i. floridā siluā. cū. i. qn̄ capus
stridens. i. sonans inhorruit. i. horribilit̄ apparuit seuis aq̄-
lonib⁹. i. crudelib⁹ ventis hyemalib⁹. **T**ūc ponit trīum
exemplū. z est de vuis que mature sūt in autumno. z ideo

Prosa sexta

Hic ont phia tpa nō pmisceri q̄ deus distingit. d. De^o signat .i. ordinat tpa aptans ea p̄p̄is officijs. nec ipse de^o patit misceri vices. .i. alfnationes tempoz. ita q̄ tps vni officio deputatū p̄ueniat alteri q̄s vices tpm ip̄e coercuit. .i. distinxit. **E**t addit **S**icut querēs aliq̄ tpe nō debito frustra in q̄rendo. sic illud qd̄ deserit certū ordinē p̄cipiti. .i. festina via: illud nō h̄z letos exitus. .i. p̄spe rū euentū. **S**ic a sili si phia relicto debito tpe mistrasset boecio fortē medicinā nō fuisset p̄spata i medicādo ip̄m. **N**ō q̄ p̄ debito ordinē res p̄seruat i suo esse 7 in sui natura. 7 qd̄ deficit ab ordie etiā deficit ab esse. vñ **B**oecius q̄rto h̄. scda p̄sa. **E**st enī qd̄ retinet ordinē suatq̄ naturā. qd̄ vō ab h̄ deficit: esse qd̄ i sui natura sitū est derelinq̄t. **P**rop̄t qd̄ debit^o ordo in oibus est obseruādus. **U**n poeta. **E**st ordo sūma limes sapiētis i arte. **E**rgo dic̄ phia qd̄ p̄cipiti via. **N**ō om̄e agens in agēdo debet p̄sti tuere sibi bonū finē qz rōne boni finis agens meref. 7 rōne mali finis demeref. **U**n poeta. **N**on dat extemplo bō post p̄mordia merces **C**ōgrua. s̄ rectus p̄mia finis h̄z. **C**ū igit̄ inordinatio im/ pediat bonitatem finis. iō vitanda est.

Hec est sex̄ 7 vltia p̄sa h̄^o p̄mi. i q̄ phia inquit cāz radicales infirmitatis boeci ex q̄busdā infrogationib^o. **E**t p̄mo phia captat beniuolentiā boeci. 2° ponit suas infrogationes. ibi. **I**n illa. **D**ic̄ p̄mo **P** boeci anteq̄ adhibeā tibi remedia ne p̄ nūqd̄ pater. .i. admitt. me phiaz p̄mū pauculis rogationib^o. .i. infro/

Progationib^o attingē p̄ cognitionē atq̄ tentare. .i. rimari statū. .i. dispōnem tue mentis vt intelligā. .i. cognoscā q̄s sit modus tue curationis. .i. sanationis. vō p̄ s̄ ego boeci^o inquā. .i. dixi tu phia rogato. .i. infrogato tuo arbitrato. .i. fm tuā volūtate q̄ voles. vt p̄ sic responsurū. .i. volentē resp̄dere **N**ō q̄ phia more boni medici nō solū scrutat cās doloris p̄ signa extrinseca sic medici p̄ vzinā 7 pulsum. qz hec signa q̄nq̄ fallūt: s̄ etiā scrutat cās doloris boeci p̄ r̄nsionē ad q̄ones. **E**t p̄mo captat ei^o beniuolentiā: reddendo ip̄m attentū p̄ hoc qd̄ dicit pauculis rogationib^o. **N**ō q̄ infirmi h̄nt naturalē impotentia nihil patiendi. q̄ ex facili p̄turbant̄ non solū p̄ multas infrogationes s̄ ex vna sola. **V**olens ergo phia mouere paucas q̄stiones boecio infirmo captat eius p̄mo beniuolentiā

Hic phia facit infrogationes. 2° cās toti^o infirmitatis ex r̄nsionib^o boeci recolligit. 3° ont ip̄m curabile esse dando modū p̄cedēdi circa curationē ei^o. scda ibi. **Q**uare plenissime. t̄tia ibi. **S**ed sospitatis auctori. **P**rimo phia q̄rit de mūdi gubernatione. 2° de circūstātis gubernationis. ibi. **S**z dic̄ mihi. **A**d huc diuidit qz p̄mo phia q̄rit. 2° boeci^o r̄ndet. 3° phia eius r̄nsionem approbat dicēs q̄ o boeci putas hunc mū dū agi. .i. regi temerarijs. qz p̄ et fortuitis casib^o. .i. euentib^o. an. .i. nunqd̄ tu credis nullū regimen rōnis. .i. p̄uidentie diuine inesse ei mūdo. ego boeci^o inquā. .i. dixi. atq̄. .i. certe non existiauerim .i. putauerim vllō mō vt tancerta entia moueant̄. .i. regant̄ fortuita temeritate. .i. improuisa stulticia. s̄ scio deū p̄ditore^o .i. creatorē p̄sidere suo operi. .i. sue creationi. nec dies fuēt vnq̄. .i. in aliq̄ tpe q̄ dies xp̄pellat. .i. re/

Signat tempora proprijs
Aptans officijs deus
Nec quas ipse coercuit
Disceri patitur vices
Sic quod precipiti via
Certum deserit ordinem
Letos non habet exitus.

Inquisitio egritudinis.

Rimū igit̄ inquit pateris ne me pauculis rogationib^o statū tue mentis attingē atq̄ tentare. vt qui mod^o sit tue curationis intelligā? **B.** **T**u vō arbitrato inquā tuo que voles vt responsurū rogato

P. **T**um illa. **H**ūccine inq̄t munduz temerarijs agi fortuitisq̄ casibus putas: an vlluz credis ei regimen inesse rationis? **B.** **A**tq̄ inquā nullo existiauerim mō vt fortuita temeritate: t̄acerta moueantur. vey operi suo/ conditorē p̄sidē deuz scio. nec vnq̄ fuerit dies q̄ me ab hac sententie veritate depellat. **P.** **I**ta ē inquit. **M**ā id etiā paulo ante cecinisti. hoiesq̄ tm̄ diuine exortes cure esse deplorasti. **N**am de ceteris quin ratione regerentur/ nihil mouebare. **P**ape aut̄ vehement̄ admiror cur i tam salubri sententia locat^o egrottes. **V**ey altius p̄scrutemur. nescio qd̄ abesse cōiecto.

P. **T**um illa. **H**ūccine inq̄t munduz temerarijs agi fortuitisq̄ casibus putas: an vlluz credis ei regimen inesse rationis? **B.** **A**tq̄ inquā nullo existiauerim mō vt fortuita temeritate: t̄acerta moueantur. vey operi suo/ conditorē p̄sidē deuz scio. nec vnq̄ fuerit dies q̄ me ab hac sententie veritate depellat. **P.** **I**ta ē inquit. **M**ā id etiā paulo ante cecinisti. hoiesq̄ tm̄ diuine exortes cure esse deplorasti. **N**am de ceteris quin ratione regerentur/ nihil mouebare. **P**ape aut̄ vehement̄ admiror cur i tam salubri sententia locat^o egrottes. **V**ey altius p̄scrutemur. nescio qd̄ abesse cōiecto.

moueat me boeciū ab hac veritate sententie iā dicte. **T**ūc phia approbās ei⁹ rñssionē. **P**hia inq̄t .i. dixit. itaq; est. nā tu cecinisti. i. dixisti etiā illud pauloante. s. in q̄nto metro hui⁹ p̄mi. q; p et tu deplorasti. i. planxisti tm̄. i. solūmō ipsos hoīes esse exortes. i. carentes vel nō p̄ticipes dīne cure .i. p̄uidencie. nāq; p qz tu nihil mouebare. i. dubitasti de ceteris. s. creaturis. qn̄ regent rōne. s. p̄uidencie dei. aut p s. pape ē inficctio admirātis. ego admiroz vehement q tu locat⁹. i. polit⁹ in tā salubri sn̄ia egrotas. i. langueas. vez p s nos p̄scrutemur altius. i. pfundi⁹ ego nescio quid sup ple sit illud. ego p̄iecto. i. opinor abesse tibi qd̄. i. aliqd̄. **N**ō q infirmitas boeciū ptim fuit ex oz/ dinata affectione inq̄ntū boeci⁹ voluit de t̄paliū rez amissione. z parti fuit ex falsa existimatione q̄ntū ad duo. **E**stimabat enī malos hoīes esse felices et potentes. z estimabat hoīes non regi a dīna p̄uidētia. q̄ phia inq̄rit cām radicalē p̄t quā boeci⁹ incidit in istas incōmoditates. z qz ra dix totius morbi fuit ignorātia dīne gubernationis q̄ntū ad hoīes. iō p̄mo q̄rit de mundi guber natione. **N**ō q boeci⁹ inuit duas rōnes q mūd⁹ regat a deo. p̄mā ibi tācerta. q̄ talis est. **E**a q̄ sūt certa z determinata: nō regunt a caluz a fortūa. cū regimē talū sit incertū. s. entia h⁹ mūdi sūt certa qz a certis causis p̄ducta. **S**ed am rōnem inuit ibi. **V**ez opi suo. q̄ talis ē. **C**ausatū regit a sua cā. s. deus est cā mūdi. cū ab ipso dependeat celū z tota natura. q̄ zc. **N**ō phia rōnabiliter mirat q boeci⁹ credēs mūdū regi a deo putabat hoīes nō regi ab ipso. qz posset phia sic arguē. **D**e⁹ regit mūdū fm̄ te boeciū. s. hoīes sūt p̄ncipalis ps mundi sic prius dixisti in metro. operia t̄ati ps nō vilis. q̄ hoīes regunt a deo.

Sed dic mihi. qm̄ a deo mūdū regi nō ambigis. q̄bus etiā gubernaculis regat aduertis? **B.** **V**ix inquā ro gationis tue sententiā nosco. nedū ad inq̄sita respon dere queaz. **P.** **N**umme inq̄t sefellit abesse aliquid. p quod velut hianti valli robore in animū tuū pertur bationū morbus inrepsit.

Dic phia q̄rit de circumstantijs gubernatiōis mūdi. z qz res guber nate dirigunt in suū finē. iō scdo q̄ rit de fine rez: z qz gubernatio dei fm̄ rei veritatē etiā est circa hoīes iō t̄tio q̄rit de cognitiōe hoīs. scda ibi. **S**z dic mihi. t̄tia ibi. **S**ed hoc quoq; **P**rimo dicit **S**z o boeci dic mihi phie qm̄ nō ambigis. i. nō du bitas mūdū regi. i. gubernari a deo. etiā nūqd̄ aduertis. i. cognoscis q̄bus gubernaculis mund⁹ regat? **E**go boeci⁹ inquā. i. dixi. vix nosco sn̄iam. i. intellectuē tue rogationis. i. inq̄rogationis. nedū .i. ad huc nō. queā. i. possū rñdere ad inq̄sita. i. ad inq̄rogata. supple phia inq̄t. i. dixit. non sefellit. i. nō decepit me. s. phiam abesse. i. deficē tibi aliqd̄ p qd̄ velut hianti. i. patente robore. i. firmitate valli. i. munitiōis morbus pturbationū inrepsit. i. subintraverit in tuū animū. q. d. nūqd̄ verū fuit qd̄ p̄dixi tibi aliqd̄ abesse: p qd̄ abesse siue p quē defectū dolor intravit te sic aptū hostium. **N**ō q de⁹ nō regit mūdū aliq̄b⁹ gubernaculis extrīsec⁹. qz sic nō esset p se sufficientissimus. s. regit ipm̄ sua potētia q̄ at̄buit p̄i. sua sapia q̄ at̄buit filio. sua pietate z clemētia q̄ at̄buit sp̄i scō. z de s̄ p̄bit in z⁹ h⁹. **N**ō illō qd̄ aliq̄s hō vix itelligit: aliq̄ mō itelligit lz cū difficultate. ex s̄ q̄ boeci⁹ dic se vix itelligē inq̄rogationē phie: inuit se aliq̄ mō itelligē. t̄n cū difficultate p̄t̄ dolorē opprimētē rōnez. z iō rñdē nō potuit. **N**ō qn̄ robur valli alicui⁹ munitiōis hiat p̄t̄ aliquā rupturā i eo factā tūc hostes ingrediunt munitiōnē. sic a sili qn̄ munimē rōnis q̄ anim⁹ mu nit. tanq; vallo hiat p̄t̄ defectū alicui⁹ cognitiōis tūc n̄cario pturbatōes affectuū s̄bintrāt animū.

Sed dic mihi. **D**emisti ne q̄s sit rez finis. quo ve totius nature tendat intentio? **B.** **A**udierā inquā. s. me moriā meroz hebetavit. **P.** **A**tq; scis vnde cūcta pro cesserint? **B.** **N**oui inquā. deūq; esse respōdi. **P.** **E**t qui fieri p̄t/ vt principio cognito/ quis sit rez finis ig nores? **V**ez hi pturbationū mores/ ea valentia ē/ vt mouere quidem loco hoīem possint: conuellerē autē sibi qz totū extirpare non possint.

p̄t fieri hoc vt cognito. i. noto p̄ncipio. s. oīm rez ignores. i. nescias q̄s sit finis rez supple oīm.

Dic phia q̄rit de cognitiōe finis rez. d. **D**ic mihi/ ne. i. an. memisti. i. recorderis q̄s sit finis reruz supple oīm. ve p vel. q. i. ad quē finē inten tio tot⁹ nature tēdat. i. laboret. ego boeci⁹ inquaz. i. dixi audierā supple olim. s. meroz. i. pturbatio hebetavit .i. obscuravit memoriā. i. intellectuē. atq; p certo scis vnde cūcta .i. oia entia pcesserint. i. p̄ncipiū suū habu erint. ego boeci⁹ inquā. i. dixi. noui. qz p et respondi deū esse p̄ncipiū oīm rez. **E**t dixit phia. et qui. i. quō

Prosa sexta

vez p s. hi mores pturbationū sūt z ea valentia. i. vigor vel ptās pturbationū est vt qdē. i. cer te possint mouē hoīem loco. i. a stabilitate pfecte cognitionis. at p s nō pnt euellē supple radici tus. qz p et extirpare. i. eradicare sibi totū. **N**ō p̄tia rōnabilit̄ qrit boeciū an cognoscat finem oīm rez qz finis est cā cāz. z est optimū cui⁹ grā alia sūt. p̄t qd̄ ignorato fine: nihil pfecte cog noscūt coz q̄ sūt ad finē. nā fm̄ exigentiā finis cetera moderant. **N**ō qm̄ p̄ncipiū z finis coin cidūt in vnū. sic in circulo idem est p̄ncipiū z finis: tūc videt̄ mirabile qz tūc p̄ncipiū cognoscat z finis ignoret. **C**ū ḡ deus sit p̄ncipiū z finis oīm rez: cognito ip̄o sub rōne p̄ncipiū: videt̄ etiaz cognosci sub rōne finis. **Q**z at̄ deus sit p̄ncipiū oīm pz qz ab ip̄so deriuatū est singulis esset vi uere. p̄mo cel. z mū. **Q**z aut̄ sit finis oīm pz qz grā ei⁹ oīa sūt z ad ip̄m ordinant. nā in rebus cō stantib⁹ ex arte z natura sp̄ vilius est p̄t meli⁹. **D**eus at̄ est optimū coz q̄ in natura sūt ex pro/ emio metaphy. **N**ō l̄z pturbati aliqlem cognitionē rez habeant. tū impediunt ne pfecte cog noscāt. **L**icet ḡ boeci⁹ aliq̄lit cognouerit deū esse p̄ncipiū rez. tū qz turbatus fuit: pfecte natura hui⁹ p̄ncipiū nō cognouit. z iō ignorauit ip̄m esse finē rez. **N**ō qz passio est mor⁹ pticule appeti tiue s̄ phātafia boni z mali fm̄ **F**ustrat. ij. et̄h. **E**t hi s̄ mores passionū qz pnt hoīem mouē a stabilitate rōnis: s̄ totalit̄ ip̄m nō pnt euellē ab oī cognitione.

Quic p̄tia facit aliā infrogationē de cognitione hūane nature. d. **S**z ego etiaz velim tu r̄ndees. i. r̄sum des hoc. i. ad hoc. ne p̄ nunqd̄ tu me misti. i. scis te esse hoīem? ego boeci us inquā. i. dixi quidni. i. p̄t qd̄ nō meminertz. i. scio **E**t querit vlteri⁹ p̄tia **I**gīt ne. i. nūqd̄ potēis pfer/ re. i. dicē qd̄ sit hō. i. diffōnez hoīs **R**ndet boeci⁹. nūqd̄ p̄tia tu infro gas me hoccine. i. s̄. an. i. vtz sciam me esse rōnale. atqz p̄z mortale aīal? ego boeci⁹ scio z p̄fiteor. i. fateor me esse id supple aīal rōna le z mortale. z illa supple p̄tia dixit. ne p̄ nunqd̄ nihil nouisti te esse aliud q̄ aīal rōnale mōrle? biē boeci⁹. nihil. supple p̄tia inqt. i. dixit. iā ego scio aliā cām supple q̄ ignoratīā dīne puidētie vel maximā cām tui morbi. tu desisti. i. cessasti nosse. i. noscē qd̄ sis. **N**ō l̄z hō sit mortalis s̄z coz pus. nō tū fm̄ aīaz intellectiua. q̄ est dignior ps hoīs. z qz boeci⁹ dixit se esse nihil aliud q̄ aīal rōnale z mortale. iō nō q̄siuit nisi bona mortalia. de qz bonoz amissione doluit nō carās p̄t im/ mortale. i. aīaz. rōne cui⁹ debuit appetē hō imortalia. iō p̄tia dicit qz boeci⁹ se nō nouerit. **N**ō qz cā maxia morbi hoīs est se ip̄m ignorare. qz dicit boeci⁹ z hui⁹ prof. v. qz p̄ditio hūane natu re est cū se cognoscat qz ceteras res excellat. **C**ū at̄ nosse se desierit eadē natura infra bestias res dīgat. nā ceteris animātib⁹ sese ignoraē naturalit̄ ē. hoīb⁹ ḡo vicio venit. **E**t dicit **T**hemisti⁹ sup̄ de aīa. **Q**uid turpi⁹ ē aīe cū sit alioz cognoscitiua qz sui ipsius est ignara? **A**īa se ipsaz igno/ rās quomō de alijs fida putabit̄ cognoscitiua? quasi diceret nullo modo

Quic p̄tia ex dīctis boeciū recol/ lit oēs cās totius infirmitatis di cēs **Q**uare pro igīt. ego p̄tia iueni plenissime. i. p̄fectissime rōnē. i. cām tue egritudis. i. infirmitat. vlt̄ iueni aditū. i. accessū recōciliāde sospita/ tis. i. recupande sanitatis tue qd̄ de clarat. **N**ā p̄ qz. qm̄ tu cōfūderis. i. p̄fus⁹ es obliuione. i. ignorantia tui ipsi⁹. tu doluisti te esse exulē. qz p̄ z expoliatū. i. p̄uatū. p̄rijs boīs. i. di uitijs. qm̄ p̄ qz. tu ignoras. i. nescis q̄s sit finis rez omnū. tu arbitris. i. putas. neq̄s. i. malos atqz pro et. nefarios. i. iniquos hoīes eē potētes. qz pro z felices. qm̄ p̄ qz tū oblitus es q̄bus gubernaculis. i. regimib⁹ ip̄se mūd⁹ regat. tu estimas. i. opinaris has vices. i. istas alterationes fortunaz. i. rez fortuitaz fluitare. i. diuagari sine rectorē. iste sūt magne cause

Sed hoc quoqz respondeas velim. **H**oīem ne te esse meministi? **B.** **Q**uidni inquā meminere? **P.** **Q**uid igīt hō sit poteris ne p̄ferre? **B.** **H**occine interrogas. **A**n esse me sciam rōnale aīal atqz mortale? **S**cio z id me eē confiteor. **P.** **E**t illa. **N**ihil ne te aliud esse no uisti. **B.** **N**ihil. **P.** **I**az scio inquit morbi tui aliā vel

maximam causam quid ipse sis nosse desisti. **S**cio z p̄fiteor. i. fateor me esse id supple aīal rōna le z mortale. z illa supple p̄tia dixit. ne p̄ nunqd̄ nihil nouisti te esse aliud q̄ aīal rōnale mōrle? biē boeci⁹. nihil. supple p̄tia inqt. i. dixit. iā ego scio aliā cām supple q̄ ignoratīā dīne puidētie vel maximā cām tui morbi. tu desisti. i. cessasti nosse. i. noscē qd̄ sis. **N**ō l̄z hō sit mortalis s̄z coz pus. nō tū fm̄ aīaz intellectiua. q̄ est dignior ps hoīs. z qz boeci⁹ dixit se esse nihil aliud q̄ aīal rōnale z mortale. iō nō q̄siuit nisi bona mortalia. de qz bonoz amissione doluit nō carās p̄t im/ mortale. i. aīaz. rōne cui⁹ debuit appetē hō imortalia. iō p̄tia dicit qz boeci⁹ se nō nouerit. **N**ō qz cā maxia morbi hoīs est se ip̄m ignorare. qz dicit boeci⁹ z hui⁹ prof. v. qz p̄ditio hūane natu re est cū se cognoscat qz ceteras res excellat. **C**ū at̄ nosse se desierit eadē natura infra bestias res dīgat. nā ceteris animātib⁹ sese ignoraē naturalit̄ ē. hoīb⁹ ḡo vicio venit. **E**t dicit **T**hemisti⁹ sup̄ de aīa. **Q**uid turpi⁹ ē aīe cū sit alioz cognoscitiua qz sui ipsius est ignara? **A**īa se ipsaz igno/ rās quomō de alijs fida putabit̄ cognoscitiua? quasi diceret nullo modo

Quare plenissime vel egritudis tue rōnez vel aditū reconciliāde sospitatis inueni. **N**ā qm̄ tui obliuione p̄funderis exulē te z expoliatus p̄rijs bonis eē do/ luisti. **Q**uoniā ḡo q̄s sit rez finis ignoras: nequā ho/ mies atqz nefarios/potētes felicesqz arbitrai. **Q**uo niam ḡo quib⁹ gubernaculis mūdus regat̄ oblit⁹ es. has fortunaz vices estimas sine rectorē fluitare. **D**agne nō ad morbū modo vez ad interitū quoqz cause:

magne cause. **S**cio z p̄fiteor. i. fateor me esse id supple aīal rōna le z mortale. z illa supple p̄tia dixit. ne p̄ nunqd̄ nihil nouisti te esse aliud q̄ aīal rōnale mōrle? biē boeci⁹. nihil. supple p̄tia inqt. i. dixit. iā ego scio aliā cām supple q̄ ignoratīā dīne puidētie vel maximā cām tui morbi. tu desisti. i. cessasti nosse. i. noscē qd̄ sis. **N**ō l̄z hō sit mortalis s̄z coz pus. nō tū fm̄ aīaz intellectiua. q̄ est dignior ps hoīs. z qz boeci⁹ dixit se esse nihil aliud q̄ aīal rōnale z mortale. iō nō q̄siuit nisi bona mortalia. de qz bonoz amissione doluit nō carās p̄t im/ mortale. i. aīaz. rōne cui⁹ debuit appetē hō imortalia. iō p̄tia dicit qz boeci⁹ se nō nouerit. **N**ō qz cā maxia morbi hoīs est se ip̄m ignorare. qz dicit boeci⁹ z hui⁹ prof. v. qz p̄ditio hūane natu re est cū se cognoscat qz ceteras res excellat. **C**ū at̄ nosse se desierit eadē natura infra bestias res dīgat. nā ceteris animātib⁹ sese ignoraē naturalit̄ ē. hoīb⁹ ḡo vicio venit. **E**t dicit **T**hemisti⁹ sup̄ de aīa. **Q**uid turpi⁹ ē aīe cū sit alioz cognoscitiua qz sui ipsius est ignara? **A**īa se ipsaz igno/ rās quomō de alijs fida putabit̄ cognoscitiua? quasi diceret nullo modo

Metrum septimum libri primi

non mo. i. non solu ad morbu. vez p s. sut ad interitu. i. ad morte. vel ad pditione aie. **N**o ho se ipm ignoras: ex limites recte romis posit' e. et talis dicit esse exul vt pri' visuz est. **N**ota ho se ipsuz ignoras. tm se estimado ee mortale: dolet de amissione bonoz mortaliu g dic phia. qz tui obliuioe confuderis: exule rez expoliatu pzijs bonis doluisti. **N**ota ex assecutiōe vel pditōe vltimi finis ho dicit potes vl' impotes ex quarto h'. qz g boeci' ignorauit vltimū finē rez. ido putabat malos ee potetes. **N**ota Boeci' ignorauit quib' gubernacul. mūdus reget iō ignoraui q' de' sua boitate omnia disponet. g putabat vices fortunaru esse sine rectorē.

Sed sospitatis auctori grates. q' te nondū totū natura destituit **H**abem' maximū tue fomite salutis. verā de mundi gubernatione sentētiā. q' eam non casuum temeritati: sed diuine rationi subditam credis. **N**ihil igiē ptimescas. iaz tibi ex hac minima scintillula: vitalis calor illuxerit. **S**z qm' firmiorib' remedijs nondū tps est. z eam mētū pstat esse naturā: vt qtiens abiecerint veras: falsis opionibus induant. ex qbus orta pturbationū caligo verū illū cōfundit intuitū **H**anc paulisper lenibus mediocribus q' fomētis attenuare tentabo. vt dimotis fallaciū affectionū tenebris splendorē vere lucis possis agnosce.

Dic phia ont. boeciū ee curabile dādo modū pcedendi circa curatio nē ei' dicens. tu des gtes auctori sospitatis. i. sanitatis q' nondū. i. n' ad huc natura. i. vigor naturalis destituit. i. deseruit te totuz. i. totalit. nos phia habem' maximū fomite. i. radicē tue salutis. i. sanitatis. i. veram sentētiā. i. intellectu de mūdi gubernatione q' tu credis eā supple gubernatione nō ee seditā. i. seditā temeritati casuz supple fortuitoz s' diuine rōni **I**git' nihil ptimescas iā tibi boecio. ex hac mīma scintillula. i. puavertate illuxerit vital' calor. i. ardore veritatis aiam viuificans.

Tūc dat modū pcedēdi circa curatōem ei' d. **S**z qm' p qz. nōdū. i. nō adhuc ē tps firmiorib' remedijs vti. z pstat. i. manifestū est eā esse naturā mentiū vt qtiens abiecerint veras opiones. induant. i. inuoluant falsis opionib'. ex qb' falsis opionib'. caligo. i. obscuritas pturbatōnū. i. passionū orta. i. creata pfundit illū vez intuitū. i. cognitionē mētis. ego supple phia tētabo attenuare. i. remouere paulisper. i. modicū hāc caliginē lenib'. i. facilibus. qz p et mediocrib' fomētis. i. medicinis vt dimotis. i. remotis tenebris fallaciū affectionū. i. falsaz opionū vel passionū. possis agnosce. i. intelligē splendorē. i. claritatem vere lucis. i. lucide veritatis **N**ō sic in morbo corpali vigēte pncipali mēbro: puta corde: p' p medicinas introduci sanitas alijs mēbris. s' naturali calore destituyente ipm cor: frustrat spes sanitatis. **S**ic i morbo spūali: manēte in boecio cognitione illi' pncipij q' deus gubernet mūdū p' pcurari salus qntū ad errozē in alijs. g dicit phia q' pgtulando boecio debes reddē gtes auctori sospitatis **N**ō qū itelleat' abijcit verā opionē: statū afficit falsa opionē qz itelleat' nō abijcit verā opionē nisi ppter aliqz psuasionē p p' trariū. nihil aut' p'riatur vero nisi fallū. iō itelleat' nō p' abijcē verū nisi accipiēdo falsuz **N**ō tenebre affectionū impediūt rectū iudiciū. qz tristitia stupefacit z corrūpit naturā ex eth. s' amor z odiū puerit iudiciū fm **P**tolemeū in **C**entilogio. z ire z p'cupie venerēoz maxie trāsmutat corpus. z qbusdā insanias faciūt. vij. **E**th. et **I**mpedit ira animū ne possit cernē vez. fm **C**athonem

Tūc dat modū pcedēdi circa curatōem ei' d. **S**z qm' p qz. nōdū. i. nō adhuc ē tps firmiorib' remedijs vti. z pstat. i. manifestū est eā esse naturā mentiū vt qtiens abiecerint veras opiones. induant. i. inuoluant falsis opionib'. ex qb' falsis opionib'. caligo. i. obscuritas pturbatōnū. i. passionū orta. i. creata pfundit illū vez intuitū. i. cognitionē mētis. ego supple phia tētabo attenuare. i. remouere paulisper. i. modicū hāc caliginē lenib'. i. facilibus. qz p et mediocrib' fomētis. i. medicinis vt dimotis. i. remotis tenebris fallaciū affectionū. i. falsaz opionū vel passionū. possis agnosce. i. intelligē splendorē. i. claritatem vere lucis. i. lucide veritatis **N**ō sic in morbo corpali vigēte pncipali mēbro: puta corde: p' p medicinas introduci sanitas alijs mēbris. s' naturali calore destituyente ipm cor: frustrat spes sanitatis. **S**ic i morbo spūali: manēte in boecio cognitione illi' pncipij q' deus gubernet mūdū p' pcurari salus qntū ad errozē in alijs. g dicit phia q' pgtulando boecio debes reddē gtes auctori sospitatis **N**ō qū itelleat' abijcit verā opionē: statū afficit falsa opionē qz itelleat' nō abijcit verā opionē nisi ppter aliqz psuasionē p p' trariū. nihil aut' p'riatur vero nisi fallū. iō itelleat' nō p' abijcē verū nisi accipiēdo falsuz **N**ō tenebre affectionū impediūt rectū iudiciū. qz tristitia stupefacit z corrūpit naturā ex eth. s' amor z odiū puerit iudiciū fm **P**tolemeū in **C**entilogio. z ire z p'cupie venerēoz maxie trāsmutat corpus. z qbusdā insanias faciūt. vij. **E**th. et **I**mpedit ira animū ne possit cernē vez. fm **C**athonem

Metrum adonicū. dimetrum. dactylicū catalecticū.

Hic incipit septimū z vltimū metrum h' primi qd vocat metrum adonicū ab inuētoze. dimetrum a numero pedū. dactylicū a pede p'dnante. **I**n q metro phia pbat p exempla qd dixit. **D**ixit enī phia q' caligo pturbationū impedit intuitū veritatis. hoc pmo pbat phia t'bus exemplis. z' hortat nos ad fugaz pturbationū. ibi. **I**n qz si vis. **P**rima in tres fm tria exempla q' patebūt. **D**ic pmo. **S**idera p'dita. i. abscondita atris. i. obscuris nubib'. nullū lumē pnt fundē ad illuminādū terrā. **T**ūc ponit scdm exemplū. **S**i turbidus auster. i. obscurus ventus voluens. i. mouēs mare misceat. i. misceat cū sceno qd est in fundo estū maris. i. feruore: tunc vnda maris dudū. i. prius vitrea. i. trāsparens ad modū vitri par. i. similis serenit. i. claris diebus. mox. i. statim supple illa aqua facta sordida p flatuz venti. resoluta sceno. i. eleuato luto obstat. i. resistit visibus. i. oculis nō po

Abibus atris
Cōdita nullū
Fundere possunt
Sidera lumen
Si mare voluens

pedit intuitū veritatis. hoc pmo pbat phia t'bus exemplis. z' hortat nos ad fugaz pturbationū. ibi. **I**n qz si vis. **P**rima in tres fm tria exempla q' patebūt. **D**ic pmo. **S**idera p'dita. i. abscondita atris. i. obscuris nubib'. nullū lumē pnt fundē ad illuminādū terrā. **T**ūc ponit scdm exemplū. **S**i turbidus auster. i. obscurus ventus voluens. i. mouēs mare misceat. i. misceat cū sceno qd est in fundo estū maris. i. feruore: tunc vnda maris dudū. i. prius vitrea. i. trāsparens ad modū vitri par. i. similis serenit. i. claris diebus. mox. i. statim supple illa aqua facta sordida p flatuz venti. resoluta sceno. i. eleuato luto obstat. i. resistit visibus. i. oculis nō po

Retrū septimū libri primi

tētibus penetrare vndam maris
Tūc ponit tertiū exemplū. Annis
.i. fluvius q̄ de altis montib⁹ vagat̄
.i. discurret ille sepe resistit. i. resiste-
rit. obice. i. obiectiōe soluti saxi. i. ru-
pti lapidis rupe. i. de mōte. **Q**uō
silitudo quā phia p̄tēdit ē ista. Sic
sidera cōsuetā nob lucē z terrā illu-
minare. cessāt h̄ facē p̄t̄ iterpositio-
nē nubinz obscurarū. sic intellectus
z ratio q̄ lucēt z illumināt hoiez in
cognitiōe veritatis impediunt caligi-
ne perturbationū. **Q**uō q̄ silitudo
scdī exempli in hoc p̄sistit. Sic aq̄
maris manēte clara ad modū vitri
visus p̄t eā penetrare z vidē q̄ sūt
s̄ aqua. s̄ si turbat p̄ ventū: tūc ob-
stat visui. Sic animus hois q̄etus
nō impedit iudiciū rōnis. s̄ si moue-
atur z turbet affectiōe t̄paliū: stati-
obst̄it rōni impediēs ei⁹ iudiciū
Quō q̄ silitudo tertiū exempli est
Sicut aqua currens de altis montibus libere: recto tra-
mite p̄cedit. z p̄ obstaculū lapidis qui resoluit de monte:
impedit ne recte procedat. sic ratio libera non impedita:
recte iudicat. Si aut ratio afficit̄ motibus affectū: impe-
dit̄ in iudicio et veritatis cognitione. **Q**uō q̄ rupes est
moles lapidea siue mons lapideus. Sed saxū est pars re-
soluta a rupe. i. a monte.

Quō iste quattuor passionē z affe-
ctiōnes h̄ noiate si ordinant̄ ad ter-
rena: tūc sūt nociue. attamen p̄nt eē
meritorie z st̄uose si fuerint ad de-
bitos fines ordinate. **U**n̄ Richard⁹
in libro duodēci p̄iarchaz dic̄ q̄
dinatū et verū gaudiū tūc habem⁹
q̄n̄ de veris et etnis bonis gauder-
mus. Etia timor est st̄uosus si fue-
rit ad deū ordinatus. q̄ scriptū est
Initiū sapie timor dñi. Et idē Ri-
chardus dic̄ Prima st̄utus proles
sine q̄ ceteras h̄ze nō p̄t: ē timor dei
Quō spes vt dicit idē Richard⁹
efficit̄ ordinata si de indulgētia ve-
nie generat̄. **U**n̄ dic̄ Vere z absq̄
vllō dubio q̄nto quis frequētius q̄ntoq̄
vehementius de suo reatu interno dolore
afficit̄: tanto certior t̄atoq̄ secu-
rior p̄ spem de indulgentia venie efficit̄.
Silit̄er dolor est virtuosus q̄n̄ fit ad
deplangendū culpā. **U**n̄ idem Richardus
Quāto quis vehementi⁹ me-
ruit penā quā meruit: tanto acerbius
plangit culpam quā fecit.

Turbidus auster
Disceat estum
Nitrea dudum
Par q̄ serenis
Vnda diebus
Nox resoluta
Sordida sceno
Visibus obstat
Quiq̄ vagatur
Montibus altis
Defluus annis
Sepe resistit
Rupe soluti
Obice saxi.

Tu quoq̄ si vis
Lumine claro
Fernere verum
Tramite recto
Carpere callem
Gaudia pelle
Pelle timorem.
Spemq̄ fugato
Nec dolor assit
Nubila mens est
Vincta q̄ frenis
Nec vbi regnant.

Tu q̄ si vis Lumine.

Vic phia hortat̄ ad fugā p̄turba-
tionū siue affectiōnū animi. d. Si tu
vis cernē. i. vidē vel iudicare verū
.i. veritatē claro lūine. i. vera cog-
nitione. z si vis etiam. carpe. i. attingē
callē. i. viā veritatis recto tramite. i.
p̄cessu rōnis. tunc tu pelle. i. repelle
gaudia supple q̄ sūt de bonis p̄ntib⁹.
z pelle. i. remoue a te timorē supple
de futuro malo. q̄ p̄ z. tu fugato spē
supple q̄ ē de bona fortuna. nec etiaz
assit dolor. supple q̄ est de p̄nti am-
issione bonoz. mens ē nubila. i. obscu-
ra vel operta. q̄ p̄ z ē vincta. i. liga-
ta frenis. i. ligamibus vbi. i. in q̄ mē-
te hec. i. p̄dicta regnant. i. dñant. scz
gaudiū de bonis p̄ntib⁹. timor de fu-
turo malo. spes de futuro bono. dolor
de p̄nti malo. **Q**uō sic p̄ntis tactus
est. affectiō ē mor⁹ p̄ticulē sensitivē:
sub phantasia boni vel mali animū
afficiens. z rectū rōnis iudiciū impe-
diens. Et sunt quattuor affectiōnes
tales principales: ad quas oēs alie
reducunt̄. s. gaudiū. spes. timor. z do-
lor. Quaz sufficientia sic accipitur.
Omnis passio vel est respectū boni
vel mali. Si respectū boni hoc ē du-
plicif. vel respectū boni p̄ntis. sic ē
gaudiū qd̄ est de p̄nti bono. si est re-
spectū boni absentis sic est spes q̄ ē
de futuro bono. Si aut passio est re-
spectū mali: hoc est duplicif. vel re-
spectū mali p̄ntis. sic est dolor qui ē
de presenti malo. si est respectū ma-
li absentis sic est timor qui est de fu-
turo malo. **N**ota q̄ iste passiones
non sunt pellende vt non sūt in aio
hois qz vix inuenit̄ hō sine ipsis. s̄
sic sunt pellende vt nō dñent̄ in ho-
mine. vñ sedare h̄mōi passiones vt
nō dñent̄: est hois virtuosus. qz st̄tus
p̄sistit in moderatione passionū. Si
aut regnat̄ z dñant̄ in hoie: tūc im-
pediunt iudiciū rōnis. p̄t̄ qd̄ dixit
Eustratius sup libro eth. oportet re-
luctari cōtra passiones sensitivas. q̄
si p̄ualuerint: impediunt vires aie.

Explicit liber primus de Consolone phie.